`
ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ތާރީޚު: 15 ރަބީޢުލްއާޚިރު 1448 – 26 ސެޕްޓެންބަރު 2026 ހޮނިހިރު
ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86
ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޔުނިވަރސިޓީތައް ރަޖިސްޓަރީކޮށް ހިންގުމުގެ ގަވާއިދު
ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އޮފީސް
ބޮޑުތަކުރުފާނުމަގު • ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލުތައް ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކޮށްދިނުމަށް އެދި
މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ ފޮނުއްވާނީ mv.gov.po@legalaffairsއަށެވެ.
ފޯނު: 3336211
މޯބައިލް: 7242885
ވެބްސައިޓް: www.gazette.gov.mv

2026/R-86 154 55
ވޮލިއުމް: އަދަދު: ގަ ވާއިދު ނަންބަ ރު: ދިވެހި ސަރުކާ ރުގެ ގެޒެ ޓް
`
މިނިސްޓް ރީ އޮ ފް އެ ޑި ޔުކޭ ޝަން، ހަޔަރ އެ ޑި ޔުކޭ ޝަން އެންޑް ސްކި ލްސް ޑި ވެލޮޕްމަންޓް
މާ ލެ
ދިވެހި ރާއްޖެ.
ވެހި ރާއް ގަ އި ޔުނިވަރސިޓީ ތައް ރަ ސް ޓަ ރީކޮ ށް ހިންގު މު ގެ ގަ ވާއި
ދި ޖޭ ޖި ދު
ހު ރިސް ތު
ފި
އެއްވަނަ ބާ ބު
އިބް ތި އީ މާ އް ތައް
ދާ ދާ
1 .1
ތަޢާރުފާއި ނަން
....
1
2. މަ ގުސަ ....
ދު
1
3. ގަ ވާއިދު ހިންގުން ....
ވަނަ ބާ ބު
ދެ
ޔުނިވަރސިޓީ ރަޖިސްޓަ ރީކު ރުމު ގެ ޝަރުތު
4. ޔުނިވަރސިޓީ ރަޖިސްޓަ ރީކު ރުމު ގެ ޝަރުތުތައް 2
....
2
5. ކޮ ލެޖެ އް ޔުނިވަރސިޓީ އަކަށް ބަ ދަލުކު ރުމު ގެ ޝަރުތު ....
6. ބޭ ރު ޤަ އުމެ އް ގެ ޔުނިވަރސިޓީ އެއް ގެ ގޮ ތުގަ އި ރަޖިސްޓަ ރީކު ރުމު ގެ ޝަ ރުތު 5
ތިންވަނަ ބާ ބު
ޔުނިވަރސިޓީ ރަޖިސްޓަ ރީކު ރުން
6
7. ރަޖިސްޓަ ރީކު ރުމަށް އެދި ހުށަހެޅޭނެ ފަރާތްތައް ....
6
8. ޔުނިވަރސިޓީ ރަޖިސްޓަ ރީކު ރަން ހުށަހެޅުން ....
9. ފަންނީ ކޮ މި ޓީ އެކު ލަވައިލުން 7
.10ފަންނީ ކޮ މި ޓީ ގެ މަސްއޫލިއްޔަތު.. 7
8 .11
ޔުނިވަރސިޓީ ރަޖިސްޓަ ރީކު ރުމަށް ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުން ދިރާސާކޮށް އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓު ތައްޔާރުކު ރުން ....
9
.12ރަޖިސްޓަ ރީކު ރުމާ އި ހުއްދަދިނުން ....
i

2026/R-86 154 55
ވޮލިއުމް: އަދަދު: ގަ ވާއިދު ނަންބަ ރު: ދިވެހި ސަރުކާ ރުގެ ގެޒެ ޓް
ހަތަރުވަނަ ބާ ބު
ޔުނިވަރސިޓީ ގެ ޤާނޫނީ ހައިސި އްޔަތު
9
.13ޔުނިވަރސިޓީ ގެ ޤާނޫނީ ހައިސި އްޔަތު
....
9
.14ޔުނިވަރސިޓީ މުސް ތަޤި އްލު ވަކި ޝަޚް ޞަކަށްވުން ....
10
.15ޔުނިވަރސިޓީ ގެ މު އައްސިސާއި ޔުނިވަރސިޓީ ގެ ގު ޅުން ....
12
.16ކޮ ލެޖު ގެ ޒި ންމާ ތައް ޔުނިވަރސިޓީ އަށް ބަ ދަލުވުން ....
12
.17ޔުނިވަރސިޓީ ގެ ބާ ރުތައް ....
14
.18ޔުނިވަރސިޓީ ގެ މަސް އޫލިއްޔަތުތައް ....
ސް ވަނަ ބާ ބު
ފަ
ޔުނިވަރސިޓި ގެ ނަމާ އި، ނި ޝާނާއި، އާއި، ކު ލަޔާއި، މޮ ޓޯ އާއި، ސި ތައް
ދިދަ ފަ
15
.19ޔުނިވަރސިޓީ ގެ ނަން ....
15
.20ޔުނިވަރސިޓީ ގެ ނަން ބަ ދަލުކު ރުން...
15
.21ޔުނިވަރސިޓީ ގެ ނިޝާނާއި، ދިދައާއި، ކު ލައާއި، މޮ ޓޯ ރަޖިސްޓަ ރީކު ރުން ....
16
.22ޔުނިވަރސިޓީ ގެ ނިޝާނާއި، އާއި، ކު ލައާއި، މޮ ޓޯ ބަ ލުކު ރުން ....
ދިދަ ދަ
16
.23ޔުނިވަރސިޓީ ގަ އި ހުންނަންވާނެ ސި ފަތައް ....
ހަވަނަ ބާ ބު
ޔުނިވަރސިޓީ ގެ ޕުރޮގު ރާމު ތައް ހިންގުން
17
.24ޕުރޮގު ރާމު ހިންގުން ....
18
.25ޓި ޔުޝަން ....
ފީ
18
.26ފެންވަރު ހި ހެއްޓުމާ އި ރިކޯ ޑު ބެ ލެހެއްޓުން...
ފެ
20
.27ރިޕޯޓު ތަކާ އި ތަފާސްހިސާބު ހުށަހެޅުން ....
.28ޝަ 20
ކު ވާ ހުށަހެޅުމު ގެ ނިޒާ މު ....
ހަތްވަނަ ބާބު
ޗާ
ޔުނިވަރސިޓީ ގެ ޓަ ރު
21
.29ޔުނިވަރސިޓީ ގެ ޗާޓަ ރު ....
.30ޗާ 22
ޓަ ރު، ވެހިސަރުކާ ރުގެ ގެޒެ ޓު ގަ އި ޝާ އިޢުކު ރުން ....
ދި
.31ޗާ 22
ޓަ ރަށް ބަ ދަލުގެނައުން...
އަށްވަނަ ބާ ބު
ޔުނިވަރސިޓީ ގެ މަ ޖިލިސް
.32ޔު / 23
ނިވަރސިޓީ ގެ މަ ޖިލިސް ކަ އުންސިލް ....
23
.33ޔުނިވަރސިޓީ ގެ މަ ޖިލީހު ގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް ....
24
.34ޔުނިވަރސިޓީ ގެ މަ ޖިލީހު ގެ މެންބަ ރުން ....
25
.35އިންތިޚާބު ކު ރާ މެންބަ ރުންނަށް ވޯޓު ދިނުން ....
.36ޤާ 25
ނޫނީ އަދަދު...
25
.37މަ ޖިލީހު ގެ މެންބަ ރުންގެ ޝަ ރުތު ....
26
.38މަ ޖިލީހު ގެ މެންބަ ރުންގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް ....
ii

2026/R-86 154 55
ވޮލިއުމް: އަދަދު: ގަ ވާއިދު ނަންބަ ރު: ދިވެހި ސަރުކާ ރުގެ ގެޒެ ޓް
27
.39ޔުނިވަރސިޓީ ގެ މަ ޖިލީހު ގެ ޒި ންމާ އެހެން ފަރާތަކާ ހަވާލުކު ރުން ....
27
.40ޔުނިވަރސިޓީ ގެ މަ ޖިލިސް އެކު ލަވައިލުން ....
27
.41ޔުނިވަރސިޓީ ގެ މަ ޖި ލީހު ގެ ރައީސް ....
28
.42ޔުނިވަރސިޓީ ގެ މަ ލީހު ގެ ނާއިބު ރައީސް ....
ޖި
28
.43މަ ޖި ލީހު ގެ ސެކް ރެޓަ ރީ ....
29
.44މަ ޖިލީހު ގެ މެންބަ ރުކަ މު ގެ ގޮނޑި ހުސް ވުން ....
ނުވަވަނަ ބާ ބު
އެކަ ޑަ މިކް ސެނެޓް
29
.45އެކަ ޑަ މި ކް ސެނެޓް ....
30
.46އެކަ ޑަ މިކް ސެނެޓު ގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް ....
31
.47އެކަ ޑަ މިކް ސެނެޓް މެންބަ ރުންގެ ޝަރުތު ....
ދިހަވަނަ ބާ ބު
އެހެނިހެން ކަންކަން
.48ޔު 31
ނިވަރސިޓީ ގެ ގޮ ފިތައް
....
32
.49ރަ ސް ރޭޝަން ....
ޖި ޓް ފީ
32
.50ރަޖިސްޓަ ރީއަށް ބަ ދަލުގެނައުމާ އި އަލުން ހެއްދުން ....
32
.51ރަ ސް ރީ ބާ ޠި ކު ރުން ....
ޖި ޓަ ލު
34
.52ގަ ވާއިދާ ޚިލާފުވުން ....
34
.53މާނަކު ރުން...
36
.54ޢަމަލުކު ރަން ފެށުން ....
36
.55އުވައިލެވޭ ގަ ވާއި ....
ދު
1
ޖަ ދުވަލު)ޔުނިވަރސިޓީ އެއް ގެ ގޮ ތުގަ އި ރަޖިސްޓަ ރީވުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ކޮ ލެޖު ތަކު ގެ ޝަރުތު ހަމަ ވޭތޯ ބެ ލުމަށް ކަނޑަ އަޅައި ފައިވާ ތަޢުލީމާ އި ތަމް ރީނުގެ
މަ އިގަނޑު ދާއިރާތައް(37..
41 2
ޖަ ދުވަލު (ބަ އިނަލްއަގު ވާމީ ޔުނިވަރސިޓީ ރޭޓިންގއެއްގަ އި ނުވަތަ ރޭންކިންގއެއްގަ އި ބަ އިވެރިވެ ފައިވާ ކަ މަށް ބަ ލާނެ މިންގަނޑު) ....
44 3
ޖަ ދުވަލު (ބަ އިނަލްއަ ގު ވާމީ ޔުނިވަރސިޓީ ތައް ބަ އިވެރިވާ ޖަމާ ޢަތެއް ގެ މެންބަ ރެއްގެ ގޮ ތުގަ އި ބަ އިވެރިވާކަން ކަނޑަ އަޅާ މިންގަނޑު) ....
47 4
ޖަ ދުވަލު (ބަ އިނަލްއަގު ވާމީ ކޮ ލިޓީ އެ ޝުއަރަންސް ޖަމާ ޢަތެއް ގެ މެންބަ ރެއްގެ ގޮ ތުގަ އި ބަ އިވެރިވާކަން ކަނޑަ އަޅާ މިންގަނޑު) ....
ޖަ ދުވަލު 5 (ބަ އިނަލްއަގު ވާމީ ފެންވަރުގެ ރިސާޗް މަސައްކަ ތްތައް ކު ރުމު ގެ ތަޖު ރިބާ ހުރިކަން ކަނޑަ އަޅާ މިންގަނޑު) 50
54 6
ޖަ ދުވަލު (ޔުނިވަރސިޓީ އެއްގެ ގޮ ތުގަ އި ރަޖިސްޓަ ރީކު ރުމަށް ޓަކަ އި ކޮ ލެޖެ އްގަ އި ހުންނަންޖެހޭ ވަސީލަތްތަކު ގެ މިންގަނޑު) ....
65 7
ޖަ ދުވަލު (މަ ރުކަ ޒު ތައް ބަންދުކު ރުމާ އި، ރަޖިސްޓަ ރީ ބާ ޠިލުކު ރުމާ އި، ކި ޔަވަމުންދާ ދަރިވަރުންގެ ޙައްޤު ތައް)..
iii

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
`
މިނިސްޓްރީ އޮފް އެޑިޔުކޭޝަން، ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަން އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް
މާލެ،
ދިވެހިރާއްޖެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޔުނިވަރސިޓީތައް ރަޖިސްޓަރީކޮށް ހިންގުމުގެ ގަވާއިދު
އެއްވަނަ ބާބު
އިބްތިދާއީ މާއްދާތައް
ތަޢާރުފާއި ނަން 1. (ހ) މި ގަވާއިދަކީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 7/2021 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ މަތީ ތަޢުލީމާއި ތަމްރީނުގެ
ޤާނޫނު(ގެ 71 ވަނަ މާއްދާގެ)ހ(އިން ބާރުލިބިގެން އެ މާއްދާގެ)ނ(ގެ
(2) ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން އެކުލަވައިލައިފައިވާ ގަވާއިދެކެވެ.
(ށ) މި ގަވާއިދަށް ކިޔާނީ، "ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޔުނިވަރސިޓީތައް ރަޖިސްޓަރީކޮށް ހިންގުމުގެ
"
ގަވާއިދު އެވެ.
މަގުސަދު 2. މި ގަވާއިދުގެ މަގުސަދަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޔުނިވަރސިޓީ ރަޖިސްޓަރީކުރުމާއި، ޔުނިވަރސިޓީ
ހިންގުމާއި، ޔުނިވަރސިޓީ އުވައިލުމާ ގުޅޭ ކަންކަމުގައި އެއް މިންގަނޑެއްގެ ދަށުން ޢަމަލުކުރާނެ
އުސޫލުތައް ކަނޑައެޅުމާއި، ޔުނިވަރސިޓީތަކުގެ މިންގަނޑުތައް ބަޔާންކުރުމެވެ.
ގަވާއިދު ހިންގުން 3. މި ގަވާއިދު ހިންގައި ތަންފީޒު ކުރާނީ، މަތީ ތަޢުލީމާއި ތަމްރީނުގެ ކަންކަން ބަލަހައްޓާ
މިނިސްޓްރީންނެވެ.
ދެވަނަ ބާބު
ޔުނިވަރސިޓީ ރަޖިސްޓަރީކުރުމުގެ ޝަރުތު
4. ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޔުނިވަރސިޓީއެއްގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓަރީކުރެވޭނީ، އަންނަނިވި ޝަރުތުތައް
ފުރިހަމަވާ ތަޢުލީމުދޭ މަރުކަޒުތަކެވެ.
1

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ޔުނިވަރސިޓީ (ހ) ކޮލެޖެއްގެ ގޮތުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގައި މެދުކެނޑުމެއްނެތި ހިންގަމުން އަންނަތާ މަދުވެގެން
ރަޖިސްޓަރީކުރުމުގެ
15 (ފަނަރަ) އަހަރުވެފައިވުމާއެކު ، މި ގަވާއިދުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ޝަރުތުތައް
ޝަރުތުތައް
ފުރިހަމަވެފައިވުން. ނުވަތަ
(ށ) ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރު ޤައުމެއްގައި، އެ ޤައުމެއްގެ ސަރުކާރުން ބަލައިގަންނަ
ޔުނިވަރސިޓީއެއްގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓަރީވެގެން ހިންގަމުން އަންނަތާ މަދުވެގެން
10 (ދިހައެއް) އަހަރު ފުރިހަމަވެފައިވުން.
ކޮލެޖެއް 5. ދިވެހިރާއްޖޭގައި މަތީ ތަޢުލީމު ދިނުމަށް ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ ކޮލެޖެއް ޔުނިވަރސިޓީއަކަށް
ޔުނިވަރސިޓީއަކަށް
ބަދަލުކުރުމަށް އެދޭއިރު، މި ގަވާއިދުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޝަރުތު
ބަދަލުކުރުމުގެ ޝަރުތު
ފުރިހަމަވުމާއެކު، އަންނަނިވި ޝަރުތުތައް ފުރިހަމަވާންވާނެއެވެ.
(ހ) ތަފާތު ދާއިރާތަކުގެ މަތީ ތަޢުލީމުގެ ޕުރޮގުރާމުތައް ހިންގުން.
(1) ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤައުމީ ސަނަދުތަކުގެ އޮނިގަނޑުގެ ލެވެލް 7 އާއި
ލެވެލް 9 ގެ މަދުވެގެން 3 (ތިނެއް) ދާއިރާއަކުން އެ ކޮލެޖެއްގެ އަމިއްލަ
ޕުރޮގުރާމުތައް ނުވަތަ ބޭރުގެ ޔުނިވަރސިޓީއެއްގެ ޕުރޮގުރާމުތައް ހިންގަމުން
ގެންދިއުން؛
(2) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ)1(ވަނަ ނަންބަރުގައިވާ ދާއިރާތަކަށް ޕުރޮގުރާމުތައް
ހިންގަމުން ގެންދިއުންކަމަށް ބަލާނީ، މި ގަވާއިދުގެ ޖަދުވަލު 1 ގައިވާ
ތަޢުލީމީ ދާއިރާތަކުގެ ތެރެއިން މަދުވެގެން 3 (ތިނެއް) ދާއިރާއަކުން،
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤައުމީ ސަނަދުތަކުގެ އޮނިގަނޑުގެ ލެވެލް 7 އާއި
ލެވެލް 9 ގެ ޕުރޮގުރާމުތައް އެ ކޮލެޖެއްގައި މެދުނުކެނޑި ފާއިތުވި
5 (ފަހެއް) އަހަރުދުވަހު ހިންގަމުންގޮސްފައިވުމާއެކު، މަދުވެގެން 3 (ތިނެއް)
ދާއިރާއިން ކުރެ ކޮންމެ ދާއިރާއަކުން ވެސް އިސްވެ ބަޔާންކޮށްފައިވާ
ލެވެލްތަކުގެ މަދުވެގެން 1 (އެކެއް) ބެޗުގެ ދަރިވަރުން އެ ޕުރޮގުރާމުތައް
ކާމިޔާބުކަމާއެކު ފުރިހަމަކޮށް ސަނަދު ދޫކޮށްފައިވުމުންނެވެ.
(ށ) ދަރިވަރުންގެ އަދަދު.
(1) އެ ކޮލެޖެއްގައި ހިންގާ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤައުމީ ސަނަދުތަކުގެ އޮނިގަނޑުގެ
ލެވެލް 7 އިން ފެށިގެން މަތީގެ ކޯސްތަކުގައި، މަދުވެގެން
1000 (އެއްހާސް) ދަރިވަރުން ކިޔަވަމުން ގެންދިއުން؛
2

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(2) މި މާއްދާގެ (ށ) ގެ)1(ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ދަރިވަރުންގެ
އަދަދަކީ ޤައުމީ ސަނަދުތަކުގެ އޮނިގަނޑުގެ ލެވެލް 7 އިން ފެށިގެން މަތީގެ،
އެ ކޮލެޖުގެ އަމިއްލަ ނަމުގައި މޯލްޑިވްސް ކޮލިފިކޭޝަންސް އޮތޯރިޓީ
(އެމް.ކިއު.އޭ) އިން އެކްރެޑިޓްކޮށްގެން ހިންގާ ކޯސްތަކުގައި ކިޔަވަމުންދާ
ދަރިވަރުންގެ އަދަދުކަމުގައިވުން؛
(3) މި މާއްދާގެ (ށ) ގެ)1(ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފެންވަރުގައި
އަދި އެ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އަދަދަށް ދަރިވަރުން ކިޔަވަމުން
ގެންދިއުންކަމަށް ބަލާނީ، ފާއިތުވެދިޔަ 3 (ތިނެއް) އަހަރުދުވަހުގެ ތެރޭގައި
ވެސް އެ އަދަދަށް ވުރެ ދަރިވަރުންގެ އަދަދު މަދުނުވެ އެ ޕުރޮގުރާމުތަކުގައި
ކިޔަވައިދެމުން ގެންގޮސްފައިވާނަމައެވެ.
(ނ) ބައިނަލްއަގުވާމީ މިންގަނޑަކުން ރޭޓްކުރުމާއި ރޭންކުކުރުން.
(1) ބައިނަލްއަގުވާމީ ޔުނިވަރސިޓީ ރޭޓިންގއެއްގައި ނުވަތަ ރޭންކިންގއެއްގައި
ބައިވެރިވެގެން ރޭޓުކުރެވިފައިވާ ނުވަތަ ރޭންކުކުރެވިފައިވާ ކޮލެޖަކަށްވުން؛
(2) މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ)1(ވަނަ ނަންބަރުގައިވާ ބައިނަލްއަގުވާމީ ޔުނިވަރސިޓީ
ރޭޓިންގއެއްގައި ނުވަތަ ރޭންކިންގއެއްގައި ބައިވެރިވެފައިވާ ކަމުގައި ބަލާނީ،
މި ގަވާއިދުގެ ޖަދުވަލު 2 ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބައިނަލްއަގުވާމީ
ޔުނިވަރސިޓީ ރޭޓިންގ ނުވަތަ ރޭންކިންގ ނިޒާމެއްގެ ދަށުން، ކޮލެޖު،
ޔުނިވަރސިޓީއަކަށް ވުމަށް ހުށަހަޅާއިރު އެ ކޮލެޖެއް ރޭޓުކުރެވި ނުވަތަ ރޭންކު
ކުރެވިފައިވާނަމައެވެ.
(ރ) ބައިނަލްއަގުވާމީ ޔުނިވަރސިޓީތައް ބައިވެރިވާ ޖަމާޢަތެއްގެ މެންބަރުކަން.
(1) ކޮލެޖު، ޔުނިވަރސިޓީއަކަށް ވުމަށް ހުށަހަޅާއިރު، މެންބަރެއްގެ ގޮތުގައި އޮތުން
ހިމެނޭހެން، ބައިނަލްއަގުވާމީ ޔުނިވަރސިޓީތައް ބައިވެރިވާ ޖަމާޢަތެއްގެ
މެންބަރެއްގެ ގޮތުގައި މަދުވެގެން 5 (ފަހެއް) އަހަރުދުވަސް ހޭދަކޮށްފައިވުން؛
(2) މި މާއްދާގެ (ރ) ގެ)1(ވަނަ ނަންބަރުގައިވާ ބައިނަލްއަގުވާމީ
ޔުނިވަރސިޓީތައް ބައިވެރިވާ ޖަމާޢަތެއްކަމުގައި ބަލާނީ، މި ގަވާއިދުގެ
ޖަދުވަލު 3 ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޖަމާޢަތްތަކަށެވެ.
(ބ) ބައިނަލްއަގުވާމީ ކޮލިޓީ އެޝުއަރަންސް ޖަމާޢަތެއްގެ މެންބަރުކަން.
3

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(1) ކޮލެޖު، ޔުނިވަރސިޓީއަކަށް ވުމަށް ހުށަހަޅާއިރު މެންބަރެއްގެ ގޮތުގައި ހުރުން
ހިމެނޭހެން، ބައިނަލްއަގުވާމީ ކޮލިޓީ އެޝުއަރަންސް ޖަމާޢަތެއްގެ މެންބަރެއްގެ
ގޮތުގައި މަދުވެގެން 5 (ފަހެއް) އަހަރުދުވަސް ހޭދަކޮށްފައިވުން؛
(2) މި މާއްދާގެ (ބ) ގެ)1(ވަނަ ނަންބަރުގައިވާ ބައިނަލްއަގުވާމީ ކޮލިޓީ
އެޝުއަރަންސް ޖަމާޢަތެއްކަމުގައި ބަލާނީ، މި ގަވާއިދުގެ ޖަދުވަލު 4 ގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޖަމާޢަތްތަކަށެވެ.
(ޅ) ބައިނަލްއަގުވާމީ ފެންވަރުގެ ރިސާޗް މަސައްކަތުގެ ތަޖުރިބާ.
(1) ބައިނަލްއަގުވާމީ ފެންވަރުގެ ރިސާޗް މަސައްކަތްތައް، ބޭރުގެ
ޔުނިވަރސިޓީތަކާއި ޖަމާޢަތްތަކާއެކު ހިންގުމުގެ ތަޖުރިބާ ލިބިފައިވާ
ކޮލެޖަކަށްވުން؛
(2) މި މާއްދާގެ (ޅ) ގެ)1(ވަނަ ނަންބަރުގައި، ބޭރުގެ ޔުނިވަރސިޓީތަކާއި
ޖަމާޢަތްތަކާއެކު ބައިނަލްއަގުވާމީ ފެންވަރުގެ ރިސާޗް މަސައްކަތްތައް
ހިންގުމުގެ ތަޖުރިބާ ހުރިކަމަށް ބަލާނީ، ޔުނިވަރސިޓީއެއްގެ ގޮތުގައި
ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ތާރީޚުގެ ކުރިން ކޮލެޖެއްގެ ގޮތުގައި
ހިންގައިފައިވާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި، މި ގަވާއިދުގެ ޖަދުވަލު 5 ގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ މިންގަނޑުތަކަށް ފެތޭ ރިސާޗް ހަރަކާތްތަކެއް
އެ މުއައްސަސާއަކުން ހިންގައިފައިވާކަން ސާބިތުކޮށްދިނުމުންނެވެ.
(ކ) ޕީއެޗްޑީ ފެންވަރުގެ މުވައްޒަފުން ތިބުން.
(1) އެ ކޮލެޖެއްގެ އެކަޑަމިކް ޕުރޮގުރާމުތަކުގައި ކިޔަވައިދޭ އެކަޑަމިކް
މުވައްޒަފުންގެ މަދުވެގެން 10% (ދިހައެއް އިންސައްތަ) އަކީ ޕީއެޗްޑީ ނުވަތަ
ޤައުމީ ސަނަދުތަކުގެ އޮނިގަނޑުގެ ލެވެލް 10 ގެ ސަނަދެއް ހާސިލުކޮށްފައިވާ،
އެ ކޮލެޖެއްގެ ދާއިމީ، ފުލްޓައިމް މުވައްޒަފުންނަށްވުން ؛
(2) މި މާއްދާގެ (ކ) ގެ)1(ވަނަ ނަންބަރުގައި، ކިޔަވައިދޭ އެކަޑަމިކް
މުވައްޒަފުންގެ 10% (ދިހައެއް އިންސައްތަ) ކަމަށް ބުނެފައި އެ ވަނީ،
ކޮލެޖުގައި ކިޔަވައިދިނުމަށް ބޭނުންވާ ފުލްޓައިމް އިކުއިވަލަންޓް FTE))
ޖުމުލަ އަދަދުގެ މުވައްޒަފުންގެ 10% (ދިހައެއް އިންސައްތަ) އަށެވެ.
ކިޔަވައިދޭ މުވައްޒަފުންގެ ފުލްޓައިމް އިކުއިވަލަންޓް ކަނޑައަޅާނެ ގޮތް
މި ގަވާއިދުގެ ޖަދުވަލު 6 ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާނެއެވެ.
4

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(އ) ޔުނިވަރސިޓީއެއް ހިންގުމަށް އެކަށީގެންވާ ވަސީލަތްތައް ގާއިމުކުރެވިފައިވުން.
(1) އެ ކޮލެޖެއްގައި، މިނިސްޓްރީން ކަނޑައަޅާ މިންގަނޑުތަކަށް ފެތޭ،
ޔުނިވަރސިޓީއެއް ހިންގުމަށް އެކަށީގެންވާ ވަސީލަތްތައް ގާއިމުކޮށް ފައިވުން؛
(2) މި މާއްދާގެ (އ) ގެ)1(ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ،
ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޔުނިވަރސިޓީއެއް ގާއިމުކޮށް ހިންގުމަށް މިނިސްޓްރީން
ކަނޑައަޅައިފައިވާ، އުނގަންނައިދިނުމާއި، ދިރާސާއާއި ތަޙުލީލުތައް ކުރުމާއި،
އިދާރީ ކަންކަމާއި، ދަރިވަރުންގެ މަންފާއަށް ބޭނުންވާ ވަސީލަތްތަކާއި، ބިމާއި
އިމާރާތުގެ ވަސީލަތްތަކާއި، އެކަޑަމިކް ދާއިރާއާއި އިދާރީ ދާއިރާގެ އިންސާނީ
ވަސީލަތްތަކާއި، ދެމެހެއްޓެނިވިގޮތެއްގައި ޔުނިވަރސިޓީއެއް ހިންގުމަށް
ބޭނުންވާނެ މާލީ ވަސީލަތްތަކުގެ އެންމެ މަދުވެގެން ހުންނަންޖެހޭނެ
މިންގަނޑުތައް މި ގަވާއިދުގެ ޖަދުވަލު 6 ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާނެއެވެ.
(3) ކޮލެޖުގެ މައި ކެމްޕަސް ހިމެނޭ ހުރިހާ ބިމަކާއި ހުރިހާ އިމާރާތަކީ،
ޔުނިވަރސިޓީ ގާއިމުކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ތާރީޚުން ފެށިގެން މުއައްސިސުގެ
އަމިއްލަ މިލްކުވެރިކަމުގައިވާ ނުވަތަ މަދުވެގެން 20 (ވިހި) އަހަރުދުވަހުގެ
މުއްދަތަށް ކުލީގެ އެއްބަސްވުމެއްގެ ދަށުގައިވާ ތަންތަނަށް ވާންޖެހޭނެއެވެ.
ބޭރު ޤައުމެއްގެ 6. (ހ) ބޭރު ޤައުމެއްގެ ޔުނިވަރސިޓީއެއް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޔުނިވަރސިޓީއެއްގެ ގޮތުގައި
ޔުނިވަރސިޓީއެއްގެ
ރަޖިސްޓަރީކުރެވޭނީ، މި ގަވާއިދުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ
ގޮތުގައި
ޝަރުތު ފުރިހަމަވުމާއެކު، ގަވާއިދު ނަންބަރު -81R2022/(ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުގެ
ރަޖިސްޓަރީކުރުމުގެ
ފަރާތްތަކުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި މަތީ ތަޢުލީމު ފޯރުކޮށްދޭ މަރުކަޒުތައް ރަޖިސްޓަރީކޮށް
ޝަރުތު
ހިންގުމުގެ ގަވާއިދު(ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އިޖުރާތުތައް ފުރިހަމަވުމުންނެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، ބޭރުގެ
ޔުނިވަރސިޓީތައް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ރަޖިސްޓަރީކޮށް ހިންގުމުގައި އިސްކަންދޭނީ
މި ގަވާއިދަށެވެ.
ތިންވަނަ ބާބު
ޔުނިވަރސިޓީ ރަޖިސްޓަރީކުރުން
7. (ހ) ޔުނިވަރސިޓީއެއް ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށް ހުށަހެޅޭނީ، އަންނަނިވި ފަރާތްތަކުން ކުރެ
ފަރާތަކަށެވެ.
5

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށް (1) މި ގަވާއިދުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޝަރުތު ފުރިހަމަވާ
އެދި ހުށަހެޅޭނެ
ކޮލެޖަކަށް، ގަވާއިދު ނަންބަރު -160R2021/(ދިވެހިރާއްޖޭގައި ކޮލެޖްތަކާއި
ފަރާތްތައް
އިންސްޓިޓިއުޓްތައް ހިންގުމުގެ ގަވާއިދު(ގެ 34 ވަނަ މާއްދާގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ، އެ ކޮލެޖެއް ރަޖިސްޓަރީކޮށްދީފައިވާ ފަރާތް؛ ނުވަތަ
(2) މި ގަވާއިދުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޝަރު ތު ހަމަވާ
ބޭރުގެ ޔުނިވަރސިޓީއަކަށް، ގަވާއިދު ނަންބަރު 2022/R-81
)ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުގެ ފަރާތްތަކުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި މަތީ ތަޢުލީމު
ފޯރުކޮށްދޭ މަރުކަޒުތައް ރަޖިސްޓަރީކޮށް ހިންގުމުގެ ގަވާއިދު(ގެ 13 ވަނަ
މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަރާތްތައް.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަރާތެއްގެ ހުށަހެޅުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގައި
ޔުނިވަރސިޓީއެއް ރަޖިސްޓަރީކޮށްދީފި ނަމަ، މި ގަވާއިދުގެ ބޭނުމަށް އެ ފަރާތަކަށް
ކިޔާނީ "ޔުނިވަރސިޓީގެ މުއައްސިސު" އެވެ.
ޔުނިވަރސިޓީ 8. (ހ) ޔުނިވަރސިޓީއެއް ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށް އެދި ޕްރޮޕޯޒަލް ހުށަހަޅާނީ، އެކަމަށް
ރަޖިސްޓަރީކުރަން
މިނިސްޓްރީން އާންމުކުރާ ފޯމަކުން ނުވަތަ މިނިސްޓްރީން އެކަމަށް ޚާއްޞަކުރާ
ހުށަހެޅުން
އޮންލައިން ޕޯޓަލެއް މެދުވެރިކޮށެވެ .
(ށ) ޔުނިވަރސިޓީ ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ޕްރޮޕޯޒަލާއެކު އަންނަނިވި
ލިޔެކިޔުންތައް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
(1) ޔުނިވަރސިޓީ ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ޕްރޮޕޯޒަލް؛
(2) ޤާނޫނާއި މި ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ، ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި
ޝާއިޢުކުރުމަށް ބޭނުންވާ ޔުނިވަރސިޓީގެ ޗާޓަރުގެ ޑްރާފްޓް؛
(3) މި ގަވާއިދުގެ 5 ވަނަ މާއްދާއާއި 6 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ
ޝަރުތުތައް ފުރިހަމަވާކަން ސާބިތުކުރުމުގެ ގޮތުން ހުށަހަޅަންޖެހޭ އެންމެހައި
ލިޔެކިޔުންތަކާއި ހެކިތައް؛
(4) ޔުނިވަރސިޓީ ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ޕްރޮޕޯޒަލުގެ ޕްރޮފޯމާގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެހެނިހެން ލިޔެކިޔުންތައް.
(ނ) ޔުނިވަރސިޓީ ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށް އެދި ޕްރޮޕޯޒަލް ހުށަހަޅާތާ ގިނަވެގެން 2 (ދޭއް)
ހަފުތާގެ ތެރޭގައި ޕްރޮޕޯޒަލާއި އެހެނިހެން ޑޮކިއުމަންޓްތައް ހަމަތޯ ބެލުމަށްފަހު،
6

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
އެޕްލިކޭޝަން ބަލައިގަތްކަން ހުށަހެޅި ފަރާތަށް މިނިސްޓްރީން ލިޔުމަކުން
އަންގަންވާނެއެވެ.
ފަންނީ ކޮމިޓީ 9. (ހ) ޔުނިވަރސިޓީ ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ޕްރޮޕޯޒަލާއި ކަމާ ގުޅުންހުރި އެންމެހައި
އެކުލަވައިލުން
ލިޔެކިޔުންތަކާއި ހެކިތައް ދިރާސާކޮށް އެސެސްކުރުމަށްފަހު، އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓު
ތައްޔާރުކުރާނީ އެކަމަށް މިނިސްޓްރީން އެކުލަވައިލާ ފަންނީ ކޮމިޓީންނެވެ.
(ށ) ފަންނީ ކޮމިޓީ އެކުލަވައިލަންވާނީ އަންނަނިވި ދާއިރާތަކުގެ މެންބަރުން ހިމެނޭހެން
މަދުވެގެން 5 (ފަހެއް) މެންބަރުންގެ މައްޗަށެވެ.
(1) މަތީ ތަޢުލީމުގެ ދާއިރާގެ ތަޖުރިބާކާރު 2 (ދޭއް) މެންބަރުން؛
(2) މިނިސްޓްރީގެ އިސް މުވައްޒަފެއް؛
(3) މޯލްޑިވްސް ކޮލިފިކޭޝަންސް އޮތޯރިޓީގެ އިސް މުވައްޒަފެއް؛
(4) ފައިނޭންސް ދާއިރާގެ މެންބަރެއް.
(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، ފަންނީ ކޮމިޓީގެ
މަސައްކަތްތަކަށް އިތުރު ފަންނީ ފަރާތްތައް ބޭނުންވާ ނަމަ، އިތުރު މެންބަރުން
އައްޔަނުކުރުމުގެ އިޚުތިޔާރު، މިނިސްޓްރީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
(ރ) ފަންނީ ކޮމިޓީގެ ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓާނެ މެންބަރެއް ކަނޑައަޅާނީ މިނިސްޓްރީންނެވެ.
ފަންނީ ކޮމިޓީގެ 10. ފަންނީ ކޮމިޓީގެ މަސްއޫލިއްޔަތަކީ އަންނިވި ކަންކަމަށް ބަލައި އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓު
މަސްއޫލިއްޔަތު
ތައްޔާރުކުރުމެވެ.
(ހ) ޔުނިވަރސިޓީއަކަށް ވުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ޕްރޮޕޯޒަލުގެ އިބްތިދާއީ މުރާޖާކޮށް،
ހުށަހަޅައިފައިވާ ހުރިހާ ލިޔެކިޔުންތަކެއް ފުރިހަމަވޭތޯ ބެލުން.
(ށ) ޔުނިވަރސިޓީއަކަށް ވުމަށް ހުށަހަޅައިފައިވާ ކޮލެޖަކީ ޤާނޫނުގައްޔާއި މި ގަވާއިދުގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެންމެހައި ޝަރުތުތުތައް ފުރިހަމަވާ ކޮލެޖެއްތޯ ބެލުން.
(ނ) ޔުނިވަރސިޓީއަކަށް ވުމަށް އެދި ހުށަހަޅައިފައިވާ ކޮލެޖަށް ޒިޔާރަތްކޮށް، މި ގަވާއިދުގެ
ޖަދުވަލު 6 ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މިންގަނޑަށް ވަސީލަތްތައް ފުރިހަމަވޭތޯ ބެލުން.
(ރ) ޔުނިވަރސިޓީއަކަށް ވުމަށް އެދި ކޮލެޖުން ހުށަހަޅައިފައިވާ މައުލޫމާތުގެ ޞައްޙަކަން
ކަށަވަރުކުރުމަށް ޓަކައި އެމް.ކިއު.އޭ.އިން މައުލޫމާތުގެ ކަށަވަރުކަން ބެލުން.
7

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(ބ) އެޕްލިކޭޝަން ފޯމާއި، ޕްރޮޕޯ ޒަ ލާއެކު ހުށަހަޅައިފައިވާ އެހެނިހެން ލިޔެކިޔުންތައް
ދިރާސާކުރުން.
(ޅ) ފަންނީ ކޮމިޓީގެ ހޯދުންތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް، ޔުނިވަރސިޓީއެއްގެ ދަރަޖަ ދިނުމާ
ގުޅޭގޮތުން ކޮމިޓީއަށް ފެންނަ ގޮތް ހިމެނޭގޮތަށް ރިޕޯޓެއް އެކުލަވައިލައި،
މިނިސްޓްރީއަށް އެ ރިޕޯޓު ހުށަހެޅުން.
ޔުނިވަރސިޓީ 11. (ހ) ޔުނިވަރސިޓީ ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ޕްރޮޕޯޒަލް ދިރާސާކޮށް، ފަންނީ
ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށް
ކޮމިޓީން ތައްޔާރުކުރާ އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓު، މިނިސްޓްރީން ޕްރޮޕޯޒަލް ބަލައިގަތްތާ
ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުން
ގިނަވެގެން 3 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެކުލަވައިލައި ނިންމަންވާނެއެވެ.
ދިރާސާކޮށް
އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓު
(ށ) ފަންނީ ކޮމިޓީން އެކުލަވައިލާ އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓުގައި، ޔުނިވަރސިޓީއަކަށް ވުމަށް
ތައްޔާރުކުރުން
އެދި ހުށަހަޅައިފައިވާ ހުށަހެޅުމުގައި ޤާނޫނާއި މި ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅައިފައިވާ
ޝަރުތުތަކާއި އެހެނިހެން ކަންކަން ފުރިހަމަވާކަން ނުވަތަ ނުވާކަން
ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
(ނ) ފަންނީ ކޮމިޓީން އެކުލަވައިލާ އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓު، މިނިސްޓްރީން
ދިރާސާކުރުމަށްފަހު، އެ ރިޕޯޓު ލިބޭތާ 1 (އެކެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި، ތިރީގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތްތަކުން ކުރެ ގޮތެއް ނިންމަންވާނެއެވެ.
(1) ޔުނިވަރސިޓީ އުފެއްދުމަށް ހުށަހަޅައިފައިވާ ހުށަހެޅުމުގައި، ޤާނޫނާއި
މި ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅައިފައިވާ އެންމެހައި ޝަރުތުތަކާއި އެހެނިހެން
ކަންކަން ފުރިހަމަވާ ނަމަ، ޔުނިވަރސިޓީ ޗާޓަރު ދޫކުރުމަށް؛ ނުވަތަ
(2) ޔުނިވަރސިޓީ އުފެއްދުމަށް ހުށަހަޅައިފައިވާ ހުށަހެޅުމުގައި، ޤާނޫނާއި
މި ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅައިފައިވާ މައިގަނޑު ޝަރުތުތައް
ފުރިހަމަވީނަމަވެސް، އިޞްލާޙުކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ހުރި ނަމަ، އެ ކަންކަން
ބަޔާންކޮށް، 40 (ސާޅީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އަލުން ހުށަހެޅުމުގެ ފުރުޞަތު
ދިނުމަށް؛ ނުވަތަ
(3) ޔުނިވަރސިޓީ އުފެއްދުމަށް ހުށަހަޅައިފައިވާ ހުށަހެޅުމުގައި، ޤާނޫނާއި
މި ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅައިފައިވާ މައިގަނޑު ޝަރުތުތައް ފުރިހަމަނުވާ
ނަމަ، ޔުނިވަރސިޓީ ޗާޓަރު ދޫނުކުރުމަށް.
8

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ރަޖިސްޓަރީކުރުމާއި 12. (ހ) ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅައިފައިވާ އެންމެހައި ޝަރުތުތަކާއި މި ގަވާއިދުގައިވާ އެންމެހައި
ހުއްދަދިނުން
ކަންކަން ފުރިހަމަވާ ނަމަ، މި ގަވާއިދުގެ 11 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ)1(ވަނަ
ނަންބަރުގައިވާ ފަދައިން ޔުނިވަރސިޓީ ޗާޓަރު ދޫކުރަންވާނެއެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތަށް ޔުނިވަރސިޓީއަށް ޗާޓަރު ދޫކޮށްފި ނަމަ، ޤާނޫނުގެ
33 ވަނަ މާއްދާގެ (ކ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތީން އެ ޔުނިވަރސިޓީއެއްގެ ޗާޓަރު،
މިނިސްޓްރީން، ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރަންވާނެއެވެ.
(ނ) ޔުނިވަރސިޓީއެއްގެ ޗާޓަރު ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރުމުން،
މަތީ ތަޢުލީމާއި ތަމްރީނުދޭ މަރުކަޒުތަކުގެ ދަފުތަރުގައި ޔުނިވަރސިޓީއެއްގެ ގޮތުގައި
ގިންތިކޮށް ހިމަނަންވާނެއެވެ.
ހަތަރުވަނަ ބާބު
ޔުނިވަރސިޓީގެ ޤާނޫނީ ހައިސިއްޔަތު
ޔުނިވަރސިޓީގެ ޤާނޫނީ 13. (ހ) މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ޔުނިވަރސިޓީއެއް ރަޖިސްޓަރީކުރުމާއެކު، ޤާނޫނާއި
ހައިސިއްޔަތު
މި ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެންމެހައި ކަންކަން ކުރުމުގެ އިޚުތިޔާރާއި ބާރު
ލިބިގެންވާ، ވަކި ސިއްކައެއް އޮންނަ، އަމިއްލަ ނަމުގައި ދަޢުވާކުރުމާއި ދަޢުވާ
ލިބިގަތުމުގެ ބާރު ލިބިފައިވާ ޤާނޫނީ ޝަޚްޞެއް އުފެދުނީއެވެ.
(ށ) ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ ކޮލެޖެއް ޔުނިވަރސިޓީއަކަށް ބަދަލުކޮށްފި ނަމަ، މި މާއްދާގެ
(ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަމުގެ އިތުރުން، އެ ކޮލެޖެއްގެ އެންމެހައި ޙައްޤުތަކާއި
އިލްތިޒާމްތައް، އަލަށް އުފެދޭ ޔުނިވަރސިޓީއަށް ބަދަލުވެގެންދާނެއެވެ.
(ނ) ޔުނިވަރސިޓީއެއް އުފެދުމާއެކު، ޤާނޫނާއި މި ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެންމެހައި
ކަންކަން ކުރުން އެ ޔުނިވަރސިޓީއެއްގެ މައްޗަށް ލާޒިމުވާނެއެވެ.
ޔުނިވަރސިޓީ 14. (ހ) ކުރިން ހިނގަމުންއައި ކޮލެޖެއް ޔުނިވަރސިޓީއަކަށް ބަދަލުވުމުން،
މުސްތަޤިއްލު ވަކި
އެ ޔުނިވަރސިޓީއަކީ، މި ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅައިފައިވާ ގޮތުގެ މަތީ ން ޔުނިވަރސިޓީގެ
ޝަޚްޞަކަށްވުން
އަމިއްލަ ޒާތުގައި ދެމިއޮންނަނިވި ހައިސިއްޔަތެއް ލިބިގެންވާ ޤާނޫނީ މުސްތަޤިއްލު
ވަކި ޝަޚްޞަކަށް ވާނެއެވެ.
(ށ) ޔުނިވަރސިޓީގެ ހިންގުމުގެ އެންމެ އިސްފަރާތަކަށް ވާނީ، ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހެވެ.
ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޔުނިވަރސިޓީއަށް ލިބިދީފައިވާ ބާރުތައް ތަންފީޒުކުރުމާއި،
މި ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކޮށް، ޔުނިވަރސިޓީގެ ޗާޓަރުގައި
9

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ކަނޑައަޅައިފައިވާ ގޮތުގެ މަތީން ޔުނިވަރސިޓީ ހިންގުމުގެ ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލުތަކާއި
ސިޔާސަތުތައް ކަނޑައެޅުމުގެ ބާރު ލިބިގެންވާ ފަރާތަކީ ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހެވެ.
ޔުނިވަރސިޓީގެ 15. (ހ) ޔުނިވަރސިޓީގެ ކަންކަމަށް ޔުނިވަރސިޓީގެ މުއައްސިސުގެ ނުފޫޒާއި ބާރާއި ޒިންމާ
މުއައްސިސާއި
އޮންނާނީ މި ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޙުދޫދުގެ ތެރެއިން ޔުނިވަރސިޓީގެ ޗާޓަރުގައި
ޔުނިވަރސިޓީގެ ގުޅުން
ކަނޑައެޅި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މިންވަރަށެވެ.
(ށ) ޔުނިވަރސިޓީއެއްގެ ޗާޓަރުގައި، ޔުނިވަރސިޓީގެ މުއައްސިސަށް ޚާއްޞަކުރެވިފައިވާ،
ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބާރުތަކާއި އިޚުތިޔާރުތައް ކަނޑައެޅިދާނެއެވެ.
(1) ޔުނިވަރސިޓީ މަޖިލީހުގެ އަންނަނިވި މަގާމުތަކަށް މެންބަރުން އައްޔަނުކުރުމާއި
ވަކިކުރުން؛
1.1 ޗާންސެލަރ (ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހުގެ ރައީސް)
1.2 ވައިސް ޗާންސެލަރ
1.3 ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހުގެ އައްޔަންކުރެވޭ މެންބަރުން
(2) ޔުނިވަރސިޓީގެ ދުސްތޫރީ ކަންކަމާއި ޤާނޫނީ ކަންކަމުގެ ތެރެއިން އަންނަނިވި
ކަންކަން ކުރުން؛
2.1 ޔުނިވަރސިޓީ ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށް ހުށަހެޅުން.
2.2 ޔުނިވަރސިޓީގެ ފުރަތަމަ ޗާޓަރުގެ ދެލިކޮޕީ އެކުލަވައިލައި
ހުށަހެޅުން.
2.3 ޔުނިވަރސިޓީގެ ޗާޓަރަށް ބަދަލުގެނައުމަށް ޔުނިވަރސިޓީގެ
މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅުން.
2.4 ޔުނިވަރސިޓީގެ ނަމަށް ނުވަތަ ޤާނޫނީ ސިފައަށް ބަދަލުގެނައުމަށް
ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހެ ޅުން.
(3) އިސްތިރާޖީ އަދި މުދަލާ ގުޅުންހުރި އަންނަނިވި ކަންކަން ކުރުން.
3.1 ޔުނިވަރސިޓީގެ ދިގު މުއްދަތުގެ އިސްތިރާޖީ ޕްލޭންތަކަށް ރުހުން
ދިނުން.
10

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
3.2 ޔުނިވަރސިޓީގެ ބިމާއި، އިމާރާތާއި، އަގުބޮޑު މުދާ ހޯދުމާއި،
ވިއްކައިލުމާއި، ރަހުނުކުރުމަށް ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހަށް ރުހުން
ދިނުން.
3.3 ޔުނިވަރސިޓީގެ ކެމްޕަސްތައް ނުވަތަ ޔުނިވަރސިޓީގެ ގޮފިތައް
އުފެއްދުމާއި ބަންދުކުރުމަށް ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހަށް ރުހުން
ދިނުން.
3.4 ކަނޑައެޅިފައިވާ ވަކި މިންވަރަކަށް ވުރެ އިތުރަށް ޔުނިވަރސިޓީގެ
ނަމުގައި ދަރަންޏަށް ފައިސާ ނެގުމަށް ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހަށް
ރުހުން ދިނުން.
3.5 ޔުނިވަރސިޓީ، ތަޢުލީމީ އެހެން މުއައްސަސާއަކާ އެއްކޮށްލުމަށް
ނުވަތަ ޔުނިވަރސިޓީ ބައިކޮށްލުމަށް ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހަށް
ރުހުން ދިނުން.
3.6 ކަނޑައެޅިފައިވާ ވަކި އިމަކުން މަތީގެ ކެޕިޓަލް ޚަރަދުކުރުމަށް
ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހަށް ރުހުން ދިނުން.
3.7 ޔުނިވަރސިޓީން އެހެން ފަރާތަކާއެކު ގާއިމުކުރާ ސްޓްރެޓީޖިކް
ޕާރޓްނަރޝިޕްތަކަށް ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހަށް ރުހުން ދިނުން.
(ނ) ޔުނިވަރސިޓީގެ މުއައްސިސަށް ލިބިދޭ ބާރުތަކާއި އިޚުތިޔާރުގެ ތެރޭގައި،
ޔުނިވަރސިޓީގެ އެކަޑަމިކް ކަންކަމާއި، ދުވަހުން ދުވަހަށް ހިންގާ އިދާރީ ކަންކަމުގެ
ތެރެއަށް ވަނުމުގެ ބާރެއް ނުހިމެނޭނެއެވެ. މި ގޮތުން، ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ
އެއްވެސް ކަމެއްގައި ޔުނިވަރސިޓީގެ މުއައްސިސުގެ އެއްވެސް ނުފޫޒެއް ނުވަތަ
ބައިވެރިވުމެއް އޮވެގެން ނުވާނެއެވެ.
(1) ކިޔަވައިދޭ މުޤައްރަރުތައް ނުވަތަ ޕުރޮގުރާމުތައް؛
(2) ދަރިވަރުން ޔުނިވަރސިޓީއަށް ވެއްދުމާއި ވަކިކުރުން؛
(3) އިމްތިޙާނުކުރުމާއި، ދަރިވަރުންގެ ފެންވަރު ވަޒަންކުރުން؛
(4) ވައިސް ޗާންސެލަރއަށް ވުރެ ދަށް މަގާމުތަކުގެ އެކަޑަމިކް މުވައްޒަފުންނާއި
އިދާރީ މުވައްޒަފުން އައްޔަނުކުރުމާއި، މަގާމުގެ ކުރިއެރުން ދިނުމާއި،
މަގާމުން ވަކިކުރުން؛
11

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(5) ކިޔަވައިދިނުމާ ގުޅޭ ކަންކަން؛
(6) ސަނަދު ދިނުމާއި ދަސްވެނިވުމާ ގުޅޭ ކަންކަން؛
(7) ކުރެވޭ ދިރާސާތަކާއި، އޭގެ ނަތީޖާއާއި ދިރާސާގައި ހިމެނޭ ބައިތަކާ ގުޅޭ
ކަންކަން.
ކޮލެޖުގެ ޒިންމާތައް 16. މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ކުރިން ހިނގަމުން އައި ކޮލެޖެއް ޔުނިވަރސިޓީއަކަށް ބަދަލުވުމުން،
ޔުނިވަރސިޓީއަށް
ޔުނިވަރސިޓީ އުފެދޭ ތާރީޚުން ފެށިގެން އަންނަނިވި ކަންކަން ތަންފީޒުވާނެއެވެ.
ބަދަލުވުން
(ހ) ކުރިން ހިނގަމުން އައި ކޮލެޖަކީ މަތީ ތަޢުލީމުދޭ ވަކި މުއައްސަސާއެއްގެ ގޮތުގައި އޮތް
އޮތުން ނިމުމަކަށް އައުން.
(ށ) ކޮލެޖުގެ މުވައްޒަފުންނާއި ދަރިވަރުން، ޔުނިވަރސިޓީގެ މުވައްޒަފުންނާއި ދަރިވަރުންނަށް
ވުން.
(ނ) ކޮލެޖުގައި ހިންގަމުން ގެންގޮސްފައިވާ ޕުރޮގުރާމުތަކާއި އެކްރެޑިޓްކޮށްފައިވާ އެންމެހައި
ޕުރޮގުރާމުތައް، ޔުނިވަރސިޓީގެ ޕުރޮގުރާމުތަކަށްވުން.
(ރ) ކޮލެޖަށް ލިބިގެންވާ އެންމެހައި ޙައްޤުތަކާއި، މިލްކިއްޔާތާއި، މުދަލާއި،
މަސްލަހަތުތަކާއި، ޒިންމާތަކާއި، އިލްތިޒާމުތަކާއި، ހުއްދަތަކާއި، ޝަރުޢީ މައްސަލަތައް
ޔުނިވަރސިޓީގެ ދަށަށް ބަދަލުވެ، އެ ކަންކަމާ ޔުނިވަރސިޓީން ޒިންމާވުން.
(ބ) ހުރިހައި މަގުސަދަކަށް ޓަކައި، ކޮލެޖުގެ ޤާނޫނީ ވަސިއްޔަތު ލިބިގެންވާ ފަރާތަކީ
ޔުނިވަރސިޓީކަމުގައި ބަލައިގަތުން .
(ޅ) ކޮލެޖުގައި ޢަމަލުކުރަމުންދާ ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލުތަކަކީ ޔުނިވަރސިޓީގެ ގަވާއިދުތަކާއި
އުސޫލުތައް ކަމުގައި ވުމާއި، މި ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލުތައް، ޔުނިވަރސިޓީ
ރަޖިސްޓަރީކުރާތާ ގިނަވެގެން 3 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ޔުނިވަރސިޓީގެ
މަޖިލީހުން ނުވަތަ އެކަޑަމިކް ސެނެޓަށް ހުށަހަޅައި ފާސްކުރުން.
ޔުނިވަރސިޓީގެ 17. (ހ) މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ޔުނިވަރސިޓީއެއް ރަޖިސްޓަރީކުރުމާއެކު، އެ ޔުނިވަރސިޓީއެއްގެ
ބާރުތައް
މަގުސަދުތައް ހާސިލުކުރުމަށާއި، އެ ޔުނިވަރސިޓީއެއްގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް
އަދާކުރުމަށް ޓަކައި، ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅައިފައިވާ އަންނަނިވި ބާރުތައް،
ޔުނިވަރސިޓީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
12

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(1) ގަތުމާއި ކުއްޔަށް ހިފުމާއި ނުވަތަ އެހެން ގޮތަކުން ނަމަވެސް އުފުލޭ ނުވަތަ
ނޫފުލޭ މުދަލެއް ނުވަތަ އެހީއެއް ލިބިގަތުމާއި، ވިއްކުމާއި ކުއްޔަށް ދިނުމާއި
ނުވަތަ އެނޫން ގޮތަކުން ނަމަވެސް މުދަލެއް ދޫކޮށްލުން؛
(2) ސައިންޓިފިކް ހޯދުންތަކާއި، ޢިލްމީ ދިރާސާތަކާއި، އައު އުފެއްދުންތަކާއި މުދާ،
ވިޔަފާރީގެ އުސޫލުން ތަރައްޤީކުރުން؛
(3) ޔުނިވަރސިޓީގެ ފަރާތުން އެހެން ފަރާތްތަކަށް ކޮށްދޭ މަސައްކަތްތަކަށާއި،
ދެވޭ ޚިދުމަތްތަކަށާއި، ފޯރުކޮށްދެވޭ މައުލޫމާތަށާއި މުދަލަށް، އަގު ނުވަތަ
ބަދަލުހޯދުން ؛
(4) ޔުނިވަރސިޓީގެ މަގުސަދުތައް ހާސިލުކުރުމަށް މަގުފަހިވާ ގޮތެއްގެ މަތީން
ކުންފުނި އުފެއްދުމާއި، އެހެން ފަރާތަކާ އެކުވެގެން ކުންފުނި އުފެއްދުމުގައި
ބައިވެރިވުން؛
(5) ސެކިއުރިޓީޒްއަށް އިޝްތިރާކު ދިނުމާއި ގަތުން؛
(6) އެކަޑަމިކް ޕާޓްނަރޝިޕް އުފެއްދުން؛
(7) ޔުނިވަރސިޓީގެ މަގުސަދުތައް ހާސިލުކުރުމަށް އެހީވެދޭ ވިޔަފާރިއާއި ފައިދާ
ލިބޭ ފަދަ ކަންކަމުގައި ބައިވެރިވުން؛
(8) ޢަޤުދުތައް ކުރުމާއި، އެއްބަސްވުންތަކުގައި ބައިވެރިވުން؛
(9) އިމާރާތްތައް ބިނާކުރުން؛
(10) ޔުނިވަރސިޓީގެ މިލްކިއްޔާތުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ މުދަލާއި، ބިންތަކާއި،
އިމާރާތްތައް ބޭނުންކޮށް އަދި އެއަށް އަމުރު ހިންގުން؛
(11) ވަޒީފާ ދިނުމާއި، މުވައްޒަފުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން؛
(12) ޔުނިވަރސިޓީގެ ފައިސާއިން ވިޔަފާރިކުރުމާއި، ވިޔަފާރި ހުއްޓައިލުން؛
(13) ޢިލްމީ ދިރާސާކުރުމާއި، އައު ހޯދުންތައް ޕޭޓެންޓްކުރުން؛
(14) ދަރިވަރުންނަށް ފައިސާގެ އެހީއާއި ލޯނު ދިނުން؛
(15) ސްކޮލަރޝިޕް ދިނުމާއި، ފެލޯޝިޕް ދިނުން؛
13

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(16) ރިސާޗް ގްރާންޓް ހޯދުމާއި، އެ ގްރާންޓް ޙައްޤުވާ ފަރާތްތަކަށް ދިނުން؛
(17) ޔުނިވަރސިޓީއަށް ހަދިޔާއާއި، އިނާޔަތާއި، ވަޞިއްޔަތް ގަބޫލުކުރުމާއި،
ވަޤުފާއި ޓްރަސްޓް ބަލައިގަތުމާއި، އެ ތަކެއްޗާ ގުޅުންހުރި އެންމެހައި ކަންކަން
ކުރުން؛
(18) ޤާނޫނުން ނުވަތަ އެހެން ޤާނޫނަކުން ޔުނިވަރސިޓީއަށް ކުރުމުގެ ބާރު
ލިބިފައިވާ އެހެނިހެން ކަންތައްތައް ކުރުން؛
(19) ޔުނިވަރސިޓީއަށް ލިބިގެންވާ ބާރުތަކާ ގުޅިގެން ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް
ކުރުން.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބާރުތައް ޔުނިވަރސިޓީން ތަންފީޒުކުރާނީ،
އެ ބާރުތައް ބޭނުންކުރުމުގައި ޢަމަލުކުރާނެ ގޮތުގެ އުސޫލުތައް ޔުނިވަރސިޓީގެ
މަޖިލީހުން އެކުލަވައިލައި ފާސްކުރުމަށްފަހުގައެވެ.
ޔުނިވަރސިޓީގެ 18. މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން އުފައްދާ ޔުނިވަރސިޓީން، ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅައިފައިވާ އަންނަނިވި
މަސްއޫލިއްޔަތުތައް
މަސްއޫލިއްޔަތުތައް ހިމެނޭގޮތަށް ޔުނިވަރސިޓީގެ ޗާޓަރުގައި އެ ޔުނިވަރސިޓީގެ
މަސްއޫލިއްޔަތުތައް ކަނޑައަޅައި، އޭގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތީން އަދާކުރަމުން
ގެންދަންވާނެއެވެ.
(ހ) ޢިލްމީގޮތުން އެންމެ މަތީ ފެންވަރަށް ވާސިލުވުމަށް ޓަކައި ހިންގަންޖެހޭ، މަތީ ތަޢުލީމާއި
ތަމްރީނުގެ އެންމެހައި ޕުރޮގުރާމުތައް ހިންގުން.
(ށ) ޔުނިވަރސިޓީގައި ހިންގާ ޕުރޮގުރާމުތަކާއި ލިބިދޭ ތަމްރީނާއި ތަޢުލީމާ ގުޅިގެން ދޭންޖެހޭ
ސަނަދުތަކާއި އެވޯޑުތައް ދިނުން.
(ނ) ޢިލްމީ ދިރާސާކުރުމާއި، އެ ދިރާސާތަކުގެ ފެންވަރު ހިފެހެއްޓުމާއި، ޤައުމީ
ބޭނުންތަކަށާއި ބައިނަލްއަގުވާމީ މުޖުތަމަޢުގެ މަންފާއަށް ޓަކައި އެ ދިރާސާތައް
ޝާއިޢުކުރުން.
(ރ) ޔުނިވަރސިޓީގެ މަގުސަދުތައް ހާސިލުކުރުމަށް ޓަކައި ޔުނިވަރސިޓީގެ ވަސީލަތްތައް
ތަރައްޤީކޮށް، އިތުރަށް ބޭނުންވާ ވަސީލަތްތައް ހޯދުން.
(ބ) އިސްލާމީ ޝަރީޢަތާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުތަކާ ޚިލާފުނުވާ ގޮތަށް، މަތީގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުމަށް ޓަކައި ކުރަންޖެހޭ ކޮންމެ ކަމެއް
ކުރުން.
14

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ފަސް ވަނަ ބާބު
ޔުނިވަރސިޓިގެ ނަމާއި، ނިޝާނާއި، ދިދައާއި، ކުލަޔާއި، މޮޓޯ އާއި، ސިފަތައް
ޔުނިވަރސިޓީގެ ނަން 19. ޔުނިވަރސިޓީގެ ނަމުގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓަރީކުރެވޭނީ، ގަވާއިދު ނަންބަރު 2022/R-73
(މަތީ ތަޢުލީމާއި ތަމްރީނުގެ ދާއިރާގައި ބޭނުންކުރާ ނަންތައް ކިޔުމުގެ ގަވާއިދު) ގައިވާ ގޮތުގެ
މަތީން ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ ނަންތަކެވެ.
ޔުނިވަރސިޓީގެ ނަން 20. (ހ) ތިރީގައިވާ ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތްތަކުން ކުރެ ގޮތަކުން ޔުނިވަރސިޓީގެ ނަން
ބަދަލުކުރުން
ބަދަލުކުރުމަށް ކަނޑައަޅައިފި ނަމަ، އެ ޔުނިވަރސިޓީގެ ނަން ބަދަލުކުރަންވާނެއެވެ.
(1) ޔުނިވަރސިޓީގެ ނަން ބަދަލުކުރުމަށް އެ ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހުން
ނިންމުން؛
(2) ގަވާއިދު ނަންބަރު -73R2022/(މަތީ ތަޢުލީމާއި ތަމްރީނުގެ ދާއިރާގައި
ބޭނުންކުރާ ނަންތައް ކިޔުމުގެ ގަވާއިދު(ގައިވާ ގޮތުގެ މަތީން ޔުނިވަރސިޓީގެ
ނަން ބަދަލުކުރުމަށް މިނިސްޓްރީން އެންގުން؛
(3) ޔުނިވަރސިޓީގެ ނަން ބަދަލުކުރުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޝަރުޢީ ކޯޓަކުން
އަމުރުކުރުން.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ)1(ވަނަ ނަންބަރާއި)3(ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ
ގޮތަށް ޔުނިވަރސިޓީގެ ނަން ބަދަލުކުރުމަށް ކަނޑައަޅައިފި ނަމަ، ޔުނިވަރސިޓީގެ
މަޖިލީހުން ނަން ބަދަލުކުރުމަށްފަހު، ނަމަށް ގެނައި ބަދަލު، ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހުގެ
ޖަލްސާއަކުން ފާސްކުރަންވާނެއެވެ.
ޔުނިވަރސިޓީގެ 21. (ހ) ޔުނިވަރސިޓީގެ ނިޝާނާއި، ދިދައާއި، ކުލައާއި، މޮޓޯ ބޭނުންކުރަންވާނީ، ތިރީގައި
ނިޝާނާއި، ދިދައާއި،
ބަޔާންކޮށްފައިވާ މައުލޫމާތާއެކު، މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ހުށަހަޅާ ޔުނިވަރސިޓީގެ
ކުލައާއި، މޮޓޯ
ޗާޓަރުގައި ހިމަނައި، ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި މިނިސްޓްރީން އެ ޗާޓަރު
ރަޖިސްޓަރީކުރުން
ޝާއިޢުކުރުމަށްފަހުގައެވެ.
(1) ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށް އެދޭ ނިޝާނާއި، ކުލަ ކޯޑާއި ސައިޒް ޕްރޮޕޯޝަން
އެނގޭނޭހެން ކުރަހައިފައިވާ ދިދައިގެ ކުރެހުމުގެ ސޮފްޓްކޮޕީ؛
(2) ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ނިޝާނާއި، ދިދައާއި، ކުލައާއި، މޮޓޯ ރަމްޒުކުރާ
މާނައާއި ތަފުސީލު.
15

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(ށ) ޔުނިވަރސިޓީއަކުން ރަޖިސްޓަރީކޮށްގެން ބޭނުންކުރަމުންގެންދާ ނިޝާނާއި، ދިދައާއި،
ކުލައާއި، މޮޓޯ ނުވަތަ އެފަދަ އެއްޗަކާ އޮޅުންއަރާ ނިޝާނެއް ނުވަތަ ދިދައެއް ނުވަތަ
ކުލައެއް ނުވަތަ މޮޓޯއެއް، މަތީ ތަޢުލީމާއި ތަމްރީނުދޭ އެހެން އެއްވެސް މަރުކަޒަކަށް
ބޭނުންކުރުމުގެ ހުއްދައެއް ނުދެވޭނެއެވެ.
(ނ) އިސްލާމްދީނުގެ އަދަބުތަކާ ޚިލާފުވާ، ޤައުމީ ސަލާމަތަށް ނުރައްކާވެދާނެ، އަޚުލާޤީގޮތުން
ނޭދެވޭ މާނައެއް ދޭހަވާ އަދި އަނިޔާވެރިކަން ރަމްޒުކޮށްދޭ ކުރެހުމެއް ހިމެނޭ ނިޝާނެއް
ނުވަތަ ދިދައެއް ނުވަތަ މޮޓޯއެއް ބޭނުންކުރުމުގެ ހުއްދައެއް ނުދެވޭނެއެވެ.
ޔުނިވަރސިޓީގެ 22. (ހ) ޔުނިވަރސިޓީއަކުން ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ ނިޝާނާއި، ދިދައާއި، ކުލައާއި، މޮޓޯ
ނިޝާނާއި ، ދިދައާއި،
ބަދަލުކުރެވޭނީ، ޔުނިވަރސިޓީގެ ޗާޓަރުގައިވާ ގޮތުގެ މަތީން ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހުން
ކުލައާއި، މޮޓޯ
ފާސްކުރުމަށްފަހު، މިނިސްޓްރީއަށް އެކަން އަންގައި، މިނިސްޓްރީގެ ހުއްދަ އެކަމަށް
ބަދަލުކުރުން
ލިބިގެންނެވެ.
(ށ) ގަވާއިދު ނަންބަރު -73R2022/)މަތީ ތަޢުލީމާއި ތަމްރީނުގެ ދާއިރާގައި ބޭނުންކުރާ
ނަންތައް ކިޔުމުގެ ގަވާއިދު(ގެ 9 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ހާލަތެއް މެދުވެރިވެގެން
ޔުނިވަރސިޓީގެ ނަން ބަދަލުކުރާ ނަމަ، ބަދަލުކުރާ އައު ނަން ޔުނިވަރސިޓީގެ
މަޖިލީހުން ފާސްކޮށް ނިންމި ޤަރާރާއި، އިޞްލާޙުކުރެވުނު ޗާޓަރު، މިނިސްޓްރީއަށް
ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
ޔުނިވަރސިޓީގައި 23. ދިވެހިރާއްޖޭގައި މަތީ ތަޢުލީމާއި ތަމްރީނު ދިނުމަށް ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ ޔުނިވަރސިޓީއެއްގައި
ހުންނަންވާނެ ސިފަތައް
އަންނަނިވި މައިގަނޑު ސިފަތައް ހުންނަންވާނެއެވެ.
(ހ) ޔުނިވަރސިޓީއެއްގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓަރީކޮށްގެން ހިންގާ މަރުކަޒެއްގައި، މި ގަވާއިދުގެ
5 ވަނަ މާއްދާގައި ކަނޑައަޅައިފައިވާ ޝަރުތުތައް އެންމެ ކުޑަ މިންވަރުން
ފުރިހަމަވެފައި ހުރުން.
(ށ) ޔުނިވަރސިޓީއެއްގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓަރީކޮށްގެން ހިންގާ މަރުކަޒެއްގައި
އެ ޔުނިވަރސިޓީއެއް ގާއިމުވިތާ 2 (ދޭއް) އަހަރުގެ ތެރޭގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ
ޤައުމީ ސަނަދުތަކުގެ އޮނިގަނޑުގެ ލެވެލް 10 ގެ މަދުވެގެން 1 (އެކެއް) ޕުރޮގުރާމު
ހިންގަން ފެށުން.
(ނ) ޔުނިވަރސިޓީތަކުގައި ކިޔަވައިދޭންވާނީ، އުމުރުން 16 (ސޯޅަ) އަހަރުން މަތީގެ
ދަރިވަރުންނަށް ކަމުގައިވުން. އެހެންނަމަވެސް ބެލެނިވެރިޔާގެ އިއުތިރާޒެއް ނެތްކަމުގެ
16

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ލިޔުމަކާއެކު، 16 (ސޯޅަ) އަހަރުން ދަށުގެ ދަރިވަރުން ބައިވެރިކުރުމަކަށް ހުރަހެއް
ނެތެވެ.
(ރ) ޔުނިވަރސިޓީތަކުގައި ހިންގޭ ޕުރޮގުރާމުތަކަކީ ނުވަތަ ތަމްރީނުތަކަކީ،
އެ ޔުނިވަރސިޓީއެއްގެ ފަލްސަފާއާއި، ވިޝަންއާއި، މިޝަން ހާސިލުކުރެވޭ ގޮތަށް
ފަރުމާކޮށްފައިވާ ޕުރޮގުރާމުތަކަކަށްވުން.
(ބ) ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤައުމީ ސަނަދުތަކުގެ އޮނިގަނޑުގެ ލެވެލަކަށް ފެތޭ ޕުރޮގުރާމެއް ނަމަ،
ކިޔަވައިދޭ ލެކްޗަރަރއިންނަކީ، އެމް.ކިއު.އޭ.އިން ކަނޑައަޅައިފައިވާ މިންގަނޑަށް ފެތޭ
ލެކްޗަރަރއިންނަށްވުން.
ހަވަނަ ބާބު
ޔުނިވަރސިޓީގެ ޕުރޮގުރާމު ތައް ހިންގުން
ޕުރޮގުރާމު ހިންގުން 24. (ހ) ޔުނިވަރސިޓީގައި ހިންގާ އެންމެހައި ޕުރޮގުރާމުތައް ހިންގަންވާނީ، ޤާނޫނާއި
މި ގަވާއިދާއި، ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހެދިފައިވާ އެންމެހައި ގަވާއިދުތަކާއި، އުސޫލުތަކާއި،
ޔުނިވަރސިޓީގެ ޗާޓަރާއި، ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހުންނާއި އެކަޑަމިކް ސެނެޓުން
އެކުލަވައިލާ ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތީންނެވެ.
(ށ) ދިވެހިރާއްޖޭގައި މަތީ ތަޢުލީމާއި ތަމްރީނުދޭ ޕުރޮގުރާމުތައް ޔުނިވަރސިޓީގައި
ހިންގަންވާނީ، އަންނަނިވި ފަރާތްތަކުގެ ހުއްދަ ލިބިގެންނެވެ.
(1) ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤައުމީ ސަނަދުތަކުގެ އޮނިގަނޑުގައި ހިމެނޭ ފެންވަރުގެ
ޕުރޮގުރާމުތައް ހިންގަންވާނީ، އެމް.ކިއު.އޭ.އަށް ހުށަހަޅައިގެން ޕުރޮގުރާމު
އެކްރެޑިޓްކުރުމަށްފަހު، އެ ފަރާތުގެ ހުއްދަ ހޯދައިގެންނެވެ.
(2) ޓެކްނިކަލް ޓްރެއިނިންގއާއި ވޮކޭޝަނަލް ޓްރެއިނިންގ ޕުރޮގުރާމުތައް،
މޯލްޑިވްސް ނޭޝަނަލް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް އޮތޯރިޓީގެ ސްޓޭންޑަޑްތަކަށް
ހިންގަން އެދޭ ނަމަ، މޯލްޑިވްސް ނޭޝަނަލް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް
އޮތޯރިޓީގައި ރަޖިސްޓަރީކޮށްގެން އެކަމަށް ހުއްދަ ހޯދަންވާނެއެވެ.
(3) ރެގިއުލޭޓަރީ ބޮޑީއަކުން ހުއްދަ ލިބިގެން ހިންގަންޖެހޭ ޕުރޮގުރާމުތައް ހިންގަން
ފަށަންވާނީ، އެ ފަރާތްތަކުން ނަގަންޖެހޭ ހުއްދަތައް ހޯދުމަށްފަހުގައެވެ.
17

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ޓިޔުޝަން ފީ 25. (ހ) ޔުނިވަރސިޓީން ހިންގާ ހުރިހާ ޕުރޮގުރާމުތަކަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ޓިޔުޝަންފީގެ
އޮނިގަނޑު (ފީ ސްޓްރަކްޗަރ)، ޕުރޮގުރާމަށް އެޕްލައިކުރުމުގެ ކުރިން ދަރިވަރުންނަށް
އެނގެން އޮންނަންވާނެއެވެ.
(ށ) އެއް ޕުރޮގުރާމެއްގައި އެއް ވަގުތެއްގައި އެންރޯލްވާ ހުރިހާ ދަރިވަރުންގެ އަތުން ނެގުމަށް
ކަނޑައަޅާ ފީ އެއްވަރުވާންވާނެއެވެ. ކުރިން އާންމުކުރެވިފައިވާ އުސޫލެއްގެ ދަށުން
ދަރިވަރަކަށް ނުވަތަ ދަރިވަރުންތަކަކަށް ސްކޮލަރޝިޕެއްގެ ދަށުން، ނޫނީ
މި ފަދައިން ދެވޭ އެވޯޑެއްގެ ސަބަބުން ކޯހުގެ ފީއިން ދެވޭ ޑިސްކައުންޓެއް ދިނުން
މި މާއްދާއިން ހުރަހެއް ނާޅައެވެ.
(ނ) ދަރިވަރުންގެ އަތުން ނެގޭ އެކިކަހަލަ އިތުރު ފީތަކުގެ މައުލޫމާތު، ކޯހަށް އެންރޯލްވުމުގެ
ކުރިން، ދަރިވަރުންނަށް އެނގެން އޮންނަންވާނެއެވެ.
(ރ) ޕުރޮގުރާމަށް ދަރިވަރުން ދައްކާ ފައިސާ ރިފަންޑްކުރުމާބެހޭ ޕޮލިސީއެއް އޮތުމާއެކު،
ދަރިވަރުންނަށް އެ ޕޮލިސީ އެނގެން އޮންނަންވާނެއެވެ.
ފެންވަރު ހިފެހެއްޓުމާއި 26. (ހ) ކޮންމެ 3 (ތިނެއް) އަހަރަކުން ޔުނިވަރސިޓީގެ އޮޑިޓެއް، އެމް.ކިއު. އޭ.އިން ކުރާނެއެވެ.
ރިކޯޑު ބެލެހެއްޓުން
އަދި މި އޮޑިޓްކުރުމަށް ބޭނުންވާ އެންމެހައި ކަންކަމަށް ޔުނިވަރސިޓީން އެއްބާރުލުން
ނުދޭ ފަރާތްތަކާ މެދު، ޤާނޫނާއި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އެކުލަވައިލައިފައިވާ ގަވާއިދުތަކުގެ
ދަށުން ފިޔަވަޅު އެޅޭނެއެވެ.
(ށ) ފެންވަރު ބެލުމުގެ އޮޑިޓުގައި ބެލެވޭނީ، އެމް.ކިއު.އޭ.ގެ އިންސްޓިޓިއުޝަނަލް އޮޑިޓާއި
ޕުރޮގުރާމު އޮޑިޓުގެ ގައިޑްލައިނަށެވެ.
(ނ) ޔުނިވަރސިޓީގައި ޕުރޮގުރާމެއް ހިންގުމުގައި ނުވަތަ ކިޔަވައިދިނުމުގައި މައްސަލައެއް
ދިމާވެއްޖެ ނަމަ ނުވަތަ ކިޔަވައިދިނުމުގެ ފެންވަރަށް އަސަރުކުރާނޭ ފަދަ އެއްވެސް
ކަމެއް ދިމާވެއްޖެ ނަމަ، ކުރިން އެންގުމަކާ ނުލައި އެ ކަމެއް ބަލައި އޮޑިޓްކުރުމުގެ
އިޚުތިޔާރު، މިނިސްޓްރީއަށާއި އެމް.ކިއު.އޭ.އަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
(ރ) ރެގިއުލޭޓަރީ ބޮޑީއަކުން ހުއްދަ ލިބިގެން ހިންގާ ޕުރޮގުރާމުތައް އޮޑިޓްކޮށް،
އެ ފަރާތްތަކުން ބަލަންވާނެއެވެ.
(ބ) އޮޑިޓުގައި ފާހަގަކުރެވޭ މައްސަލަތައް، އޮޑިޓް ރިޕޯޓުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ މުއްދަތުގެ
ތެރޭގައި ޙައްލުކުރަންވާނެއެވެ.
18

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(ޅ) ޔުނިވަރސިޓީގައި ހިންގާ ކޯސްތައް ހިނގާނުހިނގާގޮތް ބެލުމަށާއި، ކިޔަވައިދިނުމުގެ
ފެންވަރު ބެލުމަށާއި، ދަރިވަރުންނާއި ކިޔަވައިދޭ ޕުރޮގުރާމުތަކުގެ ފެންވަރު މަތިކޮށް
ހިފެހެއްޓުމަށް ޓަކައި އިންޓަރނަލް ސުޕަވިޜަން ނިޒާމެއް ގާއިމުވެފައި
އޮންނަންވާނެއެވެ. އަދި މި ނިޒާމުގެ ތެރޭގައި ސުޕަވިޜަންގެ ކަންތައްތައް ބަލަހައްޓާނޭ
މުވައްޒަފަކާއި އިންޓަރނަލް ކޮލިޓީ އެޝުއަރަންސްގެ ކަންކަން ބަލަހައްޓާނެ
މުވައްޒަފުން ތިބެންވާނެއެވެ.
(ކ) ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ރިކޯޑުތައް، އެމް.ކިއު.އޭ.އިން ނުވަތަ މިނިސްޓްރީން
ބޭނުންވެއްޖެ ހިނދެއްގައި ފަސޭހައިން ލިބޭނެ އިންތިޒާމު، ޔުނިވަރސިޓީގައި
ހަމަޖެހިފައި ހުންނަންވާނެއެވެ.
(1) ކިޔަވައިދިނުމުގެ މަސައްކަތް ރިވިއުކޮށް މޮނިޓަރކުރާ ގޮތުގެ ރިކޯޑުތައް
(ކޯސްތައް/ ޕުރޮގުރާމުތައް ވަކިވަކިން)؛
(2) ކިޔަވައިދިނުމާއި، ދެވޭ ޚިދުމަތްތަކާ މެދު ދަރިވަރުންގެ ފީޑްބެކް ރިޕޯޓު؛
(3) ލެކްޗަރަރއިންގެ ލިސްޓާއި، ކޮލިފިކޭޝަނާއި، ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުންތަކާއި،
މަސައްކަތުގެ ސުޕަވިޜަން ރިޕޯޓުތަކާއި، ހާޒިރީ ރިޕޯޓުތައް؛
(4) ދަރިވަރުންގެ ހާޒިރީ ރިޕޯޓުތަކާއި، ދަރިވަރުންގެ ޕްރޮގްރެސް އެނގޭގޮތަށް
ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ މާކްޝީޓުތައް)ޕުރޮގުރާމު ފެށުމަށްފަހު ޕުރޮގުރާމު ދޫކޮށްލާ
ދަރިވަރުން އެނގޭގޮތަށް(؛
(5) ސްޓޫޑެންޓް އެސެސްމެންޓް ކްރައިޓީރިޔާއާއި، ދެވޭ އިމްތިޙާނު ކަރުދާހާއި،
އެސައިންމެންޓްތައް؛
(6) ޕުރޮގުރާމުތައް ހިނގަމުންދާ ގޮތާއި، ކިޔަވައިދިނުމުގައި ބޭނުންކުރާ
ރިސޯސްތައް؛
(7) އިންޓަރނަލް ސުޕަވިޜަނާ ގުޅިގެން އެޅިފައިވާ ފިޔަވަޅުތައް؛
(8) ދަރިވަރުން/ ލެކްޗަރަރއިންގެ ކަންތައްތަކާ ގުޅިގެން އަޅާ ފިޔަވަޅުތަކުގެ
މައުލޫމާތު؛
(9) އިމްތިޙާނާއި، ޕުރޮގުރާމުގެ މުޤައްރަރާއި، އެސެސްކުރުމާބެހޭ ލިޔެކިޔުންތައް؛
(10) އިންޓަރނަލް އޮޑިޓާ ގުޅިގެން އަޅައިފައިވާ ފިޔަވަޅުތައް؛
19

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(11) އެޑްމިޝަން ކްރައިޓީރިއާއާއި، އެޑްމިޝަންގެ މަސައްކަތް ހިނގާގޮތުގެ
މައުލޫމާތު؛
(12) މަދުވެގެން 10 (ދިހައެއް) އަހަރުދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ރައްކައުކުރެވިފައިވާ
ދަރިވަރުންގެ ރިކޯޑުތައް.
ރިޕޯޓުތަކާއި 27. (ހ) މިނިސްޓްރީން އަންގާ ފޯމެޓަށް ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ ތަފާސްހިސާބު، ކޮންމެ އަހަރެއްގެ
ތަފާސްހިސާބު
ޖަނަވަރީމަހުގެ 30 ވަނަ ދުވަހުގެ ކުރިން މިނިސްޓްރީއަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
ހުށަހެޅުން
(ށ) މިނިސްޓްރީން އަންގާ ފޯމެޓަށް ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ އަހަރީ ރިޕޯޓު، ކޮންމެ އަހަރެއްގެ
މާރިޗުމަހުގެ 31 ވަނަ ދުވަހުގެ ކުރިން މިނިސްޓްރީއަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
(ނ) މާލީ ކޮންމެ އަހަރެއް ނިމޭތާ ގިނަވެގެން 6 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި،
އޮޑިޓްކުރުމުގެ ލައިސަންސް ލިބިފައިވާ އޮޑިޓަރަކު ނުވަތަ އޮޑިޓް ފާރމެއް މެދުވެރިކޮށް
އެކުލަވައިލައިފައިވާ ޔުނިވަރސިޓީގެ އޮޑިޓް ރިޕޯޓެއް، މިނިސްޓްރީއަށް
ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
ޝަކުވާ ހުށަހެޅުމުގެ 28. (ހ) އަންނަނިވި ކަންކަން ހިމެނޭގޮތުން ޝަކުވާ ހުށަހެޅޭނެ އިންތިޒާމު ޔުނިވަރސިޓީގައި
ނިޒާމު
ހަމަޖައްސައި، އެކަމާ ގުޅޭ އުސޫލުތައް ހަދައި، ދަރިވަރުންނަށް ފެންނާނޭހެން
ޝާއިޢުކުރަންވާނެއެވެ.
(1) ދަރިވަރުންނަށް އެޑްމިޝަން ދިނުމާއި އެންރޯލްކުރުމާ ގުޅޭ ކަންކަން؛
(2) ދަރިވަރުންނަށް ކިޔަވައިދިނުމާއި، ފޯރުކޮށްދޭ އެހެނިހެން ޚިދުމަތްތައް ؛
(3) ޔުނިވަރސިޓީގެ މާޙައުލުން ފުރައްސާރަކުރުމާއި ގަނާކުރުން ފަދަ ކަންކަން؛
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދަ ކަމަކާ ގުޅޭ ޝަކުވާއެއް ދަރިވަރަކު
ހުށަހަޅައިފި ނަމަ، ރަސްމީ 5 (ފަހެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި، ދަރިވަރު ހުށަހެޅި
ޝަކުވާއަށް ޔުނިވަރސިޓީން ދަރިވަރަށް ލިޔުމަކުން ޖަވާބުދޭންވާނެއެވެ. އަދި ދަރިވަރު
ހުށަހެޅި ޝަކުވާއަށް ޖަވާބުދީފައިނުވާ ނަމަ ނުވަތަ ދަރިވަރަށް ދީފައިވާ ޖަވާބާމެދު
ހިތްހަމަ ނުޖެހިއްޖެ ނަމަ، އެ ޝަކުވާއެއް އެޕީލްކުރުމަށް ހުށަހެޅުމުގެ އިންތިޒާމު
ޔުނިވަރސިޓީގައި ހަމަޖެހިފައި އޮންނަންވާނެއެވެ.
(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައިވާ ގޮތަށް އެޕީލްކޮށް ދަރިވަރު ހުށަހެޅި ޝަކުވާއަށް، ސަރުކާރު
ބަންދުނޫން 5 (ފަހެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި، ލިޔުމުން ޖަވާބު ދޭންވާނެއެވެ. މި މުއްދަތުގެ
ތެރޭގައި ލިޔުމުން ޖަވާބު ލިބިފައިނުވާ ނަމަ، މިނިސްޓްރީއަށް ޝަކުވާ ހުށަހެޅުމުގެ
20

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ފުރުޞަތު ދަރިވަރަށް ލިބިގެންވެއެވެ. އަދި މިނިސްޓްރީއަށް ދަރިވަރަކު އެފަދަ
ޝަކުވާއެއް ހުށަހަޅައިފި ނަމަ، ގަވާއިދު ނަންބަރު (2022/R-70 މަތީ ތަޢުލީމާއި
ތަމްރީނުދޭ މަރުކަޒުތަކާ ބެހޭގޮތުން ހުށަހަޅާ ޝަކުވާތައް ބެލުމުގައި ޢަމަލުކުރާނެ ގޮތުގެ
ގަވާއިދު(ގައި ވާގޮތުގެ މަތީން ޢަމަލުކުރެވޭނެއެވެ.
ހަތްވަނަ ބާބު
ޔުނިވަރސިޓީގެ ޗާޓަރު
ޔުނިވަރސިޓީގެ ޗާޓަރު 29. (ހ) ޔުނިވަރސިޓީ ހިންގަންވާނީ، މި ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅައިފައިވާ ގޮތުގެ މަތީން
އެކުލަވައިލެވި، ޔުނިވަރސިޓީ ހިންގުމަށް ބޭނުންވާ ކަންކަން ބަޔާންކޮށްފައިވާ،
މިނިސްޓްރީން ފާސްކޮށްފައިވާ ޔުނިވަރސިޓީގެ ޗާޓަރުގައިވާ ގޮތުގެ މަތީންނެވެ.
ޔުނިވަރސިޓީގެ ޗާޓަރަކީ ޤާނޫނުގެ ދަށުން، ޔުނިވަރސިޓީއެއް ގާއިމުވިކަން
ކަނޑައަޅައި، ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅައިފައިވާ، ޔުނިވަރސިޓީގެ ޤާނޫނީ ހައިސިއްޔަތާއި
ބާރުދޭ، ޔުނިވަރސިޓީގެ އަސާސީ ގަވާއިދެވެ.
(ށ) ޔުނިވަރސިޓީގެ ޗާޓަރުގައި، އަންނަނިވި ކަންކަން ހިމަނަންވާނެއެވެ.
(1) ޔުނިވަރސިޓީގެ ނަން؛
(2) ޔުނިވަރސިޓީ އުފައްދައިފައިވާ މައިގަނޑު މަގުސަދާއި ޤާނޫނީ ހައިސިއްޔަތު؛
(3) ޔުނިވަރސިޓީގެ މިޝަނާއި ވިޝަން؛
(4) ޔުނިވަރސިޓީ ހުންނަ ތަން؛
(5) ޔުނިވަރސިޓީގެ ނިޝާނާއި، ދިދައާއި، ކުލައާއި، މޮޓޯ؛
(6) ޔުނިވަރސިޓީގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ބާރުތައް؛
(7) ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލިސް؛
(8) ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުކަމުގެ ދައުރާއި، މަޖިލީހުގެ ނޮމިނޭޝަން
ކޮމިޓީއާއި، މަޖިލީހަށް މެންބަރުން އިންތިޚާބުކުރާނެ ގޮތާއި، ވޯޓުދިނުމުގެ
ޙައްޤު ލިބިގެންވާ ފަރާތްތައް؛
(9) ޔުނިވަރސިޓީގެ މުއައްސިސުންގެ އިމްތިޔާޒުތައް.
(10) ޔުނިވަރސިޓީގެ އެކަޑަމިކް ސެނެޓް؛
21

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(11) ޔުނިވަރސިޓީގެ ގޮފި އުފައްދާނެ ގޮތް؛
(12) ރަޖިސްޓަރީ ބާޠިލުކުރާނެ ގޮތް؛
(13) ޔުނިވަރސިޓީގެ އިސް ވެރިން އައްޔަންކުރާނެ ގޮތް؛
(14) މުވައްޒަފުންނާއި ދަރިވަރުންގެ ކޯޑް އޮފް ކޮންޑަކްޓް؛
(15) ޔުނިވަރސިޓީގެ ފައިސާ ޚަރަދުކުރުމުގައި ރިޒާވުކުރާނެ އެންމެ ދަށް މިންވަރު؛
(16) ޔުނިވަރސިޓީއާއި ޔުނިވަރސިޓީގެ ވެރިންނާ މެދު ފިޔަވަޅުއެޅޭނެ ނިޒާމު؛
(17) ޑިގްރީ ދިނުމާ ގުޅޭ ކަންކަން؛
(18) ދަސްވެނިވުމުގެ ރަސްމިއްޔާތު؛
(19) ފީއާ ގުޅޭ މައުލޫމާތު؛
(20) ޔުނިވަރސިޓީގެ އަހަރީ ރިޕޯޓާއި، މާލީ ރިޕޯޓުތައް އެކުލަވައިލާނެ ގޮތް؛
(21) އިންތިޤާލީ ކަންކަން ؛
(22) ޔުނިވަރސިޓީގެ ދަރިވަރުންނާއި އިސް ދަރިވަރުންގެ ޖަމުޢިއްޔާ ހެދުމާއި
ހިންގުމުގެ އުސޫލު.
ޗާޓަރު، 30. މިނިސްޓްރީން، ޔުނިވަރސިޓީގެ ޗާޓަރު ފާސްކުރުމުން، އެ ޗާޓަރުގައި މިނިސްޓަރު ސޮއިކޮށް،
ދިވެހިސަރުކާރުގެ
ޔުނިވަރސިޓީގެ ޗާޓަރު، ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރަންވާނެއެވެ.
ގެޒެޓުގައި
ޝާއިޢުކުރުން
ޗާޓަރަށް ބަދަލުގެނައުން 31. (ހ) ޔުނިވަރސިޓީގެ ޗާޓަރަށް ބަދަލުގެންނަން ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހުން ފާސްކޮށްފި ނަމަ،
އެ ބަދަލުގެނައުމަށް ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހުން ނިންމި ނިންމުން، މިނިސްޓްރީއަށް
ލިޔުމުން ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
(ށ) ޗާޓަރަށް ގެންނަ ބަދަލަކީ އެ ޔުނިވަރސިޓީއެއްގެ މަސައްކަތްތައް ހިންގުން އިތުރަށް
ހަރުދަނާކުރުމަށް ގެނެވޭ ބަދަލަކަށް ވާންވާނެއެވެ.
(ނ) ޔުނިވަރސިޓީގެ ޗާޓަރަށް ބަދަލުގެންނަން ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހުން ފާސްކޮށްފައި
މިނިސްޓްރީއަށް ހުށަހަޅާތާ 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި މިނިސްޓްރީން އެކަމާމެދު
ގޮތެއް ނިންމައިފައި ޔުނިވަރސިޓީއަށް އަންގަންވާނެއެވެ.
22

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
އަށްވަނަ ބާބު
ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލިސް
ޔުނިވަރސިޓީގެ 32. (ހ) ޔުނިވަރސިޓީ ހިންގުމުގެ އެންމެ އިސްފަރާތަކީ ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލިސް (ކައުންސިލް)
މަޖިލިސް / ކައުންސިލް
އެވެ.
(ށ) ޔުނިވަރސިޓީ ދުވަހުން ދުވަހަށް ހިންގުމުގެ ކަންކަމާ ގުޅޭ ސިޔާސަތު ކަނޑައަޅާ
ފަރާތަކީ ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހެވެ.
ޔުނިވަރސިޓީގެ 33. ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކަކީ، ޔުނިވަރސިޓީއާ ގުޅޭގޮތުން، އަންނަނިވި
މަޖިލީހުގެ
ކަންކަން ކުރުމެވެ.
މަސްއޫލިއްޔަތުތައް
(ހ) ޔުނިވަރސިޓީގެ މަގުސަދުތައް ހާސިލުކުރުމަށް ޓަކައި ޔުނިވަރސިޓީގެ ކަންތައްތައް
ރާވައި، ފަރުމާކޮށް، ސިޔާސަތުތައް ކަނޑައެޅުން.
(ށ) އެކިއެކި ކޯސްތައް ހިންގައި، ޑިޕްލޮމާއާއި، ބެޗްލަރސް ޑިގްރީއާއި، މާސްޓަރ ސް
ޑިގްރީއާއި، ޑޮކްޓޯރަލް ޑިގްރީއާއި، އެނޫން ސަނަދުތަކާއި، ސެޓުފިކެޓުތަކާއި، އެވޯޑްތައް
ދިނުން.
(ނ) ޔުނިވަރސިޓީއަށް މުވައްޒަފުން އައްޔަންކުރުމާއި ވަކިކުރާނެ އުސޫލު ކަނޑައެޅުން.
(ރ) ޔުނިވަރސިޓީގެ ގޮފިތައް ޔުނިވަރސިޓީގެ ތެރޭގައި ނުވަތަ އެހެން ސަރަހައްދެއްގައި
ގާއިމުކުރުމުގެ އުސޫލު ކަނޑައަޅައި، އެ ފަދަ ތަންތަން ގާއިމުކުރުމުގެ ހުއްދަ ދިނުން.
(ބ) ޔުނިވަރސިޓީގެ އަހަރީ ބަޖެޓު ފާސްކުރުން.
(ޅ) ޔުނިވަރސިޓީގެ މަގުސަދުތައް ހާސިލުކުރުމަށް ޓަކައި ހަދަންޖެހޭ ގަވާއިދުތައް
ފާސްކުރުން.
(ކ) ފީތަކާއި އަގުތަކާއި ޖޫރިމަނާތައް ކަނޑައެޅުމާއި، ދަރިވަރުންނަށް ދޫކުރާ ފައިސާގެ
އެހީއާއި ލޯނާ ގުޅޭ އުސޫލުތައް ފާސްކުރުން.
(އ) ޔުނިވަރސިޓީގެ އީޖާދުތަކާއި، އުފެއްދުންތަކާއި، ހޯދުންތައް ވިޔަފާރިއަށް ޓަކައި
ތަރައްޤީކުރުމުގެ އުސޫލުތައް ކަނޑައެޅުން.
(ވ) ޔުނިވަރސިޓީގެ ކަންތައްތައް ރޭވުމަށާއި، ހިންގުމަށާއި، ދިރާސާކުރުމަށް ކޮމިޓީތަކާއި،
ބޯޑުތައް އުފެއްދުން.
23

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(މ) ރާއްޖެއާއި ރާއްޖެއިން ބޭރުގެ ތަޢުލީމީ މަރުކަޒުތަކާ ގުޅުން އުފައްދައި ތަރައްޤީކުރުމުގެ
ސިޔާސަތުތަކާއި އުސޫލުތައް ކަނޑައެޅުން.
(ފ) ޔުނިވަރސިޓީގެ ގަވާއިދުތަކާ އެއްގޮތަށް މުވައްޒަފުން ކުރިއަރުވައި ތަރައްޤީކުރާކަން
ޔަގީންކުރުން.
(ދ) ޔުނިވަރސިޓީގެ މަގުސަދުތައް ހާސިލުކުރުމަށް ފަހިވާ ވިޔަފާރީގެ މުޢާމަލާތުތައް ކުރާނެ
އުސޫލުތައް ކަނޑައެޅުން.
(ތ) މަތީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަމުގެ އިތުރުން، ތިރީގައިމިވާ ކަންތައްތަކާ ގުޅޭ
އުސޫލުތައް ކަނޑައެޅުން.
(1) ދަރިވަރުންނާއި މުވައްޒަފުންނާ ގުޅޭ އެންމެހައި ކަންކަމުގެ މައުލޫމާތު
ރައްކައުކޮށް ބެލެހެއްޓުމުގެ އުސޫލު؛
(2) ޔުނިވަރސިޓީގެ ފައިސާއާބެހޭ ކަންތައްތައް ބެލެހެއްޓުން؛
(3) ޔުނިވަރސިޓީގެ ލައިބްރަރީތައް އުފައްދައި ތަރައްޤީކޮށް ބެލެހެއްޓުން ؛
(4) މި އަކުރުގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުން ފެށިގެން (3) ވަނަ ނަންބަރުގެ ނިޔަލަށް
ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަމުގެ އިތުރުން، ޔުނިވަރސިޓީގެ މަގުސަދުތައް
ހާސިލުކުރުމަށް ޓަކައި ކޮންމެހެން އެކުލަވައިލަންޖެހޭ އެހެނިހެން އުސޫލުތައް
ކަނޑައެޅުން.
ޔުނިވަރސިޓީގެ 34. (ހ) ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލިސް އެކުލެވިގެންވަނީ، އަންނަނިވި ފަރާތްތަކުގެ މައްޗަށެވެ.
މަޖިލީހުގެ މެންބަރުން
(1) ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހުގެ ރައީސް / ޗާންސެލަރ؛
(2) ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހުގެ ނާއިބު ރައީސް / ވައިސް ޗާންސެލަރ؛
(3) ޔުނިވަރސިޓީގެ ޑެޕިއުޓީ ވައިސް ޗާންސެލަރުން؛
(4) ޔުނިވަރސިޓީގައި ކިޔަވައިދޭ ދާއިރާތައް ހިމެނޭގޮތަށް އެކި ފަންނުގެ
ތަޖުރިބާކާރުންގެ ތެރެއިން ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހުން ނޮމިނޭޓްކުރުމުން،
5 (ފަހެއް) މެންބަރުންނާއި 9 (ނުވައެއް) މެންބަރުންނާ ދެމެދުގެ އަދަދަކަށް،
މިނިސްޓަރުގެ ރުހުމާއެކު އައްޔަންކުރާ މެންބަރުން؛
24

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(5) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ، އިންތިޚާބުކުރާ 7 (ހަތެއް)
މެންބަރުން؛
(6) ޔުނިވަރސިޓީގެ މުއައްސިސު ކަނޑައަޅާ 2 (ދޭއް) މެންބަރުން.
(ށ) އަންނަނިވި މެންބަރުންނަކީ، ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހަށް އިންތިޚާބުކުރާ މެންބަރުންނެވެ.
(1) ޔުނިވަރސިޓީގެ އެކަޑަމިކް ސެނެޓުގެ މެންބަރުންގެ ތެރެއިން އިންތިޚާބުކުރާ
1 (އެކެއް) މެންބަރު؛
(2) ފެކަލްޓީތަކުގެ ޑީނުންގެ ތެރެއިންނާއި މަރުކަޒުތައް ހިންގާ އެންމެ
އިސްވެރީންގެ ތެރެއިން އިންތިޚާބުކުރާ 1 (އެކެއް) މެންބަރު؛
(3) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ)1(ވަނަ ނަންބަރާއި،)2(ވަނަ ނަންބަރާއި،
(3) ވަނަ ނަންބަރުގައިވާ މަގާމުތަކުގައި ހިމެނޭ ފަރާތްތައް ފިޔަވައި،
ލެކްޗަރަރއިންގެ ތެރެއިން އިންތިޚާބުކުރާ 2 (ދޭއް) މެންބަރުން؛
(4) ޔުނިވަރސިޓީގެ އިދާރީ މުވައްޒަފުންގެ ތެރެއިން އިންތިޚާބުކުރާ 1 (އެކެއް)
މެންބަރު؛
(5) ޔުނިވަރސިޓީގެ އިދާރީ މަސައްކަތުގައި ނުވަތަ ކިޔަވައިދިނުމުގައި ބައިވެރިނުވާ
ޔުނިވަރސިޓީގެ އެލަމްނައިގެ ތެރެއިން އިންތިޚާބުކުރާ 1 (އެކެއް) މެންބަރު؛
(6) ޔުނިވަރސިޓީގެ އިދާރީ މަސައްކަތުގައި ނުވަތަ ކިޔަވައިދިނުމުގައި ބައިވެރިނުވާ
ދަރިވަރުންގެ ތެރެއިން އިންތިޚާބުކުރާ 1 (އެކެއް) މެންބަރު.
އިންތިޚާބުކުރާ 35. މި ގަވާއިދުގެ 34 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހަށް
މެންބަރުންނަށް
އިންތިޚާބުކުރާ މެންބަރުން ކަނޑައެޅުމަށް ބާއްވާ އިންތިޚާބުގައި ވޯޓުދިނުމުގެ ޙައްޤު ލިބިގެންވާ
ވޯޓުދިނުން
ފަރާތްތައް ކަނޑައަޅާނީ ޔުނިވަރސިޓީގެ ޗާޓަރާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތީންނެވެ.
ޤާނޫނީ އަދަދު 36. ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާއެއް ބޭއްވޭނީ، ޖަލްސާގެ ޤާނޫނީ އަދަދު ހަމަވުމުންނެވެ.
ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާގެ ޤާނޫނީ އަދަދު ހަމަވާނީ، މަދުވެގެން ދެބައިކުޅައެއްބަޔަށް
ވުރެ ގިނަ މެންބަރުން ހާޒިރުވުމުންނެވެ.
މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންގެ 37. ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުކަމަށް އައްޔަނުކުރެވޭ މީހެއްގެ ކިބައިގައި އަންނަނިވި
ޝަރުތު
ޝަރުތުތައް ފުރިހަމަވާންވާނެއެވެ.
(ހ) އުމުރުން 18 (އަށާރަ) އަހަރު ފުރިފައިވުން.
25

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(ށ) އިސްލާމްދީނުގައި ޙައްދެއް ކަނޑައެޅިފައިވާ ކުށެއް ނުވަތަ ޚިޔާނާތުގެ ކުށެއް ކުރިކަން
ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުވެފައިވާ މީހަކު ކަމުގައި ނުވުން.
(ނ) ބުއްދިހަމަޔަށްހުރި މީހަކު ކަމުގައި ވުން.
(ރ) ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުކަމުގެ މަގާމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ވާޖިބުތައް
އަދާކުރެވޭ ފަދަ ޢިލްމީ ފެންވަރާއި ލަޔާޤަތާއި މަސައްކަތުގެ އަ ޚުލާޤުހުރި މީހަކު ކަމުގައި
ވުން.
(ބ) ސިޔާސީ ޕާޓީއެއްގެ މަގާމެއްގައި ހުރި މީހަކު ކަމުގައި ނުވުން.
(ޅ) އިފްލާސްކުރެވިފައިވާ މީހަކު ކަމުގައި ނުވުން.
މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންގެ 38. ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކަކީ އަންނަނިވި ކަންކަން ކުރުމެވެ.
މަސްއޫލިއްޔަތުތައް
(ހ) ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހާއި، މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީތަކުގެ ތެރެއިން އެ މެންބަރަކު ހިމެނޭ
ކޮމިޓީއެއްގެ ޖަލްސާތަކަށް ހާޒިރުވުން.
(ށ) ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހުގެ މަސައްކަތްތަކަށް އެހީތެރިވުމުގެ ގޮތުން، މެންބަރުންގެ
ހުނަރާއި ތަޖުރިބާ، ފަރުވާތެރިކަމާއި ތެދުވެރިކަމާއެކު ހުށަހެޅުން.
(ނ) ޔުނިވަރސިޓީގެ މަސައްކަތްތަކަށް ރިއާޔަތްކޮށް، ޔުނިވަރސިޓީގެ މަސްލަހަތު
ކުރިއެރުވުމަށް ހަރަކާތްތެރިވުން.
(ރ) އަމިއްލަ ފައިދާއެއް ހޯދުމަށް ނުވަތަ އެހެން މީހަކަށް ފައިދާއެއް ހޯދައިދިނުމަށާއި،
ޔުނިވަރސިޓީއަށް ނުވަތަ އެހެން މީހަކަށް ގެއްލުމެއް ދިނުމަށް މަގާމުގެ ބޭނުން
ނުކުރުން.
(ބ) މަގާމުގެ ހައިސިއްޔަތުން ލިބޭ މައުލޫމާތަށް ރައްކައުތެރިވުމާއި، އެފަދަ މައުލޫމާތު
އަމިއްލަ ފައިދާއަކަށް ނުވަތަ އެހެން މީހެއްގެ ފައިދާއަކަށް ނުވަތަ ޔުނިވަރސިޓީއަށް
ނުވަތަ އެހެން މީހަކަށް ގެއްލުމެއް ދިނުމަށް ބޭނުން ނުކުރުން.
(ޅ) ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހުގައި މަޝްވަރާކުރެވޭ ކަންކަމުގައި މެންބަރެއްގެ އަމިއްލަ
މަސްލަހަތެއް އޮތް ނަމަ، ކައުންސިލުގެ ރިޔާސަތަށް އެކަން އަންގައި، އެފަދަ
ޖަލްސާއަކަށް ހާޒިރުނުވުން. އަދި ރިޔާސަތުން ހާޒިރުވާން އަންގައިގެން ހާޒިރުވިޔަސް،
ވޯޓު ދިނުމުގައި ބައިވެރިނުވުން.
26

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(ކ) ޔުނިވަރސިޓީގެ ވިޔަފާރީގެ މުޢާމަލާތުތަކާ ބެހޭގޮތުން ނިންމަންޖެހޭ ކަންކަން
ނިންމުމުގައި، ބޭނުންވާ ހުރިހައި މައުލޫމާތެއްގެ އަލީގައި، އަމިއްލަ މަންފާއެއް ނެތި،
ތެދުވެރިކަމާއެކު ޔުނިވަރސިޓީގެ ފައިދާއަށް ކަންކަން ނިންމުން.
(އ) ހެޔޮ ނިޔަތުގައި ރަނގަޅު ވިސްނުމާއެކު، މަޖިލީހުގެ މެންބަރެއްގެ ގޮތުގައި މަޖިލީހުގެ
ޒިންމާތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުން.
ޔުނިވަރސިޓީގެ 39. މި ގަވާއިދުގެ 38 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ، ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހުގެ
މަޖިލީހުގެ ޒިންމާ
މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި، ޤާނޫނާއި މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން މަޖިލީހާ މަތިކޮށްފައިވާ ޒިންމާ އެހެން
އެހެން ފަރާތަކާ
ހަވާލުކުރުން ފަރާތަކާ ހަވާލެއް ނުކުރެވޭނެއެވެ.
ޔުނިވަރސިޓީގެ 40. (ހ) ޔުނިވަރސިޓީގެ ޗާޓަރު ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރާތާ ގިނަވެގެން
މަޖިލިސް އެކުލަވައިލުން
30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި، މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން އެކުލަވައިލާ ޔުނިވަރސިޓީގެ
މަޖިލީހަށް މެންބަރުން އައްޔަންކޮށް، އަދި އިންތިޚާބުކުރަންޖެހޭ މެންބަރުން
އިންތިޚާބުކުރުމަށްފަހު، ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލިސް އެކުލަވައިލަންވާނެއެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތީން ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލިސް
އެކުލަވައިލުމުގެ ކަންކަން އިންތިޒާމުކޮށް ހަމަޖެއްސުމުގެ މަސައްކަތްކުރާނީ،
ޔުނިވަރސިޓީގެ ޗާންސެލަރ އެކަމަށް އައްޔަންކުރާ ވަގުތީ ކޮމިޓީއަކުންނެވެ.
(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކޮމިޓީ އެކުލެވިގެންވާނީ، ޗާންސެލަރާއި،
ވައިސް ޗާންސެލަރާއި، ޔުނިވަރސިޓީގެ މަގާމުތައް ފުރަމުންދާ ފަރާތްތަކުގެ ތެރެއިން
ޗާންސެލަރ އައްޔަންކުރާ 4 (ހަތަރެއް) މެންބަރުންގެ މައްޗަށެވެ.
(ރ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލިސް
އެކުލަވައިލުމާއެކު، މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކޮމިޓީ އުވުނީއެވެ.
ޔުނިވަރސިޓީގެ 41. ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހުގެ ރައީސަކީ ޔުނިވަރސިޓީގެ ޗާންސެލަރގެ މަގާމަށް އައްޔަންކުރެވޭ
މަޖިލީހުގެ ރައީސް
ފަރާތެވެ. އަންނަނިވި ކަންކަމަކީ، މަޖިލީހުގެ ރައީސްގެ މަސްއޫލިއްޔަތުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ
ކަންކަމެވެ.
(ހ) ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާތަކުގެ އެޖެންޑާ ކަނޑައެޅުމާއި، ރިޔާސަތު
ބެލެހެއްޓުން.
(ށ) ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހުގެ ނިންމުންތައް ކަމާބެހޭ ފަރާތްތަކަށް ހުށަހެޅުން.
(ނ) ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާތަކުގެ ގަވާއިދުތައް ހިފެހެއްޓުން.
27

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(ރ) ޔުނިވަރސިޓީއާ ގުޅުންހުރި އެންމެހައި ކަންތައްތަކުގައި، މިނިސްޓްރީއަށް
ޖަވާބުދާރީވުން.
ޔުނިވަރސިޓީގެ 42. (ހ) ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހުގެ ނާއިބު ރައީސަކީ، ޔުނިވަރސިޓީގެ ވައިސް ޗާންސެލަރއެވެ.
މަޖިލީހުގެ ނާއިބު
ރައީސް (ށ) ވައިސް ޗާންސެލަރ ވާންވާނީ، ޤައުމީ ސަނަދުތަކުގެ އޮނިގަނޑުގެ ދަށްވެގެން
ލެވެލް 10 ގެ ސަނަދެއް ހާސިލުކޮށްފައިވުމާއެކު، ޔުނިވަރސިޓީއެއްގައި ނުވަތަ
ކޮލެޖެއްގައި މަދުވެގެން 10 (ދިހައެއް) އަހަރުގެ ކިޔަވައިދިނުމާއި ހިންގުމުގެ ތަޖުރިބާ
ލިބިފައިވާ، އެ ޔުނިވަރސިޓީގެ ފުލްޓައިމް މުވައްޒަފަކަށެވެ.
(ނ) އަންނަނިވި ކަންކަމަކީ، ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހުގެ ނާއިބު ރައީސްގެ
މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ކަންކަމެވެ.
(1) ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހުގެ ރައީސް ނެތް ހިނދެއްގައި ރައީސްގެ
މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުން؛
(2) ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހުގެ ރައީސް ހަވާލުކުރާ ޒިންމާތައް އަދާކުރުން؛
(3) ރައީސަށް، ޔުނިވަރސިޓީގެ ހަރަކާތްތަކުގެ މައުލޫމާތު އެންގުން؛
(4) ޔުނިވަރސިޓީގެ ބަޖެޓާއި، އިދާރީ ކަންތައްތަކާއި، ކިޔަވައިދިނުމާބެހޭ
ރޭވުންތައް ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅުން؛
(5) ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހުން ނިންމާ ނިންމުންތަކާ އެއްގޮތަށް ޔުނިވަރސިޓީގެ
އިދާރީ ކަންތައްތަކާއި ތަޢުލީމީ ކަންތައްތައް ހިންގުން.
މަޖިލީހުގެ ސެކްރެޓަރީ 43. (ހ) ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހުގެ ސެކްރެޓަރީއަކީ ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރެއްގެ
ގޮތުގައި ނުހިމެނޭ، މަޖިލީހުން އައްޔަންކުރާ ޔުނިވަރސިޓީގެ މުވައްޒަފެކެވެ.
(ށ) މަޖިލީހުގެ ސެކްރެޓަރީގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކަކީ އަންނަނިވި ކަންކަން ކުރުމުވެ.
(1) މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާތަކާއި މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީތަކުގެ ޔައުމިއްޔާއާއި ނިންމުންތައް
ލިޔެ ރައްކައުތެރިކޮށް ބެލެހެއްޓުން ؛
(2) މަޖިލީހުގެ ނިންމުންތަކާ ގުޅިގެން، އެކި ފަރާތްތަކަށް އަންގަންޖެހޭ
އެންގުންތައް އެންގުން.
28

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
މަޖިލީހުގެ 44. (ހ) އަންނަނިވި ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން ކަމެއް ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރަކަށް
މެންބަރުކަމުގެ ގޮނޑި
ދިމާވެއްޖެ ނަމަ، އެ މެންބަރެއްގެ ގޮނޑި ހުސްވާނެއެވެ.
ހުސްވުން
(1) މަޤްބޫލު އުޒުރެއްނެތި، ވިދިވިދިގެން، މަޖިލީހުގެ 3)ތިނެއް(ޖަލްސާއަށް
ހާޒިރުނުވުން؛
(2) ލިޔުމަކުން ޗާންސެލަރަށް އިސްތިޢުފާ ހުށަހަޅައި، އެ ލިޔުން ޗާންސެލަރަށް
ލިބުން؛
(3) ޖިނާއީ ކުށެއް ކުރިކަން ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުވެގެން ޙުކުމެއް ކުރުން؛
(4) ދުނިޔެއިން މޮޔަވުން؛
(5) މަރުވުން؛
(6) މަޖިލީހުގެ މެންބަރެއްގެ ހައިސިއްޔަތުން އަދާކުރަންޖެހޭ މަސްއޫލިއްޔަތު
އަދާނުކުރާކަމަށް މަޖިލީހުގެ ތިންބައިކުޅަދެބައިގެ އަޣުލަބިއްޔަތުން ފާސްވުން؛
(7) މަޖިލީހުގެ މެންބަރެއްގެ ހައިސިއްޔަތުން އަދާކުރަންޖެހޭ މަސްއޫލިއްޔަތު
އަދާކުރުމުގެ ކުޅަދާނަކަން ނެތްކަމަށް، މަޖިލީހުގެ ތިންބައިކުޅަދެބައިގެ
އަޣުލަބިއްޔަތުން ފާސްވުން؛
(8) މަޖިލީހުގެ މެންބަރުކަމަށް ހޮވުނުފަހުން، މެންބަރުކަމުގެ ޝަރުތު ހަމަނުވާކަން
ސާބިތުވުން.
(ށ) މަޖިލީހަށް އައްޔަންކޮށްފައިވާ މެންބަރެއްގެ ގޮނޑި ހުސްވެއްޖެ ނަމަ، އެ ގޮނޑިއަށް
އައު މެންބަރަކު އައްޔަންކުރާނީ، އެ ގޮނޑިއަށް މެންބަރުން އައްޔަންކުރާ ފަރާތަށް
އެންގުމުން އެ ފަރާތުންނެވެ.
ނުވަ ވަނަ ބާބު
އެކަޑަ މިކް ސެނެޓް
އެކަޑަމިކް ސެނެޓް 45. (ހ) ޔުނިވަރސިޓީގެ ތަޢުލީމީ ކަންކަމާއި ޢިލްމީ ކަންތައްތަކާ މެދު މަޝްވަރާކޮށް،
އެ ކަންކަން މިސްރާބުކޮށް ވާނުވާބަލާ އެންމެ އިސް ކޮމިޓީގެ ގޮތުގައި، ޔުނިވަރސިޓީގެ
މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދެއްގެ ދަށުން އެކަޑަމިކް ސެނެޓެއް ގާއިމުކުރަންވާނެއެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެކަޑަމިކް ސެނެޓް އެކުލަވައިލަންވާނީ
އަންނަނިވި ފަރާތްތައް ހިމެނޭ ގޮތަށެވެ.
29

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(1) ވައިސް ޗާންސެލަރ؛
(2) ޑެޕިއުޓީ ވައިސް ޗާންސެލަރުން؛
(3) މަގާމުގެ ހައިސިއްޔަތުން އައްޔަންކުރާ ޔުނިވަރސިޓީގެ ދަށުގައިވާ
ފެކަލްޓީތަކުގެ ޑީނުންނާއި، ޔުނިވަރސިޓީގެ ދަށުގައިވާ އެހެން ސެންޓަރުތަކުގެ
އިސްވެރިން؛
(4) ޔުނިވަރސިޓީގެ ދަށުގައިވާ ފެކަލްޓީތަކާއި ސެންޓަރުތަކުން އިންތިޚާބުކުރާ
އެކަޑަމިކް މެންބަރުން؛
(5) އެ ބައެއްގެ ޢިލްމުވެރިކަމާއި ތަޖުރިބާއަށް ބަލައި، މަޝްވަރާތަކަށް
ހިއްސާކުރެވޭނެ ޚިޔާލުތަކަށް ޓަކައި އައްޔަންކުރާ މެންބަރުން.
(ނ) އެކަޑަމިކް ސެނެޓުގެ ބައްދަލުވުންތަކުގެ ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓަވާނީ، ވައިސް
ޗާންސެލަރެވެ. ވައިސް ޗާންސެލަރ ނެތް ހާލަތެއްގައި، ޑެޕިއުޓީ ވައިސް
ޗާންސެލަރުންގެ ތެރެއިން، ވައިސް ޗާންސެލަރ ކަނޑައަޅާ ފަރާތެކެވެ.
އެކަޑަމިކް ސެނެޓުގެ 46. އެކަޑަމިކް ސެނެޓުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކަކީ، ތިރީގައިމިވާ ކަންތައްތަކެވެ.
މަސްއޫލިއްޔަތުތައް
(ހ) ތަޢުލީމީ ކަންތައްތައް ތަރައްޤީކުރުމާއި، ދަރިވަރުން ވެއްދުމާއި، އިމްތިޙާނުކުރުމާއި،
ޢިލްމީ ދިރާސާކުރުމާއި، ސަނަދު ދިނުމާއި، ޔުނިވަރސިޓީގެ ސުލޫކު ހިފެހެއްޓުމާއި،
ޔުނިވަރސިޓީގެ މަގުސަދުތައް ހާސިލުކުރުމަށް ބޭނުންވާ ކަންތައްތަކާ މެދު
މަޝްވަރާކޮށް، މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅުންތައް ހުށަހެޅުން.
(ށ) މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދަކުން ސެނެޓާ ހަވާލުކުރާ މަސައްކަތްތަކާއި، މަޖިލީހުން ފޮނުވާ
ޚާއްޞަ މައްސަލަތަކާ ގުޅޭގޮތުން މަޖިލީހަށް ރިޕޯޓު ހުށަހެޅުން.
(ނ) ތިރީގައިމިވާ ކަންތައްތަކާ ގުޅޭ އުސޫލުތައް ކަނޑައެޅުން.
(1) ޔުނިވަރސިޓީއަށް ވަނުމުގެ އިމްތިޙާނުތައް؛
(2) ދަރިވަރުން ހޮވުމާއި، ދަރިވަރުން ޔުނިވަރސިޓީއަށް ވެއްދުން؛
(3) ތަޢުލީމީ ޕުރޮގުރާމުތައް ފަރުމާކުރުން؛
(4) މަންހަޖު ރާވައި ތަރައްޤީކުރުން؛
30

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(5) އިމްތިޙާނުތައް ބޭއްވުމާއި، ސަނަދު ދިނުން.
އެކަޑަމިކް ސެނެޓް 47. ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލީހުގެ އެކަޑަ މިކް ސެނެޓުގެ މެންބަރުކަމަށް އައްޔަންކުރާ މީހެއްގެ ކިބައިގައި
މެންބަރުންގެ ޝަރުތު
އަންނަނިވި ޝަރުތުތައް ފުރިހަމަވާންވާނެއެވެ.
(ހ) މާރސްޓަރސް ޑިގްރީ ހާސިލުކޮށްފައިވުން.
(ށ) އިސްލާމްދީނުގައި ހައްދެއް ކަނޑައެޅިފައިވާ ކުށެއް ނުވަތަ ޚިޔާނާތުގެ ކުށެއް ކުރިކަން
ވޭތުވެދިޔަ 5 (ފަހެއް) އަހަރުދުވަހުގެ ތެރޭގައި ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުވެފައިވާ މީހެއް
ކަމުގައި ނުވުން.
ދިހަ ވަނަ ބާބު
އެހެނިހެން ކަންކަން
ޔުނިވަރސިޓީގެ 48. ޔުނިވަރސިޓީގެ ދަށުން، އަންނަނިވި ގޮފިތައް އުފެއްދިދާނެއެވެ.
ގޮފިތައް
(ހ) ކެމްޕަސް:
ޔުނިވަރސިޓީގެ ކެމްޕަހެއްގެ ގޮތުގައި ބޭނުންކުރަން ހުށަހަޅާ ތަނަކީ، ގަވާއިދު ނަންބަރު
-160R2021/(ދިވެހިރާއްޖޭގައި ކޮލެޖުތަކާއި އިންސްޓިޓިއުޓްތައް ހިންގުމުގެ
ގަވާއިދު(ގައިވާ، ކޮލެޖު ހިންގުމަށް ހުށަހަޅާ އިމާރާތުގައި ހުންނަންވާނެ އަސާސީ
މިންގަނޑުތައް ފުރިހަމަކޮށްފައިވާ ތަނަކަށް ވާންވާނެއެވެ.
(ށ) ލަރނިންގ ސެންޓަރު:
ލަރނިންގ ސެންޓަރެއްގެ ގޮތުގައި ބޭނުންކުރަން ހުށަހަޅާ ތަނަކީ، ގަވާއިދު ނަންބަރު
-160R2021/(ދިވެހިރާއްޖޭގައި ކޮލެޖުތަކާއި އިންސްޓިޓިއުޓްތައް ހިންގުމުގެ
ގަވާއިދު(ގައިވާ، އިންސްޓިޓިއުޓް ހިންގުމަށް ހުށަހަޅާ އިމާރާތުގައި ހުންނަންވާނެ
އަސާސީ މިންގަނޑުތައް ފުރިހަމަކޮށްފައިވާ ތަނަކަށް ވާންވާނެއެވެ.
(ނ) އައުޓްރީޗް ސެންޓަރު:
(1) އައުޓްރީޗް ސެންޓަރެއްގެ ގޮތުގައި ބޭނުންކުރަން ހުށަހަޅާ ތަނަކީ، ގަވާއިދު
ނަންބަރު -160R2021/(ދިވެހިރާއްޖޭގައި ކޮލެޖުތަކާއި އިންސްޓިޓިއުޓްތައް
ހިންގުމުގެ ގަވާއިދު(ގައިވާ، އިންސްޓިޓިއުޓް ހިންގުމަށް ހުށަހަޅާ އިމާރާތުގައި
ހުންނަންވާނެ އަސާސީ މިންގަނޑުތައް ފުރިހަމަކޮށްފައިވާ ތަނަކަށް
ވާންވާނެއެވެ.
31

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(2) އައުޓްރީޗް ސެންޓަރެއްގެ ގޮތުގައި ތަނެއް ބޭނުންކުރުމަށް ހުއްދަ ދެވޭނީ،
ގިނަވެގެން 2 (ދޭއް) އަހަރުދުވަހުގެ މުއްދަތަށެވެ. މި މުއްދަތަށް ވުރެ
ގިނަދުވަހު ބޭނުންކުރަންވާނީ، ހުއްދަ އައުކުރަން މިނިސްޓްރީއަށް
ހުށަހަޅައިގެން އެކަމުގެ ހުއްދަ ލިޔުމުން ލިބިގެންނެވެ.
(3) އެހެން މަރުކަޒަކުން ކިޔަވައިދޭން ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ ތަނެއް،
އެ މަރުކަޒެއްގައި ކުރި ޔަށްދާ ޕުރޮގުރާމުތަކަށް ހުރަސްނޭޅޭ ފަދަ ގޮތަކަށް،
އައުޓްރީޗް ސެންޓަރެއް ހިންގާ އިމާރާތުގެ ގޮތުގައި ބޭނުންކުރަން ހުއްދަ
ދެވިދާނެއެވެ.
ރަޖިސްޓްރޭޝަން ފީ 49. ޔުނިވަރސިޓީގެ ނުވަތަ ޔުނިވަރސިޓީގެ ކެމްޕަސްގެ ރަޖިސްޓްރޭޝަން ފީ ނަގަންވާނީ
އަންނަނިވި ފަދައިންނެވެ.
(ހ) ޔުނިވަރސިޓީގެ މައި ކެމްޕަސް ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށް 100,000/- (އެއްލައްކަ) ރުފިޔާ.
(ށ) އިތުރު ކެމްޕަހެއް ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށް ނުވަތަ ކެމްޕަސް ހުރި އިމާރާތް ބަދަލުކުރުމަށް
15,000/- (ފަނަރަ ހާސް) ރުފިޔާ.
(ނ) ލަރނިންގ ސެންޓަރެއް ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށް ނުވަތަ ލަރނިންގ ސެންޓަރު ހުރި އިމާރާތް
ބަދަލުކުރުމަށް 3,000/- (ތިން ހާސް) ރުފިޔާ.
(ރ) އައުޓްރީޗް ސެންޓަރ ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށް 2,500/- (ދެހާސް ފަސް ސަތޭކަ) ރުފިޔާ.
(ބ) ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށްފަހު ރަޖިސްޓަރީއަށް އެއްވެސް ބަދަލެއް ގެންނަ ނަމަ،
500/- (ފަސް ސަތޭކަ) ރުފިޔާ.
(ޅ) ރަޖިސްޓަރީ ގެއްލިގެން ނުވަތަ އެހެނިހެން ސަބަބަކާހުރެ ރަޖިސްޓަރީ އައުކުރަން
އެދޭ ނަމަ، 2,000/- (ދެ ހާސް) ރުފިޔާ.
ރަޖިސްޓަރީއަށް 50. ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށްފަހު ރަޖިސްޓަރީއަށް ބަދަލެއް ގެންނަ ނަމަ ނުވަތަ ރަޖިސްޓަރީ ގެއްލިގެން
ބަދަލުގެނައުމާއި އަލުން
ނުވަތަ ހަލާކުވެގެން އައު ރަޖިސްޓަރީއެއް ހައްދަން އެދޭ ނަމަ، އެކަމަށް އެދި ޗާންސެލަރގެ
ހެއްދުން
ސިޓީއަކާއެކު މިނިސްޓްރީއަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
ރަޖިސްޓަރީ 51. (ހ) މި ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެ މަތީން މިނިސްޓްރީއަށް ހުށަހަޅައިގެން ޔުނިވަރސިޓީ
ބާޠިލުކުރުން
ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށްފަހު، އަންނަނިވި ހާލަތްތަކުގައި ޔުނިވަރސިޓީއަކަށް ދޫކޮށްފައިވާ
ރަޖިސްޓަރީ ބާޠިލުކުރުމުގެ ބާރު މިނިސްޓަރަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
32

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(1) ޔުނިވަރސިޓީގެ ޗާޓަރު ހުށަހެޅުމުގައި ޞައްޙަނޫން މައުލޫމާތު
ހިމަނައިފައިވާކަން މިނިސްޓްރީއަށް ސާބިތުވުން؛
(2) ޤާނޫނުގައި ޔުނިވަރސިޓީ ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށް ފުރިހަމަވާންޖެހޭނެކަމަށް
ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޝަރުތުތަކުން ކުރެ ޝަރުތެއް އުނިވުން؛
(3) ޔުނިވަރސިޓީގެ ރަޖިސްޓަރީ ބާޠިލުކުރުމަށް އެދި އެ ޔުނިވަރސިޓީއަކުން
ހުށަހެޅުން.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ)1(ވަނަ ނަންބަރާއި،)2(ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ
ހާލަތުތަކުން ކުރެ ހާލަތެއް ދިމާވެއްޖެ ނަމަ، އެކަމާ ގުޅިގެން ޖަވާބުދާރީވުމަށް
ގިނަވެގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ނޯޓިހެއް، އެ ޔުނިވަރސިޓީއަކަށް، މިނިސްޓަރު
ދޭންވާނެއެވެ.
(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ޖަވާބުދާރީވުމަށް ދެވޭ ފުރުޞަތުގައި އެ ޔުނިވަރސިޓީއަކުން
އިޞްލާޙުކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ހުރިކަމަށް މިނިސްޓަރަށް ފެންނަ ނަމަ، އެ ކަންކަން
އިޞްލާޙުކުރުމަށް 3 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ މުއްދަތެއް ދޭންވާނެއެވެ.
(ރ) މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ކަންކަން އިޞްލާޙުކުރުމަށް ދެވޭ މުއްދަތުގައި އެ ކަންކަން
އިޞްލާޙުނުކޮށްފި ނަމަ، ތިރީގައިވާ މަރުޙަލާތަކަށްފަހު، މި ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެ މަތީން
އެ ޔުނިވަރސިޓީއެއްގެ ޗާޓަރާއި ރަޖިސްޓަރީ ބާޠިލުކުރުމުގެ އިޚުތިޔާރު، މިނިސްޓަރަށް
ލިބިގެންވެއެވެ.
(1) މިނިސްޓްރީގެ 5 (ފަހެއް) މެންބަރުންގެ މައްޗަށް އެކުލެވޭ ޕެނަލެއް
މިނިސްޓަރު އެކުލަވައިލައި، އެ މައްސަލަ ބެލުން؛ އަދި
(2) މި އަކުރުގެ)1(ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޕެނަލުން
އެ ޔުނިވަރސިޓީއެއް އުވައިލަންޖެހޭކަމަށް މިނިސްޓަރަށް ލަފާ ދިނުން.
(ބ) މި މާއްދާގެ (ރ) ގެ)1(ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޕެނަލް އެކުލަވައިލަންވާނީ
އަންނަނިވި ދާއިރާތަކުގެ މެންބަރުން ހިމެނޭހެން 5 (ފަހެއް) މެންބަރުންގެ މައްޗަށެވެ.
(1) މަތީ ތަޢުލީމީ ދާއިރާގެ ތަޖުރިބާކާރު 2 (ދޭއް) މެންބަރުން؛
(2) މިނިސްޓްރީގެ އިސް މުވައްޒަފެއް؛
(3) މޯލްޑިވްސް ކޮލިފިކޭޝަންސް އޮތޯރިޓީގެ އިސް މުވައްޒަފެއް؛
33

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(4) ފައިނޭންސް ދާއިރާގެ މެންބަރެއް.
(ޅ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތީން ޔުނިވަރސިޓީއެއްގެ ރަޖިސްޓަރީ
ބާޠިލުކުރުމަށް މިނިސްޓްރީން ނިންމާ ހާލަތުގައި، މި ގަވާއިދުގެ ޖަދުވަލު 7 ގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތީން ޢަމަލުކުރެވޭނެއެވެ.
(ކ) ޔުނިވަރސިޓީއަކަށް ދޫކޮށްފައިވާ ރަޖިސްޓަރީ ބާޠިލުކުރެވިއްޖެ ނަމަ، ދިވެހިސަރުކާރުގެ
ގެޒެޓުގައި އެ މައުލޫމާތު ޝާއިޢުކޮށް، އެ ޔުނިވަރސިޓީގެ އެންމެހައި ހަރަކާތްތައް
މި ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް ހުއްޓައިލަންޖެހޭނެކަމާއި، ރަޖިސްޓަރީ ބާޠިލުކުރެވުނު ނަމަވެސް
އެ ޔުނިވަރސިޓީއަކުން އޭގެ ކުރިން ދޫކޮށްފައިވާ އެއްވެސް ސަނަދެއް ބާޠިލުނުވާނެކަމަށް
މިނިސްޓްރީން އަންގަންވާނެއެވެ.
ގަވާއިދާ ޚިލާފުވުން 52. (ހ) މި ގަވާއިދާ ޚިލާފުވާ ފަރާތްތަކާ މެދު، ޤާނޫ ނާއި، މި ގަވާއިދާއި، ގަވާއިދު ނަންބަރު
-70R2022/(މަތީ ތަޢުލީމާއި ތަމްރީނުދޭ މަރުކަޒުތަކާ ބެހޭގޮތުން ހުށަހަޅާ
ޝަކުވާތައް ބެލުމުގައި ޢަމަލުކުރާނެ ގޮތުގެ ގަވާއިދު(ގެ ދަށުން ފިޔަވަޅު އެޅޭނެއެވެ.
(ށ) މި ގަވާއިދު ތަންފީޒުކުރުމުގައި، އެއްވެސް ފަރާތަކުން މި ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް ކުރާ
ޢަމަލެއްގައި ޖިނާއީ ކުށެއް އެކުލެވިގެންވާ ނަމަ ނުވަތަ ޤާނޫނާ ޚިލާފުވާ ފަރާތްތަކުގެ
މައްސަލަ ތަޙުޤީޤުކުރުމަށް ކަމާބެހޭ އިދާރާތަކަށް މިނިސްޓްރީން ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
(ނ) ޔުނިވަރސިޓީއަކުން ރަޖިސްޓަރީނުކޮށް، ނިޝާން، ދިދަ، ކުލަ ނުވަތަ މޮޓޯއެއް
ބޭނުންކުރުމަކީ މަނާކަމެކެވެ. އެފަދަ ޢަމަލެއް ހިންގައިފި ނަމަ، އެ ފަރާތެއް
5,000/- (ފަސް ހާސް) ރުފިޔާއިން ޖޫރިމަނާކުރެވޭނެއެވެ.
މާނަކުރުން 53. (ހ) މި ގަވާއިދުގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާހައި ހިނދަކު، އަންނަނިވި
އިބާރާތްތަކާއި ލަފުޒުތަކަށް ދީފައިވަނީ، އެ އި ބާރާތްތަކާއި ލަފުޒުތަކާ ގުޅިގެން ތިރީގައި
ދީފައިވާ މާނަކުރުމެވެ.
(1) "މިނިސްޓްރީ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، މަތީ ތަޢުލީމާއި ތަމްރީނުގެ ކަންކަން
ބެލެހެއްޓުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އެ އިރެއްގައި ހަވާލުކޮށްފައިވާ ވުޒާރާއަށެވެ.
(2) "މިނިސްޓަރު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، މަތީ ތަޢުލީމާއި ތަމްރީނުގެ ކަންކަން
ބެލެހެއްޓުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އެ އިރެއްގައި ހަވާލުކޮށްފައިވާ ވުޒާރާގެ
ވަޒީރަށެވެ.
34

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(3) "މަތީ ތަޢުލީމާއި ތަމްރީނު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، މިނިސްޓްރީގައި
ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ މަރުކަޒެއްގައި ދޭ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤައުމީ ސަނަދުތަކުގެ
އޮނިގަނޑުގެ ލެވެލަކަށް ފެތޭ ތަޢުލީމާއި ތަމްރީނުގެ ޕުރޮގުރާމުތަކަށާއި،
ނޭޝަނަލް ކޮމްޕިޓެންސީ ސްޓޭންޑަޑްގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ، އަދި
އެ ސްޓޭންޑަޑަށް ތައްޔާރުކޮށްގެން ހިންގާ، މަސައްކަތްތެރިކަމާއި
ހުނަރުވެރިކަން ދަސްކޮށްދިނުމުގެ ޕުރޮގުރާމުތަކަށެވެ.
(4) "މަރުކަޒު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، މަތީ ތަޢުލީމާއި ތަމްރީނު ދިނުމަށް
މިނިސްޓްރީގައި ރަޖިސްޓަރީކޮށްގެން ހިންގާ ތަންތަނަށެވެ.
(5) "ފުލްޓައިމް ދަރިވަރުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، މޯލްޑިވްސް
ކޮލިފިކޭޝަންސް އޮތޯރިޓީން ފުލްޓައިމް ކޯސްތައްކަމަށް ކަނޑައަޅައިފައިވާ
މިންގަނޑަށް ފެތޭ ކޯސްތަކުގައި ކިޔަވާ ދަރިވަރުންނަށެވެ.
(6) "ފުލްޓައިމް ލެކްޗަރަރ" އިން ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، މަތީ ތަޢުލީމާއި
ތަމްރީނުދޭ މަރުކަޒެއްގައި، މި ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅައިފައިވާ ފުލްޓައިމް
އިކުއިވަލެންޓް ލޯޑެއް ނަގައިގެން އެ ތަނެއްގެ ކިޔަވައިދިނުމުގައި
މަސައްކަތްކުރާ ފަރާތްތަކަށެވެ.
(7) "އިންސްޓިޓިއުޝަނަލް އޮޑިޓް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، މަތީ ތަޢުލީމުގެ
ފެންވަރު ކަށަވަރުކޮށް ވަޒަންކުރުމަށް ބޭނުންކުރާ މިންގަނޑަށެވެ.
(8) "ކޮލެޖް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، މިނިސްޓްރީގައި ކޮލެޖެއްގެ ގޮތުގައި
ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ، މަތީ ތަޢުލީމާއި ތަމްރީނުދޭ ތަންތަނަށެވެ.
(9) "ކެމްޕަސް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޔުނިވަރސިޓީތަކުގެ މައި މަރުކަޒު
ފިޔަވައި އެހެން ތަނެއްގައި އެ މަރުކަޒަކުން ދޭ ޚިދުމަތްތަކެއް ދިނުމަށް
ގާއިމުކުރާ ގޮތްޕަށެވެ.
(10) "ޔުނިވަރސިޓީތަކުގެ ދަފުތަރު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، މިނިސްޓްރީން
އާންމުކޮށްފައިވާ، މިނިސްޓްރީގައި ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ ޔުނިވަރސިޓީތަކުގެ
ލިސްޓަށެވެ.
35

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(11) "ޔުނިވަރސިޓީގެ މުއައްސިސު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، މި ގަވާއިދުގެ
7 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ، ޔުނިވަރސިޓީ ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށް އެދި
ހުށަހަޅާ ފަރާތަށެވެ.
(12) "އެމް.ކިއު.އޭ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، "މޯލްޑިވްސް ކޮލިފިކޭޝަންސް
"
އޮތޯރިޓީ އަށެވެ.
(13) "ފުލްޓައިމް އިކުއިވަލަންޓް FTE) ")ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ފުލްޓައިމް
އެކަޑަމިކް ކޮންޓްރެކްޓެއްގައި ކަނޑައެޅިގެން ކިޔަވައިދިނުމާއި ރިސާޗްކުރުމާއި
ދަރިވަރުންނަށް އިރުޝާދުދިނުމާއި އިދާރީ ޒިންމާތައް އަދާކުރުން ހިމެނޭ ގޮތަށް
އެކަޑަމިކް މުވައްޒަފުންގެ "ވޯކްލޯޑް" ނުވަތަ މަސައްކަތުގެ މިންވަރު
ވަޒަންކުރުމަށް ބޭނުންކުރާ މިންގަނޑަށެވެ.
(14) "ޤާނޫނު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 7/2021
(ދިވެހިރާއްޖޭގެ މަތީ ތަޢުލީމާއި ތަމްރީނުގެ ޤާނޫނު) އަށެވެ.
(15) ޔުނިވަރސިޓީގެ މަޖިލިސް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، މި ގަވާއިދުގެ 32 ވަނަ
މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މަޖިލީހަށެވެ.
(16) "އެލަމްނައި" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޔުނިވަރސިޓީން ދަސްވެނިވެފައިވާ
ދަރިވަރުންނަށެވެ.
(17) "ފުލްޓައިމް މުވައްޒަފުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އެ އިދާރާއެއްގެ ރަސްމީ
މަސައްކަތު ގަޑިކަމަށް ކަނޑައަޅައިފައިވާ، ފުރިހަމަ މަސައްކަތު ވަގުތުގައި
މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުންނަށެވެ.
ޢަމަލުކުރަން ފެށުން 54. މި ގަވާއިދަށް ޢަމަލުކުރަން ފަށާނީ، ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި މި ގަވާއިދު ޝާއިޢުކުރާ
ތާރީޚުން ފެށިގެންނެވެ.
އުވައިލެވޭ ގަވާއިދު 55. މި ގަވާއިދަށް ޢަމަލުކުރަން ފެށުމާއެކު، ގަވާއިދު ނަންބަރު -72R2022/(ދިވެހިރާއްޖޭގައި
ޔުނިވަރސިޓީ ރަޖިސްޓަރީކޮށް ހިންގުމާބެހޭ ގަވާއިދު(އުވުނީއެވެ.
____
36

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ޖަދުވަލު 1
c
މިނިސްޓްރީ އޮފް އެޑިޔުކޭޝަން، ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަން އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް
މާލެ
ދިވެހިރާއްޖެ.
ޔުނިވަރސިޓީއެއްގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓަރީވުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ކޮލެޖުތަކުގެ ޝަރުތު ހަމަވޭތޯ ބެލުމަށް
ކަނޑައަޅައިފައިވާ ތަޢުލީމާއި ތަމްރީނުގެ މައިގަނޑު ދާއިރާތައް
މި މިންގަނޑު އެކުލަވައިލައިފައިވަނީ ، ޔުނެސްކޯގެ "އިންޓަރނޭޝަނަލް ސްޓޭންޑަޑް ކްލެސިފިކޭޝަން އޮފް އެޑިއުކޭޝަން – ފީލްޑްސް އޮފް
އެޑިއުކޭޝަން އެންޑް ޓްރޭނިންގ" ISCED-F 2013))އަށް ބިނާކޮށެވެ.
ފޯރުކޮށްދޭންޖެހޭ ތަޢުލީމީ 1. ޔުނިވަރސިޓީއެއްގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓަރީވުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ކޮލެޖަކުން، ތިރީގައިވާ
ދާއިރާތަކުގެ އެންމެ މަދު
ކަންކަން ފުރިހަމަވާކަން ސާބިތުކޮށްދޭންވާނެއެވެ.
މިންގަނޑު
(ހ) މި ޖަދުވަލުގައި ހިމެނޭ މައިގަނޑު ދާއިރާތަކުގެ ތެރެއިން މަދުވެގެން
ތަފާތު 3 (ތިނެއް) ދާއިރާއަކުން، އެމް.އެން.ކިއު.އެފް MNQF((
ލެވެލް 7 (ބެޗްލަރސް ޑިގްރީ) ގެ ޕުރޮގުރާމުތައް ހިންގުން.
(ށ) މަދުވެގެން ތަފާތު 3 (ތިނެއް) ދާއިރާއަކުން، އެމް.އެން.ކިއު.އެފް MNQF((
ލެވެލް 9 (މާސްޓަރސް ޑިގްރީ) ގެ ޕުރޮގުރާމުތައް ހިންގުން. އަދި މި ދާއިރާތަކަކީ
އެ މުއައްސަސާއަކުން ލެވެލް 7 ގެ ޕުރޮގުރާމުތައް ހިންގާ ދާއިރާތަކާ ގުޅުންހުރި
ދާއިރާތަކަކަށް ވާންޖެހޭނެއެވެ.
(ނ) ހުރިހާ ޕުރޮގުރާމުތަކެއްގައި ވެސް، ތިރީގައިވާ ޝަރުތުތައް ފުރިހަމަވާންވާނެއެވެ.
(1) އެމް.އެން.ކިއު.އެފް)MNQF)ގެ ދަށުން ރަޖިސްޓަރީކޮށް
އެކްރެޑިޓްކޮށްފައިވުން؛
37

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(2) ކިޔަވައިދޭ ފެންވަރާ އެކަށީގެންވާ އެކަޑަމިކް މުވައްޒަފުންނާއި، އުނގެނުމަށް
ބޭނުންވާ ވަސީލަތްތަކާއި، ދިރާސާކުރުމުގެ ޤާބިލުކަން ހުރުން.
ޔުނެސްކޯ 2 ISCED-F. މި ގަވާއިދުގެ ބޭނުމަށް ޓަކައި، ތަޢުލީމާއި ތަމްރީނުގެ މައިގަނޑު ދާއިރާތައް ކަނޑައެޅުމަށް
2013 ތަޢުލީމާއި UNESCO) "އި
ބޭނުންކުރެވޭނީ ޔުނެސްކޯ)އިން އެކުލަވައިލައިފައިވާ ންޓަރނޭޝަނަލް
ތަމްރީނުގެ މައިގަނޑު
ސްޓޭންޑަރޑް ކްލެސިފިކޭޝަން އޮފް އެޑިއުކޭޝަން ފީލްޑްސް އޮފް އެޑިއުކޭޝަން އެންޑް
ދާއިރާތައް
ޓްރޭނިންގ" 2013) F-ISCED)ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އަންނަނިވި މައިގަނޑު
ދާއިރާތަކެވެ.
(ހ) ތަޢުލީމީ ދާއިރާ
Education
މީގެ ތެރޭގައި ޓީޗަރުން ތަމްރީނުކުރުމާއި، ތަޢުލީމީ ދާއިރާގެ ޢިލްމުތައް،
ކަރިކިއުލަމް ސްޓަޑީޒް، އެޑިއުކޭޝަނަލް ލީޑަރޝިޕް، ޚާއްޞަ އެހީއަށް ބޭނުންވާ
ކުދިންނަށް ކިޔަވައިދިނުމާއި، މި ރޮނގުތަކާ ގުޅުންހުރި ރޮނގުތައް ހިމެނެއެވެ.
(ށ) އާޓްސް އެންޑް ހިއުމެނިޓީޒް
Arts and Humanities
މީގެ ތެރޭގައި ފައިން އާޓްސް، ޕަރފޯމިންގ އާޓްސް، ޑިޒައިން، ބަސްބަހާއި
އަދަބިއްޔާތު، ފަލްސަފާ، ތާރީޚު، ދީނީ ޢިލްމާއި ސަގާފީ ދިރާސާތައް ހިމެނެއެވެ.
(ނ) އިޖުތިމާޢީ ޢިލްމުތަކާއި، ނޫސްވެރިކަމާއި މައުލޫމާތު ފެތުރުން
Social Sciences, Journalism and Information
މީގެ ތެރޭގައި އިޤްތިޞާދީ ޢިލްމު، ސޯޝިއޮލޮޖީ، ސިޔާސީ ޢިލްމު، ނަފުސާނީ
ޢިލްމު (ސައިކޮލޮޖީ)، މީޑިއާ ސްޓަޑީޒް، ނޫސްވެރިކަން، މުވާޞަލާތީ ދާއިރާ،
ލައިބްރަރީ އެންޑް އިންފޮމޭޝަން ސައިންސް ހިމެނެއެވެ.
(ރ) ވިޔަފާރި، އިދާރީ ހިންގުން، ޤާނޫނީ ދާއިރާ
Business, Administration and Law
މީގެ ތެރޭގައި މެނޭޖްމަންޓް، އެކައުންޓިންގ، ފައިނޭންސް، މާކެޓިންގ، ހިއުމަން
ރިސޯސް މެނޭޖްމަންޓް، އެންޓަޕްރިނިއަރޝިޕް، ޕަބްލިކް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަން،
ޤާނޫނު، ޤާނޫނީ ދިރާސާތައް ހިމެނެއެވެ.
(ބ) ޤުދުރަތީ ޢިލްމުތަކާއި، ހިސާބު ، ތަފާސްހިސާބު
Natural Sciences, Mathematics and Statistic
38

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
މީގެ ތެރޭގައި ބަޔޮލޮޖީ، ކެމިސްޓްރީ، ފިޒިކްސް، ތިމާވެށީގެ ޢިލްމު،
އާތު ސައިންސް، ހިސާބު، އެކްޗުއަރިއަލް ސްޓަޑީޒް، ތަފާސްހިސާބު ހިމެނެއެވެ.
(ޅ) އިންފޮމޭޝަން އެންޑް ކޮމިއުނިކޭޝަންސް ޓެކްނޮލޮޖީ
Information and Communications Technology
މީގެ ތެރޭގައި ކޮމްޕިއުޓަރ ސައިންސް، ސޮފްޓްވެއަރ އިންޖިނިއަރިންގ،
އިންފޮމޭޝަން ސިސްޓަމްސް، ޑޭޓާ ސައިންސް، އާޓިފިޝަލް އިންޓެލިޖެންސް،
ސައިބަރ ސެކިއުރިޓީ އަދި މި ދާއިރާތަކާ ގުޅުންހުރި ދާއިރާތައް ހިމެނެއެވެ.
(ކ) އިންޖިނިއަރިންގ، އުފެއްދުންތެރިކަން، އިމާރާތްކުރުން
Engineering, Manufacturing and Construction
މީގެ ތެރޭގައި ސިވިލް އިންޖިނިއަރިންގ، އިލެކްޓްރިކަލް އިންޖިނިއަރިންގ،
މެކޭނިކަލް އިންޖިނިއަރިންގ، މެރިން އިންޖިނިއަރިންގ، ކެމިކަލް އިންޖިނިއަރިންގ،
އުފެއްދުންތެރިކަމުގެ ޓެކްނޮލޮޖީ، އާކިޓެކްޗަރ، ކޮންސްޓްރަކްޝަން މެނޭޖްމަންޓް
އަދި މިއާ ގުޅުންހުރި ރޮނގުތައް ހިމެނެއެވެ.
(އ) ދަނޑުވެރިކަން، ފޮރެސްޓްރީ، މަސްވެރިކަން އަދި ޖަނަވާރަށް ފަރުވާ ދިނުމުގެ
ޢިލްމު
Agriculture, Forestry, Fisheries and Veterinary Sciences
މީގެ ތެރޭގައި ދަނޑުވެރިކަން، ގަސްގަހާގެހި ހެއްދުން، މަސްވެރިކަމުގެ ޢިލްމު،
އެކުއަކަލްޗަރ، ކާބޯތަކެތި އުފެއްދުން، ފޮރެސްޓްރީ، ޖަނަވާރުގެ ޢިލްމު އަދި
ޖަނަވާރަށް ފަރުވާދިނުމުގެ ޢިލްމު ހިމެނެއެވެ.
(ވ) ޞިއްޙަތާއި ދުޅަ ހެޔޮކަން
Health and Welfare
މީގެ ތެރޭގައި ބޭސްވެރިކަން، ނަރުސްކަން، މިޑްވައިފަރީ، އެލައިޑް ހެލްތު
ސައިންސަސް، އާންމު ޞިއްޙަތު ، ކާނާއާބެހޭ ޢިލްމު، ކްލިނިކަލް ސައިކޮލޮޖީ،
ސޯޝަލް ވަރކް އަދި މުޖުތަމަޢުގެ ދުޅަހެޔޮކަން ހިމެނެއެވެ.
(މ) ޚިދުމަތުގެ ދާއިރާ
Services
މީގެ ތެރޭގައި ފަތުރުވެރިކަމާއި މެހުމާންދާރީ، ދަތުރުފަތުރުގެ ޚިދުމަތް،
ލޮޖިސްޓިކްސް، ޓްރެވަލް އެންޑް ޓޫރިޒަމް މެނޭޖްމަންޓް، ކުޅިވަރު، ސެކިއުރިޓީ
ޚިދުމަތްތައް އަދި އަމިއްލަ (ޕާރސަނަލް) ޚިދުމަތްތައް ހިމެނެއެވެ.
39

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
މާނަކޮށް އިތުރަށް 3. މި ޖަދުވަލުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ، ތިރީގައި ކަންކަން މާނަކުރާނީ އަންނަނިވި ގޮތުގެ
ތަފުސީލުކޮށްދިނުން
މަތީންނެވެ.
(ހ) މައިގަނޑު އެއް ދާއިރާއެއްގެ ދަށުން ހިންގާ އެކިއެކި ޕުރޮގު ރާމު ތައް ބެލެވޭނީ،
އެއް ދާއިރާއެއްގެ ގޮތުގައެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، ހުރިހާ ދާއިރާއެއް
ހަމަހަމަވެ، ވަކި ދާއިރާއަކަށް ބުރަނުވެވޭ ހާލަތުގައި، ތަޢުލީމާއި ތަމްރީނުގެ ތަފާތު
ދާއިރާތައް ހިމެނޭ ގޮތަށް، ވަކި ޚާއްޞަ އެއް ދާއިރާއަކަށް ބުރަވުމެއް ނެތި
އެކި ދާއިރާތައް މަސްހުނިވެފައިވާ Interdisciplinary))ޕުރޮގުރާމުތައް
ގިންތިކުރާނީ، މި ޖަދުވަލުގެ 2 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޔުނެސްކޯގެ
ISCED-F 2013 ގައިޑްލައިންގައި އެފަދަ ޕުރޮގު ރާމުތައް ގިންތިކުރުމަށް
ކަނޑައަޅައިފައިވާ އަސާސްތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތީންނެވެ.
40

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ޖަދުވަލު 2
c
މިނިސްޓްރީ އޮފް އެޑިޔުކޭޝަން، ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަން އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް
މާލެ
ދިވެހިރާއްޖެ.
ބައިނަލްއަގުވާމީ ޔުނިވަރސިޓީ ރޭޓިންގއެއް ގައި ނުވަތަ ރޭންކިންގއެއްގައި ބައިވެރިވެފައި ވާ ކަމަށް ބަލާނެ
މިންގަނޑު
ބަލައިގަނެވޭ 1. މި ގަވާއިދުގެ ބޭނުމަށް ޓަކައި، މަތީ ތަޢުލީމުދޭ މަރުކަޒެއް ބައިނަލްއަގުވާމީ ޔުނިވަރސިޓީ
ބައިނަލްއަ ގުވާމީ
ރޭންކިންގ ނުވަތަ ރޭޓިންގ ނިޒާމެއްގެ ތެރެއިން ރޭޓުކުރެވި ރޭންކުކުރެވިފައިވާކަމަށް ބަލާނީ،
ރޭންކިންގ އާއި
ތިރީގައިވާ، ބައިނަލްއަޤުވާމީ ޔުނިވަރސިޓީ ރޭޓިންގ ނުވަތަ ރޭންކިންގ ނިޒާމުތަކުގެ ތެރެއިން
ރޭޓިންގގެ ނިޒާމުތައް
މަދުވެގެން 1 (އެކެއް) ނިޒާމުގައި ރޭންކުކުރެވިފައިވާކަން ނުވަތަ ރޭޓުކުރެވިފައިވާކަން
ކަށަވަރުކުރެވޭ އަދާހަމަ ހެކި ހުށަހެޅުމުންނެވެ.
(ހ) ދުނިޔޭގެ ޔުނިވަރސިޓީ ރޭންކިންގތައް
(1) ކިއު.އެސް QS))ވޯލްޑް ޔުނިވަރސިޓީ ރޭންކިންގްސް؛
(2) ޓައިމްސް ހަޔަރ އެޑިއުކޭޝަން THE))ވޯލްޑް ޔުނިވަރސިޓީ ރޭންކިންގްސް؛
(3) އެކަޑަމިކް ރޭންކިންގ އޮފް ވޯލްޑް ޔުނިވަރސިޓީސް
ARWU / ShanghaiRanking
(ށ) ސަރަހައްދީ ޔުނިވަރސިޓީ ރޭންކިންގތައް
(1) ކިއު.އެސް QS))އޭޝިއާ ޔުނިވަރސިޓީ ރޭންކިންގްސް؛
(2) ޓައިމްސް ހަޔަރ އެޑިއުކޭޝަން)THE)އޭޝިއާ ޔުނިވަރސިޓީ
ރޭންކިންގްސް.
41

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(ނ) ތީމެޓިކް ނުވަތަ އިމްޕެކްޓް ނުވަތަ ވަކި ދާއިރާތަކަށް ޚާއްޞަ ރޭންކިންގތައް
(1) ޓައިމްސް ހަޔަރ އެޑިއުކޭޝަން) THE)އިމްޕެކްޓް ރޭންކިންގްސް؛
(2) އެކަޑަމިކް ރޭންކިންގ އޮފް ވޯލްޑް ޔުނިވަރސިޓީޒް ARWU ސަބްޖެކްޓް -
ސްޕެސިފިކް ރޭންކިންގްސް ނުވަތަ އެއާ އެއްވަރުގެ އެހެނިހެން ރޭންކިންގތައް.
(ރ) މަރުކަޒުތަކުގެ ފެންވަރު ވަޒަންކުރާ ރޭޓިންގ ނިޒާމުތައް
(1) ކިއު.އެސް QS))ސްޓާރސް ރޭޓިންގ ސިސްޓަމް؛
(2) ޔޫ-މަލްޓިރޭންކް)Multirank-U)ނުވަތަ އެއާ އެއްވަރުގެ ރޭޓިންގ
ނިޒާމުތައް.
(ބ) މަތީ ތަޢުލީމުގެ ފެންވަރު އެކަށައަޅާ ބައިނަލްއަގުވާމީ އެކްރެޑިޓޭޝަން ނިޒާމުތައް
(1) ކޮލިޓީ އެޝުއަރެންސް އެޖެންސީ ފޮރ ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަން – ޔޫކޭ
(QAA(ގެ އެކްރެޑިޓޭޝަން ލިބިފައިވުން
(ޅ) ބަލައިގަނެވޭ ބައިނަލްއަގުވާމީ އެހެނިހެން ނިޒާމުތައް
(1) ބައިނަލްއަގުވާމީގޮތުން ބަލައިގަންނަ އެހެނިހެން ރޭންކިންގ ނުވަތަ އެހެނިހެން
ރޭޓިންގ ނިޒާމުތަކުގެ ތެރެއިން، އެ ނިޒާމެއްގެ މެތޮޑޮލޮޖީއާއި، އިތުބާރާއި،
ދެފުށް ފެންނަ މިންވަރާއި، ދާއިރާއަށް ބަލައި، މި ޖަދުވަލުގައި ހިމެނޭ
ނިޒާމުތަކާ އެއްވަރުގެ ނިޒާމެއްކަމަށް މިނިސްޓްރީން ކަނޑައަޅާ ނިޒާމުތައް.
ހުށަހަޅަންޖެހޭ ހެކިތަކާ 2. (ހ) މި ޖަދުވަލުގެ ދަށުން ހުށަހަޅާ ހެކިތައް ހުންނަންވާނީ އަންނަނިވި ގޮތަށެވެ:
ގުޅޭ ޝަރުތުތައް
(1) އެ ހެއްކަކީ ރޭންކިންގ ނުވަތަ ރޭޓިންގ ދޫކުރި އިދާރާއަކުން ދޫކޮށްފައިވާ
އެއްޗަކަށްވުން؛
(2) އެއީ އެންމެ ފަހުގެ ނުވަތަ މުއްދަތު ހަމަނުވާ ރޭންކިންގއަކަށްވުން ؛ އަދި
(3) މަރުކަޒަށް ލިބިފައިވާ މަގާމު، ބޭންޑް، ރޭޓިންގ ނުވަތަ ގިންތި އޭގައި ސާފުކޮށް
އެނގެން އޮތުން.
42

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(ށ) ރޭންކިންގތައް ހުރީ ބޭންޑްތަކަށް ނުވަތަ ވަކި ދާއިރާތަކަކަށް ބަހައިލައިގެންކަމަށް
ވާ ނަމަ، އެކަމާ ގުޅޭ އިތުރު ތަފުސީލު ނުވަތަ ލިޔެކިޔުން ހުށަހެޅުމަށް މިނިސްޓްރީން
އެންގިދާނެއެވެ.
43

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ޖަދުވަލު 3
`
މިނިސްޓްރީ އޮފް އެޑިޔުކޭޝަން، ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަން އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް
މާލެ
ދިވެހިރާއްޖެ.
ބައިނަލްއަ ގު ވާމީ ޔުނިވަރސިޓީތައް ބައިވެރިވާ ޖަމާޢަތެއްގެ މެންބަރެއްގެ ގޮތުގައި ބައިވެރިވާކަން ކަނޑައަޅާ
މިންގަނޑު
ބައިނަލްއަ ގުވާމީ 1. (ހ) މަތީ ތަޢުލީމު ދޭ މަރުކަޒަކީ ބައިނަލްއަގުވާމީ ޔުނިވަރސިޓީތައް ބައިވެރިވާ
ޔުނިވަރސިޓީތައް
ޖަމުޢިއްޔާއެއްގެ ނުވަތަ ޖަމާޢަތެއްގެ މެންބަރެއް ކަމުގައި ބެލުމަށް، ތިރީގައިވާ ކަންކަން
ބައިވެރިވާ ޖަމުޢިއްޔާ /
ސާބިތުކޮށްދޭންޖެހޭނެއެވެ.
ޖަމާޢަތެއްގެ މެންބަރެއް
ކަމުގައި ބަލާނެ
(1) ޔުނިވަރސިޓީއެއްގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓަރީވުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ތާރީޚުގެ ކުރިން،
މިންގަނޑު
މެދުނުކެނޑި މަދުވެގެން 5 (ފަހެއް) އަހަރުދުވަހު، މި ޖަދުވަލުގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބައިނަލްއަގުވާމީ ޔުނިވަރސިޓީތައް ބައިވެރިވާ ޖަމު ޢިއްޔާއެއްގެ
ނުވަތަ ޖަމާޢަތެއްގެ މެންބަރުކަން ދަމަހައްޓައިފައިވުން؛
(2) ޔުނިވަރސިޓީއެއްގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓަރީވުމަށް އެދި ހުށަހަޅާއިރު ވެސް އެފަދަ
ޖަމުޢިއްޔާއެއްގެ ނުވަތަ ޖަމާޢަތެއްގެ މެންބަރެއްގެ ގޮތުގައި އޮތުން.
ބައިނަލްއަ ގުވާމީ 2. (ހ) މި ގަވާއިދުގެ ބޭނުމަށް ޓަކައި "ބައިނަލްއަގުވާމީ ޔުނިވަރސިޓީތައް ބައިވެރިވާ
ޔުނިވަރސިޓީތައް "
ޖަމުޢިއްޔާއެއްކަމަށް ނުވަތަ ޖަމާޢަތެއް ކަމަށް ބަލާނީ، ތިރީގައިވާ ސިފަތައް ފުރިހަމަވާ
ބައިވެރިވާ ޖަމުޢިއްޔާ /
ތަންތަނަށެވެ.
ޖަމާޢަތެއްކަމަށް ބަލާނެ
ތަންތަން
(1) އެކި ޤައުމުތަކުގެ މަތީ ތަޢުލީމުދޭ މުއައްސަސާތައް ހިމެނޭ ޖަމާޢަތަކަށް ނުވަތަ
ޖަމުޢިޔާއަކަށް ވުން؛
(2) އެކަޑަމިކް ގުޅުންތައް ބަދަހިކުރުމާއި، މުއައްސަސާގެ ކުރިއެރުމާއި،
ދިރާސާކުރުމުގެ ދާއިރާއިން އެއްބާރުލުން ދިނުމާއި، ދަރިވަރުންނާއި މުވައްޒަފުން
44

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ބަދަލުކުރުން ފަދަ ބައިނަލްއަގުވާމީ މުޢާމަލާތްތަކަށް މަގުފަހިކޮށްދޭ،
ބައިނަލްއަގުވާމީގޮތުން ބަލައިގަންނަ ޖަމާޢަތަކަށް ނުވަތަ ޖަމުޢިއްޔާއަކަށް ވުން.
(ށ) ތިރީގައިވާ ޖަމާޢަތްތަކާއި ޖަމުޢިއްޔާތަކަކީ މި ޖަދުވަލުގެ ބޭނުމަށް ޓަކައި ބަލައިގަނެވޭނެ
ޖަމުޢިއްޔާ / ޖަމާޢަތްތަކެވެ.
(1) އިންޓަރނޭޝަނަލް އެސޯސިއޭޝަން އޮފް ޔުނިވަރސިޓީސް
International Association of Universities (IAU)
(2) އެސޯސިއޭޝަން އޮފް ކޮމަންވެލްތު ޔުނިވަރސިޓީސް
Association of Commonwealth Universities (ACU)
(3) ޔުނިވަރސިޓާސް 21
Universitas 21(U21)
(4) ގްލޯބަލް ޔުނިވަރސިޓީ ނެޓްވޯކް ފޮރ އިނޮވޭޝަން
Global University Network for Innovation (GUNI)
(ނ) މި ޖަދުވަލުގެ 2 ވަނަ ނަންބަރުގެ (ށ) ގެ)1(އިން ފެށިގެން)4(ވަނަ ނަންބަރުގެ
ނިޔަލަށް ހިމަނައިފައިވާ ޖަމާޢަ ތްތައް ނުވަތަ ޖަމުޢިއްޔާތައް ފިޔަވައި، އެހެން
ޖަމާޢަތެއްގެ ނުވަތަ ޖަމުޢިއްޔާއެއްގެ މެންބަރުކަން އޮތްކަން ހުށަހަޅާ ހާލަތުގައި،
އެ ޖަމާޢަތަކީ ނުވަތަ ޖަމުޢިއްޔާއަކީ މަދުވެގެން 5 (ފަހެއް) ޤައުމެއްގެ ޔުނިވަރސިޓީތައް
ބައިވެރިވެފައިވާ ސަރަހައްދީ ނުވަތަ ބައިނަލްއަގުވާމީ ފެންވަރުގައި ހަރަކާތްތެރިވާ
ޖަމުޢިއްޔާއެއްކަން ސާބިތުކޮށްދެވިއްޖެ ނަމަ، އެ ޖަމުޢިއްޔާއެއް ބަލައިގަތުމުގެ
އިޚުތިޔާރު، މިނިސްޓްރީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
ހުށަހަޅަންޖެހޭ 3. (ހ) ކޮލެޖުން، ތިރީގައިވާ ކަންކަން ސާބިތުކޮށްދޭ ލިޔެކިޔުންތައް ހުށަހަޅަންޖެހޭނެއެވެ.
ލިޔެކިޔުންތައް
(1) މެންބަރުކަމުގައި ހޭދަވި މުއްދަތާއި، މެންބަރުކަން ދެމިއޮތްކަން ؛
(2) މިހާރު ވެސް މެންބަރެއްގެ ގޮތުގައި އޮތްކަން.
(ށ) މި ނަންބަރުގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަން ސާބިތުކުރުމަށް ޓަކައި
މެމްބަރޝިޕް ސެޓުފިކެޓު، ރަސްމީ ސިޓީ ފަދަ ލިޔުންތައް ހުށަހެޅިދާނެއެވެ. އަދި
ހުށަހަޅާ މައުލޫމާތުގެ ޞައްޙަކަން ކަށަވަރުކުރުމަށް ޓަކައި، ކަމާބެހޭ ބައިނަލްއަގުވާމީ
45

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ޖަމާޢަތުން ނުވަތަ ޖަމުޢިއްޔާއިން ސާފުކުރަންޖެހޭ މައުލޫމާތު ސާފުކުރުމުގެ އިޚުތިޔާރު،
މިނިސްޓްރީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
46

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ޖަދުވަލު 4
`
މިނިސްޓްރީ އޮފް އެޑިޔުކޭޝަން، ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަން އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް
މާލެ
ދިވެހިރާއްޖެ.
ބައިނަލްއަ ގު ވާމީ ކޮލިޓީ އެޝުއަރަންސް ޖަމާޢަތެއްގެ މެންބަރެއްގެ ގޮތުގައި ބައިވެރިވާކަން ކަނޑައަޅާ
މިންގަނޑު
ބައިނަލްއަގުވާމީ ކޮލިޓީ 1. (ހ) ޔުނިވަރސިޓީއެއްގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓަރީވުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ކޮލެޖަކުން، ތިރީގައިވާ
އެޝުއަރެންސް
ކަންކަން ސާބިތުކޮށްދޭންވާނެއެވެ.
ޖަމާޢަތެއްގެ
މެންބަރެއްކަމުގައި (1) ޔުނިވަރސިޓީއަކަށް ބަދަލުވުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ތާރީޚާ ހަމަޔަށް،
ބަލާނެ މިންގަނޑު
ބައިނަލްއަގުވާމީގޮތުން ބަލައިގަންނަ، މަދުވެގެން، ކޮލިޓީ އެޝުއަރެންސް
1 (އެކެއް) އިދާރާއެއްގެ މެންބަރުކަމުގައި މެދުނުކެނޑި 5 (ފަހެއް) އަހަރުދުވަހު
ދެމިތިބިކަން؛ އަދި
(2) ޔުނިވަރސިޓީއެއްގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓަރީވުމަށް އެދި ހުށަހަޅާއިރު ވެސް އެފަދަ
ޖަމުޢިއްޔާއެއްގެ އެކްޓިވް މެންބަރެއްގެ ގޮތުގައި ދެމިއޮތުން.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި އެއްވެސް އިރެއްގައި
މެންބަރުކަން ސަސްޕެންޑްކޮށްފައިވާ ނަމަ ނުވަތަ މެންބަރުކަން މެދުކެނޑިފައިވާ ނަމަ،
އެ މުއްދަތަކީ މި ތާވަލުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޝަރުތު ފުރިހަމަވާ މުއްދަތެއްކަމުގައެއް
ނުބެލެވޭނެއެވެ.
ބައިނަލްއަ ގުވާމީ ކޮލިޓީ 2. (ހ) މި ގަވާއިދުގެ ބޭނުމަށް ޓަކައި، "ބައިނަލްއަގުވާމީ ކޮލިޓީ އެޝުއަރެންސް ޖަމާޢަތްތައް"
އެޝުއަރެންސް
ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ތިރީގައިވާ ކަންކަމަށް ބައިނަލްއަގުވާމީގޮތުން އިތުބާރު ލިބިފައިވާ
އިދާރާތަކަށެވެ.
47

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ޖަމާޢަތެއްކަމަށް ބަލާނެ (1) މަތީ ތަޢުލީމުގެ ކޮލިޓީ މިންގަނޑުތައް ކަނޑައެޅުން؛
ތަންތަން
(2) ހިންގުމުގެ ނިޒާމާއި ޖަވާބުދާރީވުމުގެ އޮނިގަނޑުތައް އެކުލަވައިލުން؛ އަދި
(3) މުއައްސަސާތައް ނުވަތަ ޕުރޮގުރާމުތައް ރިވިއުކުރުމާއި، "ޕިއަރ-އިވެލުއޭޝަން"
(އެއް ފެންވަރެއްގެ އިދާރާތަކުން ވަޒަންކުރާ ވަޒަންކުރުން) މަރުޙަލާތައް
ކުރިޔަށްގެންދިއުން.
(ށ) ތިރީގައިވާ ޖަމުޢިއްޔާ / ޖަމާޢަތްތަކަކީ މި ޖަދުވަލުގެ ބޭނުމަށް ޓަކައި ބަލައިގަނެވޭނެ
ޖަމުޢިއްޔާ / ޖަމާޢަތްތަކެކެވެ.
(1) އިންޓަރނޭޝަނަލް ނެޓްވޯކް ފޮރ ކޮލިޓީ އެޝުއަރެންސް އެޖެންސީސް އިން
ހަޔަރ އެޑިއުކޭޝަން (INQAAHE(
(2) ކައުންސިލް ފޮރ ހަޔަރ އެޑިއުކޭޝަން އެކްރެޑިޓޭޝަން – އިންޓަރނޭޝަނަލް
ކޮލިޓީ ގްރޫޕް (CHEA CIQG(
(3) ޔޫރަޕިއަން އެސޯސިއޭޝަން ފޮރ ކޮލިޓީ އެޝުއަރެންސް އިން ހަޔަރ
އެޑިއުކޭޝަން (ENQA(
(4) އޭޝިއާ-ޕެސިފިކް ކޮލިޓީ ނެޓްވަރކް (APQN(
(5) ކޮލިޓީ އެޝުއަރެންސް އެޖެންސީ ފޮރ ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަން – ޔޫކޭ (QAA(
(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގެ)1(ވަނަ ނަންބަރުން ފެށިގެން)5(ވަނަ ނަންބަރުގެ ނިޔަލަށް
ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޖަމުޢިއްޔާތަކުގެ އިތުރުން، މި މަގުސަދުތައް ހާސިލުވާގޮތަށް ކޮލިޓީ
އެޝުއަރެންސްގެ މަސައްކަތުގައި ހަރަކާތްތެރިވާ އެހެން އިދާރާތައް ނުވަތަ ނެޓްވަރކްތައް
ބަލައިގަތުމުގެ އިޚުތިޔާރު، މިނިސްޓްރީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
ހުށަހަޅަންޖެހޭ 3. ތިރީގައިވާ ކަންކަން ސާބިތުކޮށްދޭ ލިޔެކިޔުންތައް ކޮލެޖުން ހުށަހަޅަންޖެހޭނެއެވެ.
ލިޔެކިޔުންތައް
(ހ) މެންބަރޝިޕް ސެޓުފިކެޓު ނުވަތަ މެންބަރޝިޕް ދީފައިވާކަމުގެ ރަސްމީ ލިޔުން.
(ށ) މެންބަރުކަމުގެ މުއްދަތާއި، އެ މެންބަރުކަން މެދުނުކެނޑި ދެމިއޮތްކަން.
(ނ) މިހާރުގެ މެންބަރުކަމުގެ ހާލަތާއި، އެ މެންބަރުކަން އޮތީ ރަނގަޅު
ދަރަޖައެއްގައިކަން.
48

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
މިނިސްޓްރީއަށް ލިބިދޭ 4. (ހ) މި ޖަދުވަލުގައިވާ ކަންކަން ފުރިހަމަވެފައިވާ މިންވަރު ވަޒަންކުރުމުގައި، އެ އިދާރާއަކީ
އިޚުތިޔާރުތައް
ނުވަތަ ޖަމުޢިއްޔާ / ޖަމާޢަތަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ މަތީ ތަޢުލީމުގެ މާޙައުލާ ގުޅޭ އިދާރާއެއްތޯ
މިނިސްޓްރީން ރިއާޔަތްކުރާނެއެވެ.
(ށ) މެންބަރުކަމުގެ ޞައްޙަކަމާއި ބައިވެރިވުން އޮތް މިންވަރު ކަށަވަރުކުރުމަށް ޓަކައި،
ބައިނަލްއަގުވާމީ ކަމާބެހޭ އިދާރާއާ ސީދާ ގުޅައިގެން މައުލޫމާތު ސާފުކުރުމުގެ އިޚުތިޔާރު،
މިނިސްޓްރީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
(ނ) ރަސްމީކޮށް މެންބަރުކަން އޮތް ނަމަވެސް، ކަނޑައެޅިފައިވާ މުއްދަތުގައި ޢަމަލީގޮތުން
ހަރަކާތްތަކުގައި ބައިވެރިވެފައިވާކަން ސާބިތުކޮށްނުދެވިއްޖެ ނަމަ، މި ޝަރުތު
ފުރިހަމަނުވާކަމަށް ނިންމުމުގެ އިޚުތިޔާރު، މިނިސްޓްރީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
49

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ޖަދުވަލު 5
`
މިނިސްޓްރީ އޮފް އެޑިޔުކޭޝަން ، ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަން އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓ
މާލެ ،
ދިވެހިރާއްޖެ .
ބައިނަލްއަ ގު ވާމީ ފެންވަރުގެ ރިސާ ޗް މަސައްކަތްތައް ކުރުމުގެ ތަޖުރިބާ ހުރިކަން ކަނޑައަޅާ މިންގަނޑު
އާންމު ޝަރުތުތައް 1. (ހ) ޔުނިވަރސިޓީއަކަށް ބަދަލުކުރުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ކޮލެޖަކީ، ބޭރުގެ މަތީ ތަޢުލީމުދޭ
މުއައްސަސާތަކާއި ނުވަތަ ބައިނަލްއަގުވާމީގޮތުން ބަލައިގަންނަ ރިސާޗް އިދާރާތަކާ
ގުޅިގެން، ބައިނަލްއަގުވާމީ ފެންވަރުގެ ރިސާޗް ހަރަކާތްތައް މެދުނުކެނޑި ހިންގަމުންދާ
އަދި އެކަމުގެ ތަޖުރިބާ ލިބިފައިވާ ތަނަކަށް ވާންޖެހޭނެއެވެ.
(ށ) މި ގަވާއިދުގައި، އެ ތަޖުރިބާ ހުރިކަމަށް ބަލާނީ، ޔުނިވަރސިޓީއެއްގެ ގޮތުގައި
ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ތާރީޚުގެ ކުރިން ކޮލެޖެއްގެ ގޮތުގައި ހިންގައިފައިވާ މުއްދަތުގެ
ތެރޭގައި، މި ޖަދުވަލުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މިންގަނޑުތަކަށް ފެތޭ ރިސާޗް ހަރަކާތްތަކެއް
އެ މުއައްސަސާއަކުން ހިންގައިފައިވާކަން ސާބިތުކޮށްދިނުމުންނެވެ.
ބައިނަލްއަގުވާމީ 2. ކޮލެޖުގެ ބައިނަލްއަގުވާމީ ރިސާޗް ހަރަކާތްތައް، ތިރީގައިވާ ކަންކަމަށް ފެތޭކަން
ރިސާޗްގެ ބާވަތާއި
ސާބިތުކޮށްދޭންޖެހޭނެއެވެ.
ފެންވަރު
(ހ) ބޭރުގެ ޔުނިވަރސިޓީއަކާ ނުވަތަ ބައިނަލްއަގުވާމީގޮތުން ބަލައިގަންނަ ރިސާޗް އިދާރާއަކާ
ގުޅިގެން ހިންގާ ހަރަކާތްތަކަކަށް ވުން.
(ށ) ބައިނަލްއަގުވާމީ މިންގަނޑުތަކާއި އަޚުލާޤީ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތަށް ހިންގާ ޢިލްމީ،
ސައިންޓިފިކް، ޕްރޮފެޝަނަލް ނުވަތަ ޢަމަލީ ދިރާސާތަކަކަށް ވުން؛ އަދި
(ނ) ސަރަހައްދީ ފެންވަރުގައި ނުވަތަ ބައިނަލްއަގުވާމީ ފެންވަރުގައި ޢިލްމު ކުރިއެރުވުމަށް،
ސިޔާސަތުތައް އެކުލަވައިލުމަށް، ދާއިރާގެ ޢަމަލީ މަސައްކަތްތަކަށް ނުވަތަ ޓެކްނޮލޮޖީއާއި
އައު އީޖާދުތަކަށް އެހީތެރިވެދޭ ދިރާސާތަކަކަށް ވުން.
50

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
އެންމެ ދަށްވެގެން 3. ރަޖިސްޓަރީކުރަން ހުށަހަޅާ ތާރީޚުގެ ކުރިން ފާއިތުވި އަހަރުތަކުގެ ތެރޭގައި، ކޮލެޖުގެ ރިސާޗް
ހުންނަންޖެހޭ މިންވަރު
މަސައްކަތްތައް، ތިރީގައިވާ މިންގަނޑުތަކަށް ފެތޭކަން ސާބިތުކޮށްދޭންޖެހޭނެއެވެ.
)ކުއަންޓިޓޭޓިވް
ބެންޗްމާކްސް(
(ހ) މަދުވެގެން 200 (ދުއިސައްތަ) ޕިއަރ-ރިވިއުޑް ޖާނަލް އާޓިކަލް ހުރުން، މީގެ ތެރޭގައި:
(1) މަދުވެގެން 50%)ފަންސާސް އިންސައްތަ(އާޓިކަލް ހުންނަންވާނީ Scopus ،
DOAJ ،Web of Science ނުވަތަ އެ ދާއިރާއަކުން ބަލައިގަންނަ
ބައިނަލްއަގުވާމީ އިންޑެކްސްތަކުގައި ހިމެނޭ ޖާނަލްތަކުގައެވެ.
(2) މަދުވެގެން 20%)ވިހި އިންސައްތަ(އާޓިކަލްއަކީ ބޭރުގެ މުއައްސަސާތަކުގެ
ބައިނަލްއަގުވާމީ ރިސާޗަރުންނާ ގުޅިގެން ލިޔެފައިވާ އާޓިކަލްތަކަށް ވާންޖެހޭނެއެވެ.
(ށ) ބައިނަލްއަގުވާމީ ފެންވަރުގައި ބަލައިގަންނަ ، ތިރީގައިވާ ފަދަ އެހެނިހެން ރިސާޗް
މަސައްކަތްތައް ހުރުން:
(1) ޕިއަރ-ރިވިއުޑް ބައިނަލްއަގުވާމީ ކޮންފަރެންސް ޕްރޮސީޑިންގްސް؛
(2) އިތުބާރުހުރި ބައިނަލްއަގުވާމީ އެކަޑަމިކް ޕަބްލިޝަރުން ޝާއިޢުކޮށްފައިވާ ޢިލްމީ
ފޮތްތައް ނުވަތަ ފޮތްތަކުގެ ބާބުތައް؛
(3) ބޭރުގެ ބައިވެރީންނާ ގުޅިގެން ހިންގައިފައިވާ، ފަންޑު ލިބިފައިވާ ބައިނަލްއަގުވާމީ
ރިސާޗް މަޝްރޫޢުތައް.
ބައިނަލްއަ ގުވާމީ 4. (ހ) ބައިނަލްއަގުވާމީ ފެންވަރުގައި ރިސާޗް ހާމަކުރުމުގެ ހަރަކާތްތައް ހިންގައިފައިވާކަން
ފެންވަރުގައި ރިސާޗް
ސާބިތުކޮށްދިނުމުގެ ގޮތުން، ތިރީގައިވާ ކަންކަން ހުށަހަޅަންޖެހޭނެއެވެ.
ފެތުރުން
(ޑިސެމިނޭޝަން)
(1) ބައިނަލްއަގުވާމީ އެކަޑަމިކް ކޮންފަރެންސްތަކުގައި ނުވަތަ ސިމްޕޯޒިއަމްތަކުގައި
ޕްރެޒެންޓޭޝަން ހުށަހަޅައިފައިވުން؛ އަދި
(2) އެ ޕްރެޒެންޓޭޝަންތަކުގެ ތެރޭގައި ބޭރުގެ މުއައްސަސާތަކާ ގުޅިގެން ނުވަތަ
ބައިނަލްއަގުވާމީ ރިސާރޗް ބައިވެރިންނާ ގުޅިގެން ހުށަހަޅައިފައިވާ
ޕްރެޒެންޓޭޝަންތައް ހިމެނުން ؛
(3) ބޭރު ޤައުމުތަކުގެ ޔުނިވަރސިޓީތަކާއި ރިސާރޗް ސެންޓަރުތަކަށް ނިސްބަތްވާ
ރިސާރޗަރުން ބައިވެރިވެ، ރިސާޗް ކަރުދާސްތައް ހުށަހަޅާގޮތަށް އިންތިޒާމުކުރާ
51

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ބައިނަލްއަގުވާމީ ރިސާޗް ކޮންފެރެންސްތައް ކޮލެޖުގެ ފަރާތުން އިންތިޒާމުކޮށް،
ރާވައި ހިންގައިފައިވުން؛
(4) ކޮލެޖުގެ ފަރާތުން ގަވާއިދުން ޝާޢިއުކޮށް ނެރޭ ރިސާޗް ޖާރނަލްއެއް ނުވަތަ
އެފަދަ ޕަބްލިކޭޝަނެއް އޮތުން.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދަ ކޮންފަރެންސްތަކަކީ ބަލައިގަންނަ
ޔުނިވަރސިޓީތަކުން، އެކަޑަމިކް ސޮސައިޓީތަކުން ނުވަތަ ބައިނަލްއަގުވާމީ ރިސާޗް
އިދާރާތަކުން އިންތިޒާމުކުރާ ނުވަތަ އެންޑޯސްކުރާ ހަރަކާތްތަކަށް ވާންޖެހޭނެއެވެ.
ރިސާޗްކުރުމުގެ 5. ބައިނަލްއަގުވާމީ ރިސާޗް ހަރަކާތްތަކަކީ ވަކިވަކި ފަރުދުންނަށް އެކަނި
ގާބިލުކަމާއި
ބިނާވެފައިވާކަމެއްނޫންކަމާއި، އެއީ މުޅި މުއައްސަސާގެ ނިޒާމުގެ ތެރެއިން ހިނގާ ކަމެއްކަން
ދެމެހެއްޓެނިވިކަން
ސާބިތުކޮށްދިނުމަށް ، ތިރީގައިވާ ކަންކަން ހުންނަންޖެހޭނެއެވެ.
(ހ) ރިސާޗުގެ ކަންކަން ބަލަހައްޓާނެ އިސްވެރީންނާއި، ކޯޑިނޭޓްކުރާ ޔުނިޓްތައް ނުވަތަ
ހިންގުމުގެ އޮނިގަނޑެއް އޮތުން؛
(ށ) ރިސާޗާ ގުޅޭ ރަސްމީ ސިޔާސަތުތައް އޮތުން. މީގެ ތެރޭގައި:
(1) ރިސާޗް އެތިކްސްއާއި އިންޓެގްރިޓީގެ އުސޫލުތައް؛
(2) ރިސާޗުގެ ފެންވަރު ހިފެހެއްޓުމުގެ ނިޒާމު؛ އަދި
(3) ރިސާޗް މަޝްރޫޢުތައް ފާސްކުރުމާއި މޮނިޓަރކުރުމުގެ އުސޫލުތައް.
(ނ) ބައިނަލްއަގުވާމީގޮތުން މިހާރު ހިނގަމުންދާ ނުވަތަ ރޭވިފައިވާ ރިސާޗް ޕާޓްނަރޝިޕްތަކާއި
އެއްބަސްވުންތައް ހުރުން.
ހުށަހަޅަންޖެހޭ 6. މި ޖަދުވަލުގެ މިންގަނޑުތަކަށް ފެތޭކަން ސާބިތުކޮށްދިނުމަށް ޓަކައި ތިރީގައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކާއި
ހެކިތައް
ހެކި ހުށަހަޅަންޖެހޭނެއެވެ.
(ހ) ޝާއިޢުކޮށްފައިވާ އާޓިކަލްތަކާއި ފޮތްތައް ނުވަތަ ކޮންފަރެންސް ޕްރޮސީޑިންގްސްގެ ކޮޕީ
ނުވަތަ ދާއިމީ ލިންކުތައް.
(ށ) ޖާނަލްއަކީ ނުވަތަ ޕަބްލިޝަރަކީ ބައިނަލްއަގުވާމީގޮތުން ބަލައިގަންނަ އިންޑެކުހެއްގައި
ހިމެނޭ ތަނެއްކަމުގެ ހެކި؛
52

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(ނ) ކޮންފަރެންސް ޕުރޮގުރާމުތައް، އެކްސެޕްޓެންސް ލެޓަރ ނުވަތަ ބައިވެރިވިކަމުގެ
ސެޓުފިކެޓު؛
(ރ) ރިސާޗް މަސައްކަތްތަކާ ގުޅޭ އެއްބަސްވުންތަކާއި އެމް.އޯ.ޔޫތައް؛
(ބ) ގްރާންޓް ލިބުނުކަމުގެ ލިޔުންތަކާއި، މަޝްރޫޢުތަކުގެ ރިޕޯޓުތައް؛ އަދި
(ޅ) މުއައްސަސާގެ ބައިނަލްއަގުވާމީ ރިސާޗް ޕޯޓްފޯލިއޯގެ ޚުލާޞާއެއް (މީގެ ތެރޭގައި، ކުރި
މަސައްކަތްތަކާއި، ގުޅިގެން މަސައްކަތްކުރި މުއައްސަސާތަކާއި، ފަންޑު ލިބުނު ގޮތާއި،
ރިސާޗުން ނުކުތް ނަތީޖާ ހިމެނޭގޮތަށް(.
މިނިސްޓްރީއަށް ލިބިދޭ 7. (ހ) މި ޖަދުވަލާ އެއްގޮތަށް ކޮލެޖުގެ ފެންވަރު ހުރިތޯ ބެލުމުގައި، ތިރީގައިވާ ކަންކަމަށް
އިޚުތިޔާރުތައް
މިނިސްޓްރީން ރިއާޔަތްކުރާނެއެވެ.
(1) މުއައްސަސާގެ ބޮޑުމިނާއި، އުމުރާއި، ކިޔަވައިދޭ ދާއިރާތަކާއި މަގުސަދުތައް؛
(2) ޤައުމީ ފެންވަރުގައްޔާއި ސަރަހައްދީ ފެންވަރުގައި އިސްކަންދޭ ރިސާޗް
ދާއިރާތަކާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ މާޙައުލާ އެ ރިސާޗްތައް ގުޅޭ މިންވަރު؛ އަދި
(3) ބައިނަލްއަގުވާމީ ރިސާޗް، ސަގާފަތެއް ކޮލެޖުގައި ދެމެހެއްޓެނިވި ގޮތެއްގައި
އޮތްކަމުގެ ހެކިތައް.
(ށ) މި ޖަދުވަލުގެ މަގުސަދުތައް ހާސިލުވާ ނަމަ، އެހެނިހެން ހެކިތަކާއި ބަދަލުތަކަށް
ރިއާޔަތްކުރުމުގެ އިޚުތިޔާރު، މިނިސްޓްރީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
53

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ޖަދުވަލު 6
`
މިނިސްޓްރީ އޮފް އެޑިޔުކޭޝަން، ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަން އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް
މާލެ
ދިވެހިރާއްޖެ.
ޔުނިވަރސިޓީއެއްގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށް ޓަކައި ކޮލެޖެއްގައި ހުންނަންޖެހޭ ވަސީލަތްތަކުގެ
މިންގަނޑު
ފުރަތަމަ ބައި
ވަސީލަތްތަކުގެ މިންގަނޑުތަ ކުގެ ދާއިރާތައް
ވަސީލަތްތަކުގެ 1. މި ޖަދުވަލުގައިވާ ވަސީލަތްތަކުގެ މިންގަނޑުތަކަށް ޢަމަލުކުރެވޭނީ ތިރީގައިވާ ދާއިރާތަކާ
މިންގަނޑުތަކުގެ
ގުޅޭގޮތުންނެވެ.
ދާއިރާތައް
(ހ) ބިނާވެށްޓާއި ކެމްޕަހުގެ ވަސީލަތްތައް.
(ށ) އިންސާނީ ވަސީލަތްތައް.
(ނ) މާލީ ގާބިލުކަމާއި ދެމެހެއްޓެނިވިކަން.
(ރ) ހިންގުމާއި އިދާރީ އިންތިޒާމުތައް.
(ބ) ސިޔާސަތުތަކާއި، ރިސްކް މެނޭޖްމަންޓާއި، ދެމެހެއްޓެނިވި ފެންވަރު ރަނގަޅުކުރުން.
ދެވަނަ ބައި
ބިނާވެ ށްޓާއި ކެމްޕަހުގެ ވަސީލަތްތައް
މައި ކެމްޕަސް 2. (ހ) ޔުނިވަރސިޓީއެއްގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓަރީވާން އެދޭ ކޮލެޖަކުން، ތިރީގައިވާ ކަންކަން
ކުރިޔަށްގެންދާ މައި މަރުކަޒެއްގެ ގޮތުގައި "މައި ކެމްޕަސް" އެއް ގާއިމުކޮށް
ބަލަހައްޓަންޖެހޭނެއެވެ.
54

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(1) އެކަޑަމިކް ޕުރޮގުރާމުތައް ހިންގުން ؛
(2) ދިރާސީ މަސައްކަތްތައް ކުރުން؛
(3) މުއައްސަސާގެ ހިންގުމާއި އިދާރީ މަސައްކަތްތައް؛ އަދި
(4) ދަރިވަރުންނަށް ދޭ މައިގަނޑު ޚިދުމަތްތައް.
(ށ) މައި ކެމްޕަހަކީ، ޑިގްރީއާއި މާސްޓަރސް ފެންވަރުގައި، އެންމެ މަދުވެގެން ވެސް ފުލްޓައިމް
1,000 (އެއްހާސް) ދަރިވަރުންނަށް ކިޔަވައިދެވޭނެ އަދި ކުރިމަގުގައި އިތުރަށް ފުޅާކުރެވޭނެ
ޖާގަ ހުރި ތަނަކަށް ވާންޖެހޭނެއެވެ .
(ނ) މައި ކެމްޕަހުގެ ގޯތިން ބޭރުގައި ވަކިން ހުންނަ އިމާރާތްތަކާއި ތަންތަނަކީ މައި ކެމްޕަހުގެ
ބައެއް (އެނެކްސް) ގެ ގޮތުގައި މިނިސްޓްރީން ބަލައިގަންނާނީ، ތިރީގައިވާ ޝަރުތުތައް
ފުރިހަމަވާނަމައެވެ.
(1) އިދާރީ އެއް އެކަޑީމިއާއެއްގެ ދަށުން ހިންގުން؛
(2) އެއް ރަށެއްގައި ނުވަތަ އެއްފަސްކޮށް ގުޅިފައިވާ ސަރަހައްދެއްގައި ހުރުން ނުވަތަ
ދަތުރުކުރުމަށް 20 (ވިހި) މިނެޓަށް ވުރެ ގިނަ ވަގުތު ހޭދަނުވާ ފަދަ ދުރުމިނެއްގައި
ހުރުން؛ އަދި
(3) ކިޔަވައިދިނުމާއި ދަރިވަރުންގެ ޚިދުމަތްތައް އެނެކްސްގެ ގޮތުގައި ހިމެނޭ ތަންތަނުން
މެދުނުކެނޑި ލިބޭނެކަން ކަށަވަރުވުން.
ބިމާއި އިމާރާތުގެ 3. (ހ) މައި ކެމްޕަސް ހިމެނޭ ހުރިހާ ބިމަކާއި އިމާރާތަކީ، ޔުނިވަރސިޓީ ގާއިމުކުރުމަށް ހުށަހަޅާ
މިލްކުވެރިކަން
ތާރީޚުން ފެށިގެން މުއައްސިސުގެ އަމިއްލަ މިލްކުވެރިކަމުގައިވާ ނުވަތަ މަދުވެގެން
20 (ވިހި) އަހަރުދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ކުލީގެ އެއްބަސްވުމެއްގެ ދަށުގައިވާ ތަންތަނަށް
ވާންޖެހޭނެއެވެ.
(ށ) މިލްކުވެރިކަން ނުވަތަ ބިމާއި އިމާރާތް ލިބިފައިވާކަން ސާބިތުކޮށްދޭންޖެހޭ ލިޔެކިޔުންތަކުގެ
ތެރޭގައި ހިމެނެނީ އަންނަނިވި ލިޔެކިޔުންތަކެވެ.
(1) ބިމުގެ ރަޖިސްޓަރީ ނުވަތަ ކުލީގެ އެއްބަސްވުން؛
(2) ބިން ބޭނުންކުރުމުގެ ހުއްދައާއި، ޕްލޭނިންގ އެޕްރޫވަލްތައް؛ އަދި
(3) ކަނޑައެޅިފައިވާ ބިމާއި އިމާރާތުގައި ޔުނިވަރސިޓީއެއް ހިންގުމަށް ބިމުގެ
ވެރިފަރާތުގެ އިއުތިރާޒެއް ނެތްކަމުގެ ލިޔުން ނުވަތަ އެ ބިމުގައި ޔުނިވަރސިޓީއެއް
ހިންގުމަށް ބިމުގެ ވެރިފަރާތާއެކު ވެވިފައިވާ އެއްބަސްވުން.
55

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(ނ) ބިމާއި އިމާރާތުގެ މިލްކުވެރިކަމާއި ކުއްޔާއި އަދި އެފަދަ ތަންތަން ބޭނުންކުރުމާ މެދު
ޤާނޫނީ މައްސަލައެއް އޮތް ތަންތަން ނުވަތަ މި ނަންބަރުގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ
މުއްދަތަށް ވުރެ ކުރު މުއްދަތަކަށް ކުއްޔަށް ހިފައިފައިވާ ބިން ނުވަތަ އިމާރާތް ޔުނިވަރސިޓީ
ރަޖިސްޓަރީކުރުމަކަށް ބަލައެއް ނުގަނެވޭނެއެވެ.
ކިޔަވައިދިނުމަށް 4. (ހ) ކޮލެޖުގައި، ކިޔަވައިދޭން އެކަށީގެންވާ ކުލާސްރޫމްތަކާއި، ލެކްޗަރ ހޯލްތަކާއި، ސެމިނާރ
ބޭނުންވާ ވަސީލަތްތައް
ރޫމްތައް ހުންނަންޖެހޭނެއެވެ.
(ށ) މި ނަންބަރުގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ވަސީލަތްތަކުގައި، ތިރީގައިވާ ކަންކަން
ފުރިހަމަވާންޖެހޭނެއެވެ.
(1) ކޮލެޖަށް ބޭނުންކުރެވޭ ފަދަ، މަދުވެގެން 200)ދުއިސައްތަ(މީހުންގެ ޖާގައިގެ ބޮޑު
1 (އެކެއް) ލެކްޗަރ ހޯލު ނުވަތަ ތިއޭޓަރު ނުވަތަ އޮޑިޓޯރިއަމް ހުރުން؛
(2) ދަރިވަރުން ހާޒިރުވެގެން ކިޔެވޭނޭހެން، މަދުވެގެން 30)ތިރީސް(ކްލާސްރޫމް
ހުރުން؛
(3) ކޮލެޖުގައި ކިޔަވާ ދަރިވަރުންގެ ނިސްބަތުން މަދުވެގެން 30)ތިރީސް(ދަރިވަރުންގެ
ގްރޫޕްތަކަށް ޖާގަ ތަނަވަސް ކުލާސްރޫމްތައް ހުރުން؛
(4) ސަލާމަތީ މިންގަނޑުތަކާއި، އަލިކަމާއި، ވައި ދައުރުވުމާއި، އަދި ނުކުޅެދުންތެރިކަން
ހުންނަ ފަރާތްތަކަށް ވަދެނުކުމެ އުޅެވޭނެ އިންތިޒާމު ހުރުން؛
(5) ކިޔަވައިދޭ ކްލާސް ރޫމުތަކުގައި އޯޑިއޯ-ވިޜުއަލް ސިސްޓަމްތަކާއި، އިންޓަރނެޓުގެ
ޚިދުމަތް ފުރިހަމަޔަށް ހުރުން؛ އަދި
(6) އޮންލައިންކޮށާއި ބްލެންޑެޑް މޯޑުގައި ޕުރޮގުރާތައް ކުރިޔަށްގެންދިޔުމަށް،
އެމް.ކިޔު.އޭ.އިން ގަބޫލުކުރާ ލާރނިންގ މެނޭޖްމެންޓް ސިސްޓަމް، ޕްރޮކްޓަރިންގެ
ސިސްޓަމް، އަދި ސިންކްރޮނަސްކޮށް ކްލާސްތައް ގެންދެވޭނެ އިންޓަރެކްޓިވް
ޓެކްނޮލޮޖީއާއި ކޮމިޔުނިކޭޝަންގެ ވަސީލަތްތައް ގާއިމުކޮށްފައި ހުރުން.
ލެބޯޓަރީތަކާއި ޚާއްޞަ 5. (ހ) ކޮލެޖުގައި ހިންގާ ޕުރޮގުރާމުތަކުގެ ބާވަތުން ބޭނުންވާ ނަމަ، އެކަށީގެންވާ ލެބޯޓަރީ،
ވަސީލަތްތައް
ސްޓޫޑިއޯ ނުވަތަ ވޯކްޝޮޕްތައް ގާއިމުކޮށްފައި ހުންނަންޖެހޭނެއެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ތަންތަނަކީ އެ ދާއިރާއަކާ ގުޅޭ ތަކެތި ހަމަޔަށް
ހުރި، ތަމްރީނު ލިބިފައިވާ ފަންނީ މުވައްޒަފުން ތިބި، އަދި ޞިއްޙީ މިންގަނޑުތަކަށާއި
ސަލާމަތީ މިންގަނޑުތަކަށް ފެތޭ ތަންތަނަށް ވާންޖެހޭނެއެވެ.
6. (ހ) މައި ކެމްޕަހުގައި، މައި ކުތުބުޚާނާއެއް (ލައިބްރަރީއެއް) ގާއިމުކޮށްފައި ހުންނަންޖެހޭނެއެވެ.
56

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ކުތުބުޚާނާއާއި (ށ) ލައިބްރަރީން، ތިރީގައިވާ ޚިދުމަތްތައް ލިބެންޖެހޭނެއެވެ.
އުނގެނުމުގެ
(1) ވަކިވަކިންނާއި ގްރޫޕްކޮށް ކިޔަވަން ތިބެވޭނެ ޖާގަ؛
ވަސީލަތްތައް
(2) ހިންގާ ޕުރޮގުރާމުތަކާ ގުޅޭ ފޮތްތަކުގެ އެކަށީގެންވާ ކަލެކްޝަނެއް؛ އަދި
(3) އޮންލައިން ޑޭޓާބޭސްތަކާއި، އީ-ޖަރނަލްތަކާއި، އީ-ބުކްސް ލިބޭނެ އިންތިޒާމު.
(ނ) ކުތުބުޚާނާގެ ޚިދުމަތްތައް ދޭންޖެހޭނީ، ފަންނީ ގާބިލު މުވައްޒަފުންގެ އެހީތެރިކަމާއެކު،
ކަނޑައެޅިފައިވާ އުސޫލުތަކެއްގެ ދަށުންނެވެ.
ދިރާސާކުރާ 7. (ހ) ކޮލެޖުގެ އެކަޑަމިކް ދާއިރާތަކާ ގުޅޭ ދިރާސާކުރާ އޮފީސްތަކާއި، ލެބޯޓަރީތަކާއި، ޑޭޓާ
ވަސީލަތްތައް
ރައްކައުކުރާނެ ރައްކައުތެރި ތަންތަން ހުންނަންޖެހޭނެއެވެ.
(ށ) ދިރާސީ މަސައްކަތްތައް ކުރިޔަށްގެންދަންވާނީ، އެކަޑަމިކް އެތިކްސް ބަލަހައްޓާނެ ނިޒާމެއްގެ
ދަށުންނެވެ.
އިދާރީ ވަސީލަތްތަކާއި 8. (ހ) މައި ކެމްޕަހުގައި ކޮލެޖުގެ އިސްވެރީންނާއި، އިދާރީ މަސައްކަތްތަކާއި ، މާލީ ވަސީލަތްތަކާއި
ހިންގުމުގެ ވަސީލަތްތައް
އިންސާނީ ވަސީލަތްތަކާބެހޭ އޮފީސްތައް ހުންނަންޖެހޭނެއެވެ.
(ށ) ބައްދަލުވުންތައް ބޭއްވުމަށާއި ސިއްރު ހިފަހައްޓަންޖެހޭ މަސައްކަތްތައް ކުރުމަށް
އެކަށީގެންވާ ޖާގަ ހުންނަންޖެހޭނެއެވެ.
ދަރިވަރުންގެ 9. (ހ) ދަރިވަރުންނަށް އެކަޑަމިކް އިރުޝާދު ދިނުމާއި، ކައުންސެލިންގ އާއި ޞިއްޙީ އެހީތެރިކަން
ވެލްފެއަރއާއި
ލިބޭނެ އިންތިޒާމު ހަމަޖެހިފައި އޮންނަންޖެހޭނެއެވެ.
އެހީތެރިކަމުގެ
ސީ އް (ށ) ދަރިވަރުން ހުސްވަގުތު ހޭދަކުރާނެ ޖާގަތަކާއި، ދެ ޖިންސު ވަކިކޮށް ބޭނުންކުރެވޭ
ވަ ލަތްތަ
ސާފުތާހިރު ފާޚާނާބަރިތަކާއި، ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ކުދީންނަށް ފަސޭހަ
އިންތިޒާމުތަކާއި، ކެންޓީނުގެ ޚިދުމަތް ހުންނަންޖެހޭނެއެވެ.
ކެމްޕަހުގެ ސަލާމަތާއި 10. (ހ) އަލިފާނުގެ ހާދިސާތަކުން ރައްކައުތެރިވުމުގެ ނިޒާމާއި، ކުއްލި ހާލަތުގައި ނުކުންނާނެ
ރައްކައުތެރިކަން
ދޮރުތަކާއި، އެކަށީގެންވާ އަލިކަން ކެމްޕަހުގައި ހުންނަންޖެހޭނެއެވެ.
(ށ) ސެކިއުރިޓީ ބެލެހެއްޓުމުގެ އިންތިޒާމުތައް (ސީ.ސީ.ޓީ.ވީ ފަދަ) ހުންނަންޖެހޭނެއެވެ.
(ނ) ކުއްލި ހާލަތްތަކަށް ތައްޔާރުވުމުގެ ޕްލޭންތައް ހުރުމާއެކު، ގަވާއިދުން ފަރިތަކުރުންތައް
ބާއްވަންޖެހޭނެއެވެ.
ތިންވަނަ ބައި
އިންސާނީ ވަސީލަތްތައް
އެކަޑަމިކް މުވައްޒަފުންގެ 11. (ހ) މުވައްޒަފުންނާއި ދަރިވަރުންގެ ނިސްބަތް ހުންނަންޖެހޭނީ ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ
އަދަދު
ގޮތަށެވެ.
57

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(1) ފުރަތަމަ ޑިގްރީގެ ނުވަތަ އެޔަށް ވުރެ ދަށުގެ ޕުރޮގުރާމުތަކަށް ކޮންމެ 30)ތިރީސް(
ދަރިވަރަކަށް މަދުވެގެން 1 (އެކެއް) ފުލްޓައިމް އެކަޑަމިކް މުވައްޒަފު (ލެކްޗަރަރ)؛
އަދި
(2) ޕޯސްޓްގްރެޖުއޭޓް ކޮންމެ 25)ފަންސަވީސް(ދަރިވަރަކަށް މަދުވެގެން 1)އެކެއް(
ފުލްޓައިމް އެކަޑަމިކް މުވައްޒަފު.
(ށ) އެކަޑަމިކް މުވައްޒަފުންގެ މަދުވެގެން 60% (ފަސްދޮޅަސް އިންސައްތަ) އަކީ ދާއިމީ ނުވަތަ
ދިގު މުއްދަތުގެ ކޮންޓްރެކްޓުގައި ތިބި ފުލްޓައިމް މުވައްޒަފުންނަށް ވާންޖެހޭނެއެވެ.
(ނ) ޕާޓް-ޓައިމް ނުވަތަ ވިޒިޓިންގ ލެކްޗަރަރއިންގެ އަދަދު ބޭނުންވާ ޖުމުލަ ފުލްޓައިމް
ލެކްޗަރަރއިން 40% (ސާޅީސް އިންސައްތަ) އަށް ވުރެ ގިނަވެގެންނުވާނެއެވެ.
ކިޔަވައިދޭ ނުވަތަ އެކަޑަމިކް ޕާޓްޓައިމް މުވައްޒަފުން ގުނުމުގައި، ޕާޓްޓައިމް މުވައްޒަފު
ކިޔަވައިދޭ ގަޑީގެ އަދަދާއި މާއްދާގެ މައްޗަށް ރިއާޔަތްކޮށް، ކިޔަވައިދޭ ކޮންމެ ޕާޓްޓައިމް
3 (ތިނެއް) މުވައްޒަފުންނަކީ ކިޔަވައިދޭ ނުވަތަ އެކަޑަމިކް ފުލްޓައިމް 1 (އެކެއް)
މުވައްޒަފެއްގެ ގޮތުގައި ބެލިދާނެއެވެ.
އެކަޑަމިކް ފެންވަރު 12. ކޮލެޖުގެ ޕުރޮގުރާމުތަކުގައި ކިޔަވައިދޭ ލެކްޗަރަރއިން ވާންވާނީ އެމް.ކިޔު.އޭ.އިން
އެ ޕުރޮގުރާމެއްގެ ލެވެލްއަށް ކިޔަވައިދެވޭނެ މީހުންގެ ކިބައިގައި ހުންނަންޖެހޭނެކަމަށް
ކަނޑައަޅައިފައިވާ އެކަޑަމިކް ފެންވަރު ހުރި ފަރާތްތަކަށެވެ.
ޕީއެޗްޑީ އަދި ދިރާސީ 13. (ހ) ޖުމުލަ އެކަޑަމިކް މުވައްޒަފުންގެ މަދުވެގެން 10% (ދިހަ އިންސައްތަ) އަކީ ޕީއެޗްޑީ
ގާބިލުކަން
ހާސިލުކޮށްފައިވާ ދާއިމީ ނުވަތަ 12 (ބާރަ) މަސްދުވަހަށް ވުރެ ކުރުނޫން މުއްދަތެއްގެ
ކޮންޓްރެކްޓުގައި ތިބި ފުލްޓައިމް މުވައްޒަފުންނަށް ވާންވާނެއެވެ.
(ށ) ޕޯސްޓްގްރެޖުއޭޓް ޕުރޮގުރާމުތަކުގައި ދަރިވަރުންގެ ދިރާސީ މަސައްކަތްތައް
ސުޕަވައިޒްކުރުމަށާއި ފެންވަރު ހިފެހެއްޓުމަށް ޓަކައި، އެމް.ކިޔު.އޭ. އިން ކަނޑައަޅާ
މިންގަނޑަށް ފެތޭގޮތަށް ޕީ.އެޗް.ޑީ ފެންވަރުގެ މުވައްޒަފުން ތިބެންޖެހޭނެއެވެ.
އެކަޑަމިކް ލީޑަޝިޕް 14. (ހ) ކޮލެޖުގައި ރެކްޓަރ ނުވަތަ އެ ފެންވަރުގެ އިސްވެރިޔަކާއި ، އަދި ޑީނުން ނުވަތަ ޕުރޮގުރާމު
އަދި ފަންނީ ތަރައް ޤީ
ހެޑުންގެ ގޮތުގައި، ހިންގުމުގެ ތަޖުރިބާހުރި، ގާބިލު އެކަޑަމިކް ލީޑަރުން އައްޔަންކޮށްފައި
ތިބެންޖެހޭނެއެވެ.
(ށ) ހުރިހާ އެކަޑަމިކް މުވައްޒަފުންނަކީ ވެސް މަސައްކަތަށް އަހުލުވެރިކުރުވުމުގެ
ޕުރޮގުރާމުތަކާއި، މެދުނުކެނޑި ކުރިޔަށްދާ ފަންނީ ތަމްރީނުތަކުގައި ބައިވެރިވާ ބަޔަކަށް
ވާންޖެހޭނެއެވެ.
58

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ލެކްޗަރަރއިންގެ 15. (ހ) ފުލް-ޓައިމް އިކުއިވަލަންޓް FTE 1.0))ލެކްޗަރަރއެ އްގެ ގޮތުގައި ބަލާނީ، އެކަޑަމިކް
ފުލް-ޓައިމް
މުވައްޒަފެއްގެ ފުރިހަމަ މަސައްކަތުގެ މިންވަރަށެވެ. މީގެ ތެރޭގައި ތިރީގައިވާ ކަންކަން
އިކުއިވަލަންޓް FTE))
ޖުމުލަކޮށް ހިމެނެންވާނެއެވެ.
ލޯޑް
(1) ކިޔަވައިދިނުން)ކޮންޓެކްޓް ގަޑިތައް(؛
(2) ކިޔަވައިދިނުމަށް ތައްޔާރުވުމާއި، އެސެސްމަންޓްތައް ތައްޔާރުކޮށް މާކުކުރުން؛
(3) ދިރާސާކުރުމާއި، ޢިލްމީ މަސައްކަތްތައް؛
(4) އިދާރީ މަސައްކަތްތަކާއި، މުއައްސަސާއަށް ފޯރުކޮށްދޭ ޚިދުމަތްތައް؛
(5) ދަރިވަރުންގެ މަސައްކަތްތައް ބެލެހެއްޓުމާއި، އެކަޑަމިކް އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުން.
(ށ) ކިޔަވައިދިނުމަށް އިސްކަންދޭ ލެކްޗަރަރއެއްގެ އަސާސީ މަސައްކަތުގެ މިންވަރަކީ ހަފުތާއަކު
20 (ވިހި) ގަޑިއިރު ނުވަތަ ކޮލެޖުން ކަނޑައަޅާ އެއާ ގާތްކުރާ މިންގަނޑެކެވެ. މިއީ
FTE 1.0 ކަނޑައެޅުމުގައި ބަލާނެ މައިގަނޑު މިންގަނޑެވެ. މި މިންގަނޑު
ބިނާވެފައިވަނީ، ކިޔަވައިދިނުމުގެ މައިގަނޑު ޒިންމާއާއި، އެއާ ގުޅޭ ތައްޔާރީތަކާއި،
ދަރިވަރުންގެ ފެންވަރު ވަޒަންކުރުމާއި، ދަރިވަރުންނަށް ބޭނުންވާ އިރުޝާދު ދިނުމާއި،
އެކަޑަމިކް ދާއިރާގެ އާންމު ޒިންމާތައް ހިމެނޭ ގޮތަށެވެ.
(ނ) ލެކްޗަރަރއަކަށް ރަސްމީގޮތެއްގައި ދިރާސާކުރުމުގެ މަސައްކަތްތަކެއް ނުވަތަ ޢިލްމީ
މަސައްކަތްތަކެއް ހަވާލުކުރެވިއްޖެ ނަމަ، އެ މަސައްކަތްތަކަށް ވަގުތު ދިނުމުގެ ގޮތުން
ކިޔަވައިދޭންޖެހޭ ގަޑިތައް ނިސްބަތުން މަދުކުރެވޭނެއެވެ. މީގެ ތެރޭގައި ދިރާސާގެ
މަސައްކަތްތަކާއި، ދިރާސާގެ އެހީ grant((ހޯދުމަށް ކުރެވޭ މަސައްކަތްތަކާއި، ޢިލްމީ
ލިޔުންތައް ޝާއިޢުކުރުމާއި، ދިރާސާކުރާ ދަރިވަރުން ސުޕަވައިޒްކުރުމާއި، ކޮލެޖުގެ
އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަ ތީ ން ކުރެވޭ ޢިލްމީ އެހެނިހެން މަސައްކަތްތައް ހިމެނެއެވެ.
(ރ) ލެކްޗަރަރއަކު އިދާރީ، އިސްވެރިއެއްގެ ދައުރު ނުވަތަ މުއައްސަސާއަށް ޚިދުމަތްކުރުމުގެ
މުހިންމު ޒިންމާތަކެއް އުފުލަންޖެހޭ ހާލަތްތަކުގައި)މިސާލަކަށް: ޕުރޮގުރާމު ކޯޑިނޭޓްކުރުން،
ޑިޕާޓްމަންޓް ހިންގުން، ކޮމިޓީތަކުގެ ރިޔާސަތު ބެލެހެއްޓުން، ކޮލިޓީ އެޝުއަރެންސްގެ
މަސައްކަތްތައް ނުވަތަ މިފަދަ އެހެނިހެން މަސްއޫލިއްޔަތުތައް(، އެ ފަރާތަކުން އުފުލަންޖެހޭ
އިތުރު ޒިންމާތަކަށް ރިއާޔަތްކޮށް، ކިޔަވައިދޭންޖެހޭ ގަޑިތަކުގެ އަދަދު އެ ޒިންމާތަކަށް
ބަލައިގެން އެކަށީގެންވާ މިންވަރަކަށް މަދުކުރެވިދާނެއެވެ.
(ބ) ކިޔަވައިދިނުމާއި، ދިރާސާކުރުމާއި، އިދާރީ ޒިންމާތަކުގެ ތަފާތުތައް ހިމެނޭހެން، ހުރިހާ
މަސައްކަތެއް އެކުވެގެން ފުލްޓައިމް އިކުއިވަލަންޓް ލޯޑުގެ މިންގަނޑަށް ފެތޭކަން
ކަށަވަރުކުރުމަށް ޓަކައި، ދެފުށް ފެންނަ އުސޫލެއް ކޮލެޖުން ގާއިމުކުރަންވާނެއެވެ. އަދި
59

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
މި އުސޫލު، އެކަޑަމިކް މުވައްޒަފުންގެ މެދުގައި ހަމަހަމަކަމާއެކު ތަންފީޒުކުރަންވާނެއެވެ.
މިގޮތުން މަސައްކަތް ބަހައިލުމުގައި، އެ ދާއިރާއެއްގެ އާންމު އުސޫލުތަކާއި، ޕުރޮގުރާމުތަކުގެ
ބޭނުންތަކާއި، ބައިނަލްއަގުވާމީ ފެންވަރުގައި ބަލައިގަންނަ އެންމެ ރަނގަޅު އުސޫލުތަކަށް
ރިއާޔަތްކުރަންވާނެއެވެ.
އިދާރީ މުވައްޒަފުންނާއި، 16. (ހ) ކިޔަވައިދިނުމާއި، ދަރިވަރުންގެ ޚިދުމަތްތަކާއި، ލައިބްރަރީއާއި، އައި.ޓީ.އާއި،
ފަންނީ މުވައްޒަފުން
މާލީ ވަސީލަތްތަކާއި އިންސާނީ ވަސީލަތްތަކާ ގުޅޭ މަސައްކަތްތައް ކުރުމަށް، ތަމްރީނު
ލިބިފައިވާ އިދާރީ މުވައްޒަފުން، އެކަށީގެންވާ އަދަދަކަށް ތިބެންޖެހޭނެއެވެ.
(ށ) ހުރިހާ މުވައްޒަފުންނަކީ ވެސް ރަސްމީ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމެއްގެ ދަށުން މަސައްކަތްކުރާ،
އަދި ކަނޑައެޅިފައިވާ ހިއުމަން ރިސޯސް ޕޮލިސީތަކަކަށް ޢަމަލުކުރާ ބަޔަކަށް ވާންޖެހޭނެއެވެ.
ހަތަރުވަނަ ބައި
މާލީ ގާބިލުކަމާއި ދެމެހެއްޓެނިވިކަން (ސަސްޓެއިނަބިލިޓީ)
މާލީ ފުދުންތެރިކަން 17. (ހ) ޔުނިވަރސިޓީގެ ހިންގުމުގެ ޚަރަދުތައް، މަދުވެގެން 12 (ބާރަ) މަސްދުވަހަށް
ދެކޮޅުޖެއްސޭނެ މާލީ ގާބިލުކަމާއި، ކުއްލި ހާލަތްތަކަށް ބޭނުންވާ ފައިސާ (ރިޒާވު) ހުރިކަން
ކޮލެޖުން ސާބިތުކޮށްދޭންޖެހޭނެއެވެ .
(ށ) މާލީ ދެމެހެއްޓެނިވިކަން ސާބިތުކޮށްދޭނީ، އަންނަނިވި ގޮތްތަކުންނެވެ .
(1) ވޭތުވެދިޔަ 3)ތިނެއް(އަހަރުގެ އޮޑިޓްކޮށްފައިވާ މާލީ ބަޔާންތަކުންނެވެ.
(2) ކުރިޔަށް އޮތް 5)ފަހެއް(އަހަރުގެ މާލީ ލަފާކުރުންތަކުންނެވެ.
މާލީ ހިންގުމާއި 18. (ހ) ކޮލެޖުގައި ހަރުދަނާ މާލީ ނިޒާމެއް ގާއިމުވެފައި އޮންނަންޖެހޭނެއެވެ . މީގެ ތެރޭގައި އަހަރީ
ޒިންމާދާރުވުން
ބަޖެޓު ތައްޔާރުކުރުމާއި، ދެފުށްފެންނަގޮތަށް ފީ ނެގުމާއި، އޮޑިޓުގެ ސްޓޭންޑަޑް
މިންގަނޑުތަކަކަށް މާލީ ރިޕޯޓުތައް ތައްޔާރުކުރުން ހިމެނެއެވެ.
(ށ) މާލީ ޚިޔާނާތެއް ނުވަތަ މުވައްޒަފުންގެ މުސާރައާއި ޓެކްސް ފަދަ ޤާނޫނީ ޒިންމާތަކަށް
އިހުމާލުވެފައިވާ ރިކޯޑެއް ކޮލެޖުގައި އޮވެގެންނުވާނެއެވެ.
(ނ) މާލީ ކޮންމެ އަހަރެއްގެ އޮޑިޓް ރިޕޯޓު މިނިސްޓްރީއަށް ހުށަހަޅަމުން ގޮސްފައި
އޮންނަންވާނެއެވެ.
ފަސްވަނަ ބައި
ހިންގުމާއި އިދާރީ އިންތިޒާމުތައް
ކޮލެޖު ހިންގުމުގެ 19. (ހ) އަންނަނިވި ބައިތައް ހިމެނޭހެން، އެކަށޭނަ ހިންގުމުގެ އޮނިގަނޑެއް ކޮލެޖުގައި
އޮނިގަނޑު
ގާއިމުކޮށްފައި އޮންނަންޖެހޭނެއެވެ.
60

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(1) މުއައްސަސާގެ އެންމެ އިސް ނިންމުންތައް ނިންމާ "ކޮލެޖު ކައުންސިލް" ނުވަތަ
"ގަވަރނިންގ ބޯޑު"؛
(2) ތަޢުލީމީ ފެންވަރާއި، މަންހަޖާއި، ދިރާސީ ކަންކަން ބަލަހައްޓާ "އެކަޑަމިކް ސެނެޓް"
ނުވަތަ އެފަދަ މަޖިލީހެއް؛ އަދި
(3) އިދާރީ ހިންގުމުގެ ބާރުތައް ދީފައިވާ އެގްޒެކެޓިވް މެނޭޖްމަންޓެއް.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގުނަވަންތަކަކީ ގަވާއިދުން ބައްދަލުވުންތައް
ބާއްވައި، ނިންމުންތައް ރަސްމީކޮށް ރިކޯޑުކޮށް ބަލަހައްޓާ ތަންތަނަށް ވާންޖެހޭނެއެވެ.
އެކަޑަމިކް ހިންގުމާއި 20. (ހ) އުނގަންނައިދިނުމާއި ދިރާސާކުރުމުގެ ފެންވަރު ހިފެހެއްޓުމަށް ޓަކައި އަންނަނިވި
ފެންވަރު ބެލުން
ކަންކަން ހިމެނޭހެން ހަރުދަނާ އެކަޑަމިކް ގަވަރނަންސް ނިޒާމެއް ކޮލެޖުގައި
ގާއިމުވެފައި އޮންނަންޖެހޭނެއެވެ.
(1) އެކަޑަމިކް ޕުރޮގުރާމުތައް ފާސްކުރުމާއި، ކަނޑައެޅިފައިވާ ތާވަލެއްގެ ދަށުން
ގަވާއިދުން ރިވިއުކުރުން؛
(2) އިމްތިޙާނުތަކުގެ ފެންވަރާއި އުސޫލުތައް ބެލެހެއްޓުން؛
(3) ދަރިވަރުންގެ ނަތީޖާއާއި ކުރިއެރުން މޮނިޓަރކުރުން؛ އަދި
(4) ދިރާސާކުރުމުގެ އަޚުލާޤީ މިންގަނޑުތައް ހިފެހެއްޓުން.
(ށ) ތަޢުލީމީ ކަންކަން ހިންގައި ބަލަހައްޓާ ނިޒާމު (އެކަޑަމިކް ގަވަރނަންސް) ބިނާވެފައި
އޮންނަންވާނީ، ލިޔެކިޔުމުން ފެންނަން ހުރި ތަޢުލީމީ ގަވާއިދުތަކާއި، ކިޔަވައިދޭ މާއްދާތަކުން
ފާސްވާ މިންވަރު ވަޒަންކުރާނެ ސިޔާސަތުތަކުގެ މައްޗަށެވެ. އަދި އޭގެ އިތުރުން،
ޢިލްމީގޮތުން ހިންގާ ނޭދެވޭ ޢަމަލު (އެކަޑަމިކް މިސްކޮންޑަކްޓް) ތަކާއި، ނިންމުންތައް
އިސްތިއުނާފުކުރުމާ ގުޅޭ އުސޫލުތައް، އެ ނިޒާމުގެ ތެރޭގައި ހިމެނެންވާނެއެވެ.
ސްޓްރެޓީޖިކް ޕްލޭނިންގ 21. (ހ) ކޮލެޖުގެ މަދުވެގެން 5 (ފަހެއް) އަހަރުގެ ސްޓްރެޓީޖިކް ޕްލޭނެއް އޮންނަންޖެހޭނެއެވެ.
(ށ) މި ޕްލޭނުގައި، ކޮލެޖުގެ އަމާޒުތަކާއި، ކުރާނެ މަސައްކަތްތަކާއި، ޤައުމީ ފެންވަރުގައި
ބޭނުންވާ ތަޢުލީމީ ދާއިރާތަކަށް އިސްކަންދޭނެ ގޮތްތައް ހިމަނައިފައި ހުންނަންވާނެއެވެ.
(ނ) ސްޓްރެޓީޖިކް ޕްލޭނުގައި، ތިރީގައިވާ ކަންކަން ހިމެނެންވާނެއެވެ.
(1) ކޮލެޖުގެ މަގުސަދު)މިޝަން(، ތަޞައްވުރު)ވިޜަން(އަދި އަގުތައް)ވެލިއުސް(
ސާފުކޮށް ބަޔާންކޮށްފައި އޮތުން؛
61

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(2) އިސްތިރާޖީގޮތުން އިސްކަންދޭނެ ކަންކަމާއި، ނަތީޖާ މިންކުރެވޭނެ ފަދަ
ލަނޑުދަނޑިތައް ކަނޑައަޅައިފައި އޮތުން؛
(3) ޤައުމީ ފެންވަރުގައި މަތީ ތަ ޢުލީމަށް އިސްކަންދޭ ކަންކަމާއި، ވަޒީފާގެ ބާޒާރަށް
ބޭނުންވާ ދާއިރާތަކާ އެއްގޮތަށް ރޭވުން ބައްޓަންކޮށްފައި އޮތުން؛ އަދި
(4) އެ ރޭވުން ތަންފީޒުކުރާނެ ގޮތާއި، ކުރިއެރުންތައް ދެނެގަންނާނެ)މޮނިޓަރ ކުރާނެ(
އިންތިޒާމުތައް ހަމަޖެހިފައި އޮތުން .
(ރ) ސްޓްރެޓީޖިކް ޕްލޭން ފާސްކުރަންވާނީ ކޮލެޖު ކައުންސިލުންނެވެ. އަދި އެ ޕްލޭނަކީ ކޮލެޖުގެ
އަހަރީ މަސައްކަތްތަކާއި ބަޖެޓާ ލާމެހިފައިވާ ރޭވުމަކަށް ވާންޖެހޭނެއެވެ.
އިސް ހިންގުންތެ ރީންގެ 22. (ހ) ޔުނިވަރސިޓީގެ މަސައްކަތްތައް ހިންގުމަށް ބޭނުންވާ ފަދަ، ހަރުދަނާ އަދި އެކަށީގެންވާ
ގާބިލުކަން
ހިންގުންތެރިކަމުގެ މަތީ ގާބިލުކަން މުއައްސަސާގައި ހުރިކަން ސާބިތުކޮށްދޭންވާނެއެވެ.
(ށ) އިސް ހިންގުންތެރީންގެ ދައުރުތަކަކީ ސާފުކޮށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ދައުރުތަކަކަށް
ވާންޖެހޭނެއެވެ. އަދި އެ މަގާމުތަކުގައި ތިބެންވާނީ، އެކަށީގެންވާ ފެންވަރަށް ތަޢުލީމާއި
ތަޖުރިބާ ލިބިފައިވާ ފަރާތްތަކެވެ. މީގެ އިތުރުން، މަސައްކަތުގެ ރިޕޯޓު ހުށަހެޅުމާއި
ޒިންމާދާރުކުރުވުމުގެ އޮނިގަނޑުތައް ލިޔެކިޔުމުން ފެންނަން ހުންނަންވާނެއެވެ.
(ނ) ކޮލެޖު ހިންގާ މަޖިލިސްތަކާއި، އިސް ހިންގުންތެރީންނާއި، ތަޢުލީމީ ކަންކަމުގެ
އިސްވެރީންނާ ދެމެދު އޮންނަންޖެހޭ ގުޅުމާއި ވިލަރެސްކުރުންތައް ހަރުދަނާގޮތެއްގައި
ކުރިޔަށްދާކަން ސާބިތުކޮށްދޭންވާނެއެވެ.
ހަވަނަ ބައި
ސިޔާސަތުތަކާއި، ރިސްކް މެނޭޖްމަންޓާއި، ދެމެހެއްޓެނިވި ފެންވަރު ރަނގަޅުކުރުން
ކޮލެޖުގެ ސިޔާސަތުތައް 23. (ހ) ކޮލެޖު ކައުންސިލުން ނުވަތަ ކަމާބެހޭ އިސް ފަރާތްތަކުން ފާސްކޮށްފައިވާ، ފުރިހަމަ އަދި
(ޕޮލިސީތައް)
އެކަތިގަނޑަކަށްވެފައިވާ ސިޔާސަތުތަކެއް އެކުލަވައިލައި ދަމަހައްޓަންވާނެއެވެ.
(ށ) ކޮލެޖުގެ ސިޔާސަތުތަކުގެ ތެރޭގައި ހިންގުން (ގަވަރނަންސް)، ތަޢުލީމީ ފެންވަރު
ކަށަވަރުކުރުން، ދިރާސާކުރުމުގެ އަމާނާތްތެރިކަން، މުވައްޒަފުން ބެލެހެއްޓުން، ދަރިވަރުންގެ
އިދާރީ ކަންކަން، ހަމަހަމަކަމާއި އެންމެން ބައިވެރިކުރުން، ރައްކައުތެރިކަން ކަށަވަރުކުރުން
އަދި ޝަކުވާ ހުށަހެޅުމާއި އެ ކަންކަން ޙައްލުކުރާނެ ނިޒާމުތައް ހިމެނެންވާނެއެވެ.
(ނ) މި ސިޔާސަތުތަކަކީ ޢަމަލީގޮތުން ތަންފީޒުކުރެވޭ، އަދި ޤާނޫނާއި މި ގަވާއިދާއި،
ޤައުމީ ސަނަދުތަކުގެ އޮނިގަނޑާއި ރެގިއުލޭޓަރީ މިންގަނޑުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތީން
އެކުލަވައިލައިފައިވާ ސިޔާސަތުތަކަކަށް ވާންވާނެއެވެ.
62

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ރިސްކް މެނޭޖްކުރުމާއި 24. (ހ) ރިސްކް މެނޭޖްމަންޓުގެ ހަރުދަނާ ނިޒާމަކާއި، ގަވާއިދުތަކަށް ބޯލެނބުމުގެ ނިޒާމެއް
އިންޓަރނަލް ކޮންޓްރޯލް
ކޮލެޖުގައި ގާއިމުކޮށް ހިންގަންވާނެއެވެ.
(ށ) މިފަދަ ނިޒާމުތަކުގެ ތެރޭގައި ކޮލެޖުގެ "ރިސްކް ރަޖިސްޓަރީ" އެކުލަވައިލުމާއި، ކަންކަން
ހިނގަނީ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތަށްތޯ ބަލާނެ އިންތިޒާމުތަކާއި، އިންޓާރނަލް ކޮންޓްރޯލްތައް
ހިމެނެންވާނެއެވެ.
(ނ) އިންޓާރނަލް ކޮންޓްރޯލްތަކުގެ ތެރޭގައި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް ވަކިކުރެވިފައި އޮތުމާއި،
ކަންކަން ނިންމުމުގައި ހުއްދަ ހޯދަންޖެހޭ މަރުޙަލާތައް ލިޔެކިޔުމުން ފެންނަން އޮތުމާއި،
އިންޓާރނަލް ނުވަތަ މިނިވަން އޮޑިޓް ނިޒާމެއް އޮތުން ހިމެނެއެވެ.
ރިވިއުކުރުމާއި 25. (ހ) ކޮލެޖުގެ ކަންކަން މުރާޖާކުރުމަށާއި، މެދުނުކެނޑި ދެމިގެންދާގޮތެއްގައި ފެންވަރު
ދެމެހެއްޓެނިވި ފެންވަރު
ރަނގަޅުކުރުމަށް ބޭނުންވާނެ ނިޒާމުތައް ގާއިމުކުރަންވާނެއެވެ.
މަތިކުރުން
(ށ) މިފަދަ މުރާޖާކުރުންތަކުގައި، ދަރިވަރުންގެ ޚިޔާލާއި، ދަސްވެނިންގެ ނަތީޖާތަކާއި، ކަމާ
ގުޅުންހުރި ފަރާތްތަކުގެ (ސްޓޭކްހޯލްޑަރސްގެ) މަޝްވަރާއާއި، އެހެން މުއައްސަސާތަކާ
އަޅައިބަލައިގެން ފެންވަރު ވަޒަންކުރާ މިންގަނޑުތައް (ބެންޗްމާރކިންގ)
ބޭނުންކުރަންވާނެއެވެ.
(ނ) މުރާޖާކޮށްގެން ނެރޭ ނަތީޖާތައް ލިޔެކިޔުމުން ފެންނަން ހުންނަންވާނެއެވެ. އަދި
އެ ނަތީޖާތަކުގެ އަލީގައި ކޮލެޖުގެ ކުރިމަގުގެ ސްޓްރެޓީޖިކް ޕްލޭންތަކަށާއި ހިންގުމުގެ
ނިޒާމަށް ބޭނުންވާ އިޞްލާޙީ ބަދަލުތައް ގެންނަންވާނެއެވެ.
ހަތްވަނަ ބައި
ހެއްކާއި، ކަށަވަރުކުރުމާއި ، މިނިސްޓްރީގެ އިޚުތިޔާރު
ހެކި ހުށަހެޅުމާ ގުޅޭ 26. މި ޖަދުވަލުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަމަށް ފުރިހަމަޔަށް ޢަމަލުކުރާކަން ސާބިތުކޮށްދިނުމުގެ
މިންގަނޑުތައް
ގޮތުން، އަދި ޞައްޙަކަން ކަށަވަރުކުރެވޭ، ފުރިހަމަ ލިޔެކިޔުންތައް ކޮލެޖުން ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
މީގެ ތެރޭގައި، ހިންގުމުގެ ނިޒާމާއި، ޢުމްރާނީ ވަސީލަތްތަކާއި، އިންސާނީ ވަސީލަތްތަކާއި،
ތަޢުލީމީ ވަސީލަތްތަކާއި، މާލީ ގާބިލުކަން އަދި މުއައްސަސާގެ ސިޔާސަތުތަކާ ގުޅޭ ހެކިތައް
ހިމެނެންވާނެއެވެ.
މިނިސްޓްރީގެ އިޚުތިޔާރު 27. (ހ) މި ޖަދުވަލާ އެއްގޮތަށް ޢަމަލުކުރަމުންދާކަން ކަށަވަރުކުރުމަށް ޓަކައި، އަންނަނިވި ކަންކަން
ކުރުމުގެ ބާރު، މިނިސްޓްރީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
(1) ކޮލެޖު ހިންގާ ތަނަށް ޒިޔާރަތްކޮށް އިންސްޕެކްޓްކުރުން؛
(2) ތިންވަނަ ފަރާތްތައް މެދުވެރިކޮށް ލިޔެކިޔުންތަކުގެ ޞައްޙަކަން ކަށަވަރުކުރުން؛
63

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(3) އިތުރު މައުލޫމާތު ހޯދުން ނުވަތަ މިނިވަން ފަރާތަކުން ކަންކަން ކަށަވަރުކުރުމަށް
އެންގުން؛ އަދި
(4) އެއްވެސް އުނިކަމެއް ފާހަގަކުރެވިއްޖެ ހާލަތެއްގައި، އެ ކަމެއް އި ޞްލާޙުކުރުމަށް
ނުވަތަ ފިޔަވަޅުއެޅުމަށް އެންގުން.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަމުގެ އިތުރުން، ކޮލެޖު ކައުންސިލުގެ
މެންބަރުންނާއި، މަސްއޫލުވެރީންނާއި، ތަނުގެ އިސްވެރީންނާ މިނިސްޓްރީން އިންޓަވިއުކޮށް،
ހިންގުމުގެ ނިޒާމާއި، ފެންވަރު ހިފެހެއްޓުމާއި، މެނޭޖްމަންޓް ނިޒާމުތައް ޢަމަލީގޮތުން
ތަންފީޒުވަމުންދާ މިންވަރު މުރާޖާކުރެވިދާނެއެވެ.
64

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ޖަދުވަލު 7
`
މިނިސްޓްރީ އޮފް އެޑިޔުކޭޝަން، ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަން އެންޑް ސްކިލްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް
މާލެ
ދިވެހިރާއްޖެ.
މަރުކަޒުތައް ބަންދުކުރުމާއި، ރަޖިސްޓަރީ ބާޠިލުކުރުމާއި، ކިޔަވަމުންދާ ދަރިވަރުންގެ ޙައްޤުތައް
ޙިމާޔަތްކުރުން
ފުރަތަމަ ބައި
ޔުނިވަރސިޓީގެ ރަޖިސްޓަރީ ބާޠިލުކުރުމަށް ނިންމުން
ރަޖިސްޓަރީ 1. ޔުނިވަރސިޓީގެ ރަޖިސްޓަރީ ބާޠިލުކުރުމަށް ނިންމާ ހާލަތުގައި، އެ ޔުނިވަރސިޓީއަކުން،
ބާޠިލުކުރުމަށް ނިންމާ
އަންނަނިވި ކަންކަން ކުރަންވާނެއެވެ.
ހާލަތުގައި
ޢަމަ ކުރަންހޭ ގޮތް (ހ) އެއްވެސް ޕުރޮގުރާމަކަށް އަލަށް ދަރިވަރުން ނެގުން (އެޑްމިޓްކުރުން) ނުވަތަ
ލު ޖެ
ރަޖިސްޓަރީކުރުން ހުއްޓައިލުން.
(ށ) އައު ދަރިވަރުންނަށް އަމާޒުކޮށްގެން ޔުނިވަރސިޓީގެ އެއްވެސް ޕުރޮގުރާމެއް
އިޝްތިހާރުކުރުމާއި ހުށަހެޅުން ހުއްޓައިލުން.
(ނ) ހިންގަމުންދާ ޔުނިވަރސިޓީއެއްކަން ދޭހަވާގޮތަށް އެއްވެސް ކަމެއް ނުކުރުން.
(ރ) ޔުނިވަރސިޓީ ބަންދުކުރުމާއި، ކިޔަވައިދިނުން ނިންމައިލުމުގެ އިންތިޒާމާއި
(teach-out(، ދަރިވަރުން ބަދަލުކުރުމާއި، ދަރިވަރުންގެ ޙައްޤުތައް ޙިމާޔަތްކުރުމަށް
މިނިސްޓްރީން އަންގާ އެންމެހައި ކަންކަމަށް ޢަމަލުކުރުން.
ދެވަނަ ބައި
ކިޔަވަމުންދާ ދަރިވަރުންގެ ޙައްޤުތައް ޙި މާޔަތްކުރުން
65

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ކިޔަވައިދިނުން 2. (ހ) ރަޖިސްޓަރީ ބާޠިލުކުރުމަށް ނިންމައިފައިވާކަން ޔުނިވަރސިޓީއަށް އަންގާތާ މަދުވެގެން
ނިންމައިލުމާއި
10 (ދިހައެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ކިޔަވައިދިނުން ނިންމައިލުމާއި، ދަރިވަރުންގެ
ދަރިވަރުންގެ ޙައްޤުތައް
ޙިމާޔަތްކުރުމުގެ ޙައްޤުތައް ޙިމާޔަތްކުރުމުގެ ޕްލޭން)ޓީޗް-އައުޓް އެންޑް ސްޓޫޑަންޓް ޕްރޮޓެކްޝަން
ޕްލޭން ޕްލޭން(މިނިސްޓްރީއަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
(Teach-Out and
Student (ށ) މި ޕްލޭނުގައި، އެންމެ މަދުވެގެން ވެސް، އަންނަނިވި ކަންކަން ހިމަނަންވާނެއެވެ.
Protection Plan)
(1) ކިޔަވަމުންދާ ހުރިހާ ދަރިވަރުންގެ ލިސްޓާއި، އެ ކުދީންގެ ކިޔެވުން ގޮސްފައިވާ
ހިސާބު؛
(2) ކޮންމެ ދަރިވަރަކު ފުރިހަމަކޮށްފައިވާ އެކަޑަމިކް ކްރެޑިޓްތަކާއި، މޮޑިއުލްތަކާއި
އެސެސްމަންޓްތަކުގެ ތަފުސީލު؛
(3) ޕުރޮގުރާމު ނިންމުމަށް ޓަކައި ފުރިހަމަކުރަން ބާކީހުރި ކަންކަން؛
(4) ކިޔަވައިދިނުމާއި، އެސެސްމަންޓްތައް ހެދުމާއި، އެކަޑަމިކް އެހީތެރިކަން
ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ރޭވިފައިވާ ގޮތް؛
(5) ޕުރޮގުރާމު ނިންމައިލެވޭނެ ތާރީޚާއި ޝަރުތުތައް؛
(6) ދަރިވަރުންގެ ރިކޯޑުތައް ބެލެހެއްޓުމާއި ބަދަލުކުރުމަށް ހަމަޖެހިފައިވާ އުސޫލު؛
(7) ޓްރާންސްކްރިޕްޓާއި އެކަޑަމިކް އެހެނިހެން ލިޔެކިޔުންތައް ދޫކުރުމަށް
ހަމަޖެހިފައިވާ ގޮތް؛
(8) ޔުނިވަރސިޓީ މެދުވެރިކޮށް ކިޔެވުން ފުރިހަމަނުކުރެވޭ ހާލަތްތަކުގައި ދަރިވަރުން
ބަދަލުކުރުމަށް ހަމަޖެހިފައިވާ އުސޫލު؛
(9) ޓީޗް-އައުޓްގެ ކަންކަން ކުރިޔަށްގެންދިއުމަށް ބޭނުންވާ މާލީ އިންތިޒާމުތައް؛
އަދި
(10) ފީ އަނބުރާ ދެއްކުމާއި، ބަދަލުދިނުން ނުވަތަ ދަރިވަރުންގެ ޙައްޤުތައް
ޙިމާޔަތްކުރުމަށް އަޅަންޖެހޭ މާލީ އެހެނިހެން ފިޔަވަޅުތައް.
ކިޔަވައިދިނުން 3. (ހ) ބާޠިލުކުރުމަށް ނިންމައިފައިވާ ޔުނިވަރސިޓީން ހުށަހަޅާ ޕްލޭން ބަލައިގަތުމާއި،
ނިންމައިލުމާއި
އިޞްލާޙުކުރުމަށް ހުށަހެޅުން ނުވަތަ ބަލައިނުގަތުމަށް ނިންމުމުގެ އިޚުތިޔާރު،
ދަރިވަރުންގެ ޙައްޤުތައް
މިނިސްޓްރީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ. އަދި ދަރިވަރުންގެ ޙައްޤުތައް ޙިމާޔަތްކުރުމަށް ބޭނުންވާ
ޙިމާޔަތްކުރުމުގެ ޕްލޭން
އިތުރު ޝަރުތުތައް ކަނޑައެޅުމުގެ އިޚުތިޔާރު ވެސް މިނިސްޓްރީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
ބަލައިގަތުމާއި
ސުޕަވައިޒްކުރުން (ށ)
މި ޕްލޭނުގެ ކަންކަން ކުރިޔަށްގެންދިއުމަށް ނުވަތަ އެހީތެރިވުމަށް، ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ
އެހެން މަރުކަޒެއް މިނިސްޓްރީއަށް ކަނޑައެޅިދާނެއެވެ.
66

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(ނ) ޕްލޭން ތަންފީޒުވަމުންދާ ގޮތް މިނިސްޓްރީން މޮނިޓަރކޮށް، ކަނޑައަޅާ
ވަކި މުއްދަތުތަކެއްގައި އެ ކަންކަން ތަންފީޒުވަމުންދާ ގޮތުގެ ރިޕޯޓު ހުށަހެޅުމަށް
އެންގިދާނެއެވެ.
ޓީޗް-އައުޓް 4. (ހ) ޔުނިވަރސިޓީގެ ރަޖިސްޓަރީ ބާޠިލުކުރުމަށް ނިންމައިފައިވީނަމަވެސް، ހަމައެކަނި
މުއްދަތުގައި ހިންގުމުގެ
ޓީޗް-އައުޓްގެ ކަންކަން ފުރިހަމަކުރުމަށް ޓަކައި، އެކަޑަމިކް މަސައްކަތްތަކާއި އިދާރީ
ހުއްދަ
މަސައްކަތްތައް ކަނޑައެޅޭ މިންގަނޑެއްގެ ތެރެއިން ކުރިޔަށްގެންދިއުމުގެ ހުއްދަ
މިނިސްޓްރީން ދެވިދާނެއެވެ.
(ށ) މި ހުއްދައިގެ ދަށުން އައު އެއްވެސް ދަރިވަރަކަށް ފުރުޞަތު ދިނުމަކީ ނުވަތަ
އައު ޕުރޮގުރާމުތައް ފެށުމަކީ މަނާކަމެކެވެ.
ދަރިވަރުން އެހެން 5. ރަޖިސްޓަރީ ބާޠިލުކުރުމަށް ނިންމައިފައިވާ ޔުނިވަރސިޓީން ޓީޗް-އައުޓްގެ ކަންކަން އެކަށީގެންވާ
މަރުކަޒަކަށް
ގޮތެއްގައި ކުރިޔަށް ނުގެންދެވޭނެކަމަށް މިނިސްޓްރީއަށް ފެނިއްޖެ ނަމަ، ކިޔަވައިދޭ އެހެން
ބަދަލުކުރުން
މަރުކަޒަކަށް ނުވަތަ މަރުކަޒުތަކަކަށް ދަރިވަރުން ބަދަލުކުރުމަށް މިނިސްޓްރީން އެންގިދާނެއެވެ.
ދަރިވަރުންގެ ރިކޯޑުތައް 6. (ހ) ރަޖިސްޓަރީ ބާޠިލުކުރުމަށް ނިންމައިފައިވާ ޔުނިވަރސިޓީއަކުން، ދަރިވަރުންގެ ފުރިހަމަ
އަދި ޞައްޙަ ރިކޯޑުތައް ބަލަހައްޓައި، މިނިސްޓްރީން އަންގާ ގޮތެއްގެ މަތީން
އެ މައުލޫމާތު ފޯރުކޮށްދޭންވާނެއެވެ.
(ށ) ދަރިވަރުންގެ ޙައްޤުތައް ޙިމާޔަތްކުރުމަށް ޓަކައި، މި ރިކޯޑުތައް މިނިސްޓްރީގެ ބެލުމުގެ
ދަށަށް ގެނައުމުގެ ނުވަތަ އެހެން އިދާރާއަކަށް ނުވަތަ އެހެން މަރުކަޒަކަށް ބަދަލުކުރުމުގެ
ބާރު، މިނިސްޓްރީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
މާލީ ރައްކައުތެރިކަން 7. ޔުނިވަރސިޓީގެ ރަޖިސްޓަރީ ބާޠިލުކުރުމުން ދަރިވަރުންނަށް ކުރިމަތިވެދާނެ މާލީ އިލްތިޒާމުތައް
ފުއްދުމަށް ޓަކައި، އަންނަނިވި ކަންކަމަށް ހިނގާނެ މާލީ ޚަރަދުތަކަށް ޔުނިވަރސިޓީން
ޒިންމާވާންވާނެއެވެ.
(ހ) ކިޔަވައިދިނުން ނިންމައިލުމާއި، ދަރިވަރުންގެ ޙައްޤުތައް ޙިމާޔަތްކުރުމުގެ އިންތިޒާމުތައް
ހަމަޖެއްސުން.
(ށ) ދަރިވަރުންގެ ކިޔެވުން އެހެން މަރުކަޒުތަކަށް ބަދަލުކުރުން.
(ނ) ދަރިވަރުން ދައްކައިފައިވާ ފީގެ ތެރެއިން ފުރިހަމަނުކުރެވި ހުރި ބައިތަކަށް ފައިސާ
އަނބުރާ ދެއްކުން.
(ރ) މަރުކަޒުގެ ރަޖިސްޓަރީ ބާޠިލުކުރުމުގެ ސަބަބުން ދަރިވަރުންނަށް ލިބޭ މާލީ ގެއްލުމުގެ
ބަދަލުދިނުން.
67

ވޮލިއުމް: 55 އަދަދު: 154 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2026/R-86 ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ޔުނިވަރސިޓީގެ 8. ޔުނިވަރސިޓީ ރަޖިސްޓަރީ ބާޠިލުކޮށް ބަންދުކުރުމުގައި ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ ޤާނޫނީ
ޚިދުމަތްތައް
އިލްތިޒާމުތަކާއި އިދާރީ އެންމެހައި އިލްތިޒާމުތައް ފުރިހަމަވެއްޖެކަމަށް މިނިސްޓްރީން ނިންމާނީ
ހުއްޓައިލުން
އަންނަނިވި ކަންކަން ފުރިހަމަވުމުންނެވެ.
(ހ) ކިޔަވަމުންދާ ދަރިވަރުންނަށް ޓަކައި ހަމަޖައްސަންޖެހޭ އެންމެހައި އިންތިޒާމުތައް
އެކަށީގެންވާ ގޮތެއްގައި ހަމަޖެއްސުން.
(ށ) ދަރިވަރުންގެ ރިކޯޑުތަކުގެ ރައްކައުތެރިކަން ކަށަވަރުކުރުން.
(ނ) އެކަޑަމިކް ކަންކަމާއި ސެޓުފިކެޓު ދޫކުރުމާ ގުޅޭ އެންމެހައި ކަންކަން ނިންމުން.
(ރ) ދަރިވަރުންނަށް ދޭންޖެހޭ ފައިސާ ނުވަތަ ބަދަލުދިނުމުގެ ކަންކަން ނިންމުން؛ އަދި
(ބ) މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ޔުނިވަރސިޓީގެ މައްޗަށް ލާޒިމުކޮށްފައިވާ އެހެނިހެން އެންމެހައި
ކަންކަން ފުރިހަމަކުރުން.
____
68